

სს „გეფა“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად

შინაარსი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება.....	1
კონსოლიდირებული სრული შემოსავლის ანგარიშგება.....	2
კონსოლიდირებული საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება	3
კონსოლიდირებული ფულადი ნაკადების ანგარიშგება	4
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები	5-71

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს „გეფას“ აქციონერებსა და სამეთვალყურეო საბჭოს

დასკვნა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

მოსაზრება

ჩავატარეთ სს „გეფას“ და მისი შვილობილი საწარმოების (შემდგომში „ჯგუფი“) კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებული კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებიდან, აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის კონსოლიდირებული სრული შემოსავლის ანგარიშგების, კონსოლიდირებული საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისა და კონსოლიდირებული ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისაგან, ასევე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული შენიშვნებისგან, მათ შორის, ყველა მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვისგან.

ჩვენი აზრით, თანდართული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ მდგომარეობას 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის კონსოლიდირებულ ფინანსურ შედეგებსა და კონსოლიდირებული ფულადი სახსრების მოძრაობას იმ წლისთვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი წარმართეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს-ების) შესაბამისად. ამ სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობები დეტალურად აღწერილია ჩვენი დასკვნის – „აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“ – ნაწილში. ჩვენ დამოუკიდებლობი ვართ ჯგუფისგან ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს (ბესსს) პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის კოდექსის შესაბამისად (დამოუკიდებლობის საერთაშორისო სტანდარტების ჩათვლით) (ბესსს-ის კოდექსი) და შესრულებული გვაქვს ბესსს-ის ეთიკის კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად.

ჯგუფის 2022 წლის მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაცია მოიცავს ინფორმაციას, რომელიც შეტანილია ჯგუფის 2022 წლის მმართველობის ანგარიშგებაში, გარდა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისა და ჩვენ მიერ მასზე გაცემული აუდიტორის დასკვნისა. სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა.

ჩვენი მოსაზრება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს მმართველობის ანგარიშგებას და ჩვენ არანაირი ფორმის მარწმუნებელ დასკვნას არ წარმოვადგენთ მასზე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე გამოცემულ ჩვენს დასკვნაში.

ჩვენ მიერ ჩატარებულ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა იმაში მდგომარეობს, რომ გავეცნოთ ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციას და განვიხილოთ, სხვა ინფორმაცია არის თუ არა არსებითად შეუსაბამო კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან, ან აუდიტის პროცესში ჩვენ მიერ მოპოვებულ ინფორმაციასთან, ან სხვა მხრივ ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია. თუ ჩვენ შესრულებულ სამუშაოზე დაყრდნობით დავასკვნით, რომ არსებითი უზუსტობა არსებობს ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციაში, ვალდებულები ვართ, გავაცხადოთ ეს ფაქტი. აღნიშნულთან დაკავშირებით გასაცხადებელი არაფერი გვაქვს.

ხელმძღვანელობის და სამეთვალყურეო საბჭოს პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია თანდართული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფასს-ის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობას ევალება, შეაფასოს ჯგუფის ფუნქციონირებადობის უნარი და, აუცილებლობის შემთხვევაში, ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია საწარმოს ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს ჯგუფის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არა აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

სამეთვალყურეო საბჭო პასუხისმგებელია ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ გონივრული რწმუნება იმის თაობაზე, მოცემული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება შეიცავს თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას და შევადგინოთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. გონივრული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ასს-ების შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს ნებისმიერ არსებით უზუსტობას, რომელიც არსებობს. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში, თუ, გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ ისინი, ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენს იმ მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც დაეყრდნობიან მოცემულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებას.

ასს-ების შესაბამისად აუდიტის ჩატარება ითვალისწინებს აუდიტორის მიერ პროფესიული განსჯის გამოყენებას და პროფესიული სკეპტიციზმის შენარჩუნებას აუდიტის პროცესში. გარდა ამისა, ჩვენ:

- ▶ ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობის რისკებს; ვგეგმავთ და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისთვის გამიზნულ აუდიტორულ პროცედურებს და ვკრებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისი იქნება ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განზრახ გამოტოვებას, აუდიტორისთვის წინასწარგანზრახულად არასწორი ინფორმაციის მიწოდებას ან შიდა კონტროლის იგნორირებას.
- ▶ შევისწავლით აუდიტისთვის შესაფერის შიდა კონტროლის საშუალებებს, რათა დავგეგმოთ კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ ჯგუფის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ▶ ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული სააღრიცხვო შეფასებების გონივრულობას და შესაბამისი ახსნა-განმარტებების მართებულობას.
- ▶ დასკვნა გამოგვაქვს ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა ჯგუფის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვევალება ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში ყურადღების გამახვილება კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები ადეკვატური არ არის – ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება ჯგუფი უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი საწარმო.

- ▶ ვაფასებთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის, განმარტებით შენიშვნებს და ასევე, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ არა ფინანსური ანგარიშგების საფუძვლად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების სამართლიან წარდგენას.
- ▶ მოვიპოვეთ საკმარის და შესაფერის აუდიტორულ მტკიცებულებებს ჯგუფში შემავალი საწარმოებისა და სხვა ერთეულების ფინანსური ინფორმაციის შესახებ, რათა მოსაზრება გამოვთქვათ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესახებ. ჩვენ ვართ პასუხისმგებლები ჯგუფის აუდიტის მსვლელობის ხელმძღვანელობაზე, ზედამხედველობასა და აუდიტის ჩატარებაზე. მხოლოდ ჩვენ ვართ პასუხისმგებელი ჩვენს აუდიტორულ მოსაზრებაზე.

სამეთვალყურეო საბჭოს, სხვასთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნების შესაბამისად მომზადებული ანგარიში

ჩვენი აზრით, რომელიც ეყრდნობა აუდიტის ფარგლებში ჩატარებულ სამუშაოებს:

- ▶ მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული იმავე ფინანსური წლის ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადდა ფინანსური ანგარიშგება, შესაბამისობაშია კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან; და
- ▶ მმართველობის ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ინფორმაცია აკმაყოფილებს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლისა და შესაბამისი ნორმატიული აქტების მოთხოვნებს.

დმიტრო იურგელევიჩი (SARAS-A-644274)

შპს „იუაის“ სახელით (SARAS-F-855308)

2023 წლის 6 ივლისი

თბილისი, საქართველო

კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ათას ლარში)

	შენიშვნა	31 დეკემბერი, 2022 წ.	31 დეკემბერი, 2021 წ.
აქტივები			
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	6	48,324	40,240
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	7	20,811	14,376
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	8	35,630	59,112
მარაგები	9	218,328	191,266
გადახდილი ავანსები		7,657	5,186
საგადასახადო აქტივები	13	1,284	316
ძირითადი საშუალებები	10	52,306	43,238
აქტივის გამოყენების უფლება	11	106,259	94,247
გუდვილი და სხვა არამატერიალური აქტივები	12	52,041	52,304
სხვა აქტივები	14	23,982	21,969
სულ აქტივები		566,622	522,254
ვალდებულებები			
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	16	164,827	166,562
გადავადებული შემოსავალი	17	11,548	5,932
დასაქმებულთა კომპენსაციის დანარიცხები		8,077	7,674
ნასესხები სახსრები	15	15,687	26,844
საიჯარო ვალდებულებები	11	106,995	104,609
სხვა ვალდებულებები		1,556	1,036
სულ ვალდებულებები		308,690	312,657
საკუთარი კაპიტალი			
სააქციო კაპიტალი	19	6	6
დამატებით შეტანილი კაპიტალი	19	82,558	79,826
უცხოური ვალუტის კონვერტაციის რეზერვი		39	(85)
გაუნაწილებელი მოგება		175,329	129,850
სულ საკუთარი კაპიტალი		257,932	209,597
სულ საკუთარი კაპიტალი და ვალდებულებები		566,622	522,254

1-71 გვერდებზე წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება დამტკიცებულია სს „გეფას“ დირექტორთა საბჭოს მიერ და მისი სახელით მას ხელს აწერენ შემდეგი პირები:

ანდრო თევზაძე

გენერალური დირექტორი

6 ივლისი, 2023 წ.

გიორგი ჟიჟილაშვილი

ფინანსური დირექტორი

6 ივლისი, 2023 წ.

5-71 გვერდებზე დართული შენიშვნები წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ათას ლარში)

	შენიშვნა	31 დეკემბერი, 2022 წ.	31 დეკემბერი, 2021 წ.
აქტივები			
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	6	48,324	40,240
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	7	20,811	14,376
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	8	35,630	59,112
მარაგები	9	218,328	191,266
გადახდილი ავანსები		7,657	5,186
საგადასახადო აქტივები	13	1,284	316
ძირითადი საშუალებები	10	52,306	43,238
აქტივის გამოყენების უფლება	11	106,259	94,247
გუდვილი და სხვა არამატერიალური აქტივები	12	52,041	52,304
სხვა აქტივები	14	23,982	21,969
სულ აქტივები		566,622	522,254
ვალდებულებები			
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	16	164,827	166,562
გადავადებული შემოსავალი	17	11,548	5,932
დასაქმებულთა კომპენსაციის დანარიცხები		8,077	7,674
ნასესხები სახსრები	15	15,687	26,844
საიჯარო ვალდებულებები	11	106,995	104,609
სხვა ვალდებულებები		1,556	1,036
სულ ვალდებულებები		308,690	312,657
საკუთარი კაპიტალი			
სააქციო კაპიტალი	19	6	6
დამატებით შეტანილი კაპიტალი	19	82,558	79,826
უცხოური ვალუტის კონვერტაციის რეზერვი		39	(85)
გაუნაწილებელი მოგება		175,329	129,850
სულ საკუთარი კაპიტალი		257,932	209,597
სულ საკუთარი კაპიტალი და ვალდებულებები		566,622	522,254

1-71 გვერდებზე წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება დამტკიცებულია სს „გეფა“ დირექტორთა საბჭოს მიერ და მისი სახელით მას ხელს აწერენ შემდეგი პირები:

ანდრო თევზაძე

გენერალური დირექტორი

6 ივლისი, 2023 წ.

გიორგი ჟიჟილაშვილი

ფინანსური დირექტორი

6 ივლისი, 2023 წ.

5-71 გვერდებზე დართული შენიშვნები წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

კონსოლიდირებული სრული შემოსავლის ანგარიშგება

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ათას ლარში)

		2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის	2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
	შენიშვნა		
ამონაგები გაყიდვებიდან	21	789,893	782,408
გაყიდული საქონლის თვითღირებულება	22	(558,623)	(579,341)
საერთო მოგება		231,270	203,067
სხვა საოპერაციო შემოსავალი	23	1,611	2,096
ხელფასები და დასაქმებულთა სხვა გასამრჯელოები		(76,091)	(62,367)
ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	24	(44,950)	(36,987)
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურება	25	(80)	(55)
სხვა საოპერაციო ხარჯები		(2,190)	(2,020)
სულ საოპერაციო ხარჯები		(123,311)	(101,429)
EBITDA		109,570	103,734
ცვეთა და ამორტიზაცია	10,11,12	(29,935)	(25,708)
ფინანსური შემოსავალი	26	6,392	3,000
ფინანსური დანახარჯები	26	(9,995)	(9,432)
უცხოური ვალუტებიდან მიღებული წმინდა შემოსულობა		20,786	12,050
ზარალი არამატერიალური აქტივების შექმნაში			
გადახდილი ავანსების ჩამოწერის შედეგად		(3,839)	-
ზარალი ლოიალურობის პროგრამის ვალდებულებასთან დაკავშირებული წინასწარი შეფასების გადახედვის შედეგად		(2,808)	-
ზარალი თანამშრომლის დათხოვნის კომპენსაციიდან		(972)	-
ზარალი უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობისთვის აქციებზე დაფუძნებული გადახდების დაჩქარების შედეგად		(872)	-
ზარალი მარაგების წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებამდე ჩამოწერის შედეგად ახალ რეგულაციებთან დაკავშირებით		(850)	-
ზარალი უკრაინის მოქალაქეების დახმარების შედეგად		(841)	-
სხვა საოპერაციო (ხარჯები)/ შემოსავალი	27	(1,158)	237
მოგება გადასახადით დაბეგვრამდე		85,478	83,881
მოგების გადასახადის ხარჯი	13	(1,639)	(1,936)
წლის წმინდა მოგება		83,839	81,945
სხვა სრული შემოსავალი/(ზარალი), რომლის რეკლასიფიცირება ხდება მომდევნო პერიოდების მოგებაში ან ზარალში			
უცხოური ქვედანაყოფების კონვერტაციისას წარმოშობილი საკურსო სხვაობები		124	(14)
სხვა სრული შემოსავალი/(ზარალი)		124	(14)
წლის სრული შემოსავალი		83,963	81,931

5-71 გვერდებზე დართული შენიშვნები წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

კონსოლიდირებული საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ათას ლარში)

		სააქციო შენიშვნა	სააქციო კაპიტალი	დამატებით შეტანილი კაპიტალი	უცხოური ვალუტის კონვერ- ტაციის რეზერვი	გაუნაწი- ლებელი მოგება	სულ საკუთარი კაპიტალი
31 დეკემბერი, 2020 წ.			6	78,883	(71)	84,969	163,787
წლის წმინდა მოგება			–	–	–	81,945	81,945
სხვა სრული ზარალი			–	–	(14)	–	(14)
წლის სრული შემოსავალი			–	–	(14)	81,945	81,931
წილობრივი ინსტრუმენტებით კომპენსაცია	20		–	943	–	–	943
გამოცხადებული დივიდენდები	19		–	–	–	(37,064)	(37,064)
31 დეკემბერი, 2021 წ.			6	79,826	(85)	129,850	209,597
წლის წმინდა მოგება			–	–	–	83,839	83,839
სხვა სრული შემოსავალი			–	–	124	–	124
წლის სრული შემოსავალი			–	–	124	83,839	83,963
წილობრივი ინსტრუმენტებით კომპენსაცია	20		–	2,732	–	–	2,732
გამოცხადებული დივიდენდები	19		–	–	–	(38,360)	(38,360)
31 დეკემბერი, 2022 წ.			6	82,558	39	175,329	257,932

5-71 გვერდებზე დართული შენიშვნები წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

კონსოლიდირებული ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ათას ლარში)

		2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის	2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები			
გაყიდვებიდან მიღებული ამონაგები		775,302	768,128
გაყიდული საქონლის გადახდილი თვითღირებულება		(546,767)	(568,385)
გადახდილი ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი		(70,325)	(58,355)
გადახდილი ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები		(42,177)	(34,916)
მიღებული სხვა შემოსავალი		1,234	1,306
სხვა გადახდილი ხარჯი		(1,222)	(958)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები მოგების გადასახადის გადახდამდე		116,045	106,820
მოგების გადახდილი გადასახადი		(1,129)	(1,012)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		114,916	105,808
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული ფულადი ნაკადები			
შვილობილი საწარმოების შესყიდვა, მიღებული ფულადი სახსრების გამოკლებით		–	(14,338)
ძირითადი საშუალებების შესყიდვები		(15,692)	(13,752)
საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ მოთხოვნების (გამოტანა)/განთავსება, წმინდა		(6,939)	4,801
შემოსულობა ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან		83	103
დაფარული სესხები		12,149	–
გაცემული სესხები		(6,743)	(4,939)
ფასიანი ქაღალდების შეძენა		(8,394)	(3,103)
არამატერიალური აქტივების შეძენა		(5,205)	(516)
მიღებული საპროცენტო შემოსავალი		6,531	2,465
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(24,210)	(29,279)
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები			
აღებული სესხები	28	9,257	208,799
ნასესხები სახსრების დაფარვა	28	(19,531)	(206,614)
შემოსულობა შვილობილი საწარმოების შეძენიდან	14	–	12,060
საიჯარო ვალდებულებების ძირითადი ნაწილის გადახდა		(21,539)	(19,303)
საიჯარო ვალდებულებებზე დარიცხული პროცენტის გადახდა		(7,617)	(6,491)
მფლობელებისთვის გადახდილი დივიდენდები, შესაბამისი გადასახადების ჩათვლით	19	(40,144)	(38,505)
გადახდილი საპროცენტო ხარჯი		(2,220)	(2,922)
ფინანსურ საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(81,794)	(52,976)
სავალუტო კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		(828)	(291)
ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების წმინდა ზრდა		8,084	23,262
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, პერიოდის დასაწყისში	6	40,240	16,978
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, პერიოდის ბოლოს	6	48,324	40,240

5-71 გვერდებზე დართული შენიშვნები წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

(ათას ქართულ ლარში („ლარი“), თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

1. ინფორმაცია კომპანიის შესახებ

სს გეფა (შემდგომში „კომპანია“) არის საქართველოში დაფუძნებული და მოქმედი კომპანია. კომპანია საქართველოში 1995 წელს დაფუძნდა და თავდაპირველად, საქმიანობას ახორციელებდა სს „ჯიპისის“ (შემდგომში „ჯიპისი“) სახელით. „ჯიპისი“ 2008 წელს საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად რეორგანიზებულ იქნა სააქციო საზოგადოებად.

2016 წლის 4 მაისს, სს საქართველოს ჯანდაცვის ჯგუფმა (შემდგომში „მშობელი საწარმო“) შეიძინა „ჯიპისის“ აქციონერებისაგან სრული აქციების 100% წილი. 2017 წლის 4 იანვარს „ჯიპისიმ“ გადარიცხა სახელი სს „გეფად“. 2017 წლის 6 იანვარს, „გეფამ“ შეიძინა სს „ეი-ბი-სი ფარმაციის“ (შემდგომში „ეიბისი“) მთლიანი აქციების 67%. 2017 წლის 5 მაისს, საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, განხორციელდა „გეფასა“ და „ეიბისის“ შერწყმა, რის შედეგადაც გეფა გახდა „ჯიპისისა“ და „ეიბისის“ სამართალმემკვიდრე.

კომპანიის იურიდიული მისამართია აკაკი ბელიაშვილის ქუჩა 142, თბილისი, საქართველო. კომპანიას შემდეგი საიდენტიფიკაციო კოდი აქვს: 201991229.

კომპანია, ამ შენიშვნაში ნახსენებ შვილობილ საწარმოებთან ერთად, ქვემოთ მოიხსენიება, როგორც „ჯგუფი“ ან „გეფა“. ჯგუფის ძირითად საქმიანობას წარმოადგენს მედიკამენტების, სხვა ფარმაცევტული პროდუქციისა და სხვადასხვა არასამედიცინო პროდუქტების საცალო და საბითუმო გაყიდვები. საცალო გაყიდვები ხორციელდება სააფთიაქო ქსელის მეშვეობით.

2022 წლისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის აქციონერთა სტრუქტურა ასეთი იყო:

	2022	2021
სს „საქართველოს ჯანდაცვის ჯგუფი“	77%	67%
ენრიკო ბერიძე	20%	28%
მიხეილ აბრამიძე	3%	5%
	100%	100%

2022 წლისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიისა და მისი შვილობილი საწარმოების (რომლებიც ერთობლივად მოიხსენიებიან, როგორც „გეფა“ ან „ჯგუფი“) საბოლოო მშობელი საწარმო იყო ინგლისში, ლონდონში, დაფუძნებული საჯარო სააქციო საზოგადოება „საქართველოს კაპიტალი“ („საქართველოს კაპიტალი“). მშობელი საწარმო ფლობს ჯგუფის საკონტროლო პაკეტს.

(ათას ქართულ ლარში („ლარი“), თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

1. ინფორმაცია კომპანიის შესახებ (გაგრძელება)

ჯგუფი მოიცავდა შემდეგ შვილობილ საწარმოებს:

შვილობილი საწარმოები	წილობრივი მონაწილეობა/ზ მის უფლება		საქმიანობის სფერო	დაფუძნების თარიღი	შეძენის თარიღი	იურიდიული მისამართი
	31-დეკ. 2022	31-დეკ. 2021				
შპს „ეი ბი სი ფარმალოჯისტიკსი“	100%	100%	ფარმაცია და დისტრიბუცია	24-თებ.-04	6-იანვ.-17	ფეიქრების ქ. 14ა, თბილისი, საქართველო
შპს „ეიბისი ფარმაცია“ (სომხეთი)	100%	100%	ფარმაცია და დისტრიბუცია	28-დეკ.-13	6-იანვ.-17	კიევიანის ქ. 2/8, ერევანი, სომხეთი
შპს „AKG AVELIN QAN DEGHATUN“ (სომხეთი)	100%	100%	ფარმაცია და დისტრიბუცია	28-ივნ.-19	–	ვაზგენ სარქისიანის ქუჩა 26/1, ოფისი 412, ერევანი 0010, სომხეთი
შპს „Azpha“ (აზერბაიჯანი)	100%	100%	ფარმაცია და დისტრიბუცია	28-სექტ.-19	–	ბაკიხანოვის დასახლება, ა. ალაიევის ქ. 131, ბ. 43, აზერბაიჯანი, ბაქო, საბუნჩუს რაიონი,
სს „ივერთა“	100%	100%	ფარმაცია და დისტრიბუცია	17-თებ.-21	–	ა. ბელიაშვილის ქ. #142, თბილისი, საქართველო
სს „ჯორჯიან ლოჯისტიკი“	100%	100%	სხვა	8-ოქტ.-21	–	ა. ბელიაშვილის ქ. #142, თბილისი, საქართველო
შპს „ევროლაინი“	100%	100%	სხვა	14-დეკ.-15	24-ნოემბ.-21	სტანისლავსკის ქ. 5, თბილისი, საქართველო

2. მომზადების საფუძველი

მომზადების საფუძველი

ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია საერთაშორისო ბუღალტრული სტანდარტების საბჭოს (ბასსს) მიერ გამოცემული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

ეს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია პირვანდელი ღირებულებით აღრიცხვის წესით. გამონაკლისს წარმოადგენს საინვესტიციო ქონება და სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ინსტრუმენტები, მოგებაში ან ზარალში ასახვით, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებითაა შეფასებული.

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ათას ლარში, თუ საგანგებოდ არ არის სხვა რამე მითითებული.

(ათას ქართულ ლარში („ლარი“), თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა

კონსოლიდაციის საფუძველი

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს კომპანიისა და მისი შვილობილი საწარმოების ფინანსურ ანგარიშგებას 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. შვილობილი საწარმოს კონსოლიდაცია იწყება მაშინ, როდესაც ჯგუფი მოიპოვებს კონტროლს შვილობილ საწარმოზე და წყდება მაშინ, როდესაც ჯგუფი კარგავს მასზე კონტროლს. კონტროლი მიიღწევა მაშინ, როდესაც ჯგუფი იღებს ან აქვს უფლება მიიღოს, ცვლადი უკუგება ინვესტირებული საწარმოსგან და აქვს უნარი, გავლენა მოახდინოს უკუგებაზე ინვესტირებულ საწარმოზე ზემოქმედებით. კერძოდ, ჯგუფი აკონტროლებს ინვესტირებულ საწარმოს მხოლოდ მაშინ, როდესაც:

- ▶ ჯგუფს აქვს უფლებამოსილება ინვესტირებულ საწარმოზე (ანუ უფლებები მას მიმდინარე მომენტში საშუალებას აძლევს მართოს ინვესტირებული საწარმოს რელევანტური საქმიანობა);
- ▶ ინვესტირებულ საწარმოში თავისი მონაწილეობიდან ცვლადი უკუგების მიღების უფლება ან მგრძნობელობა; და
- ▶ შეუძლია უკუგებაზე ზემოქმედება ინვესტირებულ საწარმოზე თავისი გავლენის გამო.

გავრცელებული მოსაზრებით, ხმის უფლების მქონე აქციების უმრავლესობა კონტროლის უფლებას იძლევა. ამ მოსაზრების შესაბამისად, თუ ჯგუფი ინვესტირებულ საწარმოში არ ფლობს აქციების საკონტროლო პაკეტს ან სხვა მსგავსი უფლებების უმრავლესობას, იმის შეფასებისას, ინვესტირებულ საწარმოზე აქვს თუ არა გავლენა, ჯგუფი ყველა რელევანტურ ფაქტს და გარემოებას ითვალისწინებს, მათ შორის:

- ▶ ინვესტირებულ საწარმოში ხმის უფლების მქონე აქციების სხვა მფლობელებთან სახელშეკრულებო გარიგებები;
- ▶ სხვა სახელშეკრულებო გარიგებებიდან წარმომდგარი უფლებები; და
- ▶ ჯგუფის ხმის უფლებები და პოტენციური ხმის უფლებები.

ჯგუფი ხელახლა შეაფასებს, აკონტროლებს თუ არა ინვესტირებულ საწარმოს, თუ ფაქტები და გარემოებები იმაზე მიანიშნებს, რომ კონტროლის სამი ელემენტიდან ერთ-ერთში ცვლილებები მომხდარი. შვილობილი საწარმოს კონსოლიდაცია იწყება მაშინ, როდესაც ჯგუფი მოიპოვებს კონტროლს შვილობილ საწარმოზე და წყდება მაშინ, როდესაც ჯგუფი კარგავს მასზე კონტროლს. შვილობილი საწარმოს წლის განმავლობაში შეძენილი ან გასხვისებული აქტივები, ვალდებულებები, შემოსავალი და ხარჯები აისახება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში შვილობილ საწარმოზე ჯგუფის მიერ კონტროლის შეძენის თარიღიდან კონტროლის დაკარგვის თარიღამდე.

მოგება ან ზარალი და სხვა სრული შემოსავლის თითოეული კომპონენტი მიეკუთვნება ჯგუფის მშობელი საწარმოს აქციონერებსა და არამაკონტროლებელი წილის მფლობელებს მაშინაც კი, თუ ეს არამაკონტროლებელი წილის ბალანსის დეფიციტს იწვევს. საჭიროების შემთხვევაში ხდება შვილობილი საწარმოების ფინანსური ანგარიშგების დაკორექტირება, რათა მათი სააღრიცხვო პოლიტიკა შესაბამისობაში მოვიდეს ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკასთან. ჯგუფის წევრებს შორის შემდგარ გარიგებებთან დაკავშირებული ყველა შიდაჯგუფური აქტივი და ვალდებულება, საკუთარი კაპიტალი, შემოსავალი, ხარჯი და ფულადი ნაკადი კონსოლიდაციისას მთლიანად ელიმინირდება.

შვილობილი საწარმოს საკუთრების წილის შეცვლა, კონტროლის დაკარგვის გარეშე წილობრივი გარიგების სახით აღირიცხება. თუ ჯგუფი დაკარგავს კონტროლს შვილობილ საწარმოზე, იგი წყვეტს შესაბამისი აქტივების (გუდიულის ჩათვლით), ვალდებულებების, არამაკონტროლებელი წილის და კაპიტალის სხვა კომპონენტების აღიარებას, ხოლო შედეგად მიღებულ ნამეტ შემოსავალს ან ზარალს აღიარებს მოგებაში ან ზარალში. ნებისმიერი შენარჩუნებული ინვესტიციის აღიარება ხდება სამართლიანი ღირებულებით.

(ათას ქართულ ლარში („ლარი“), თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

საწარმოთა გაერთიანება და გუდვილი

საწარმოთა გაერთიანება აღირიცხება შეძენის მეთოდით. შესყიდვის ღირებულება გამოითვლება შემდეგი კომპონენტების დაჯგუფებით: შესყიდვის დღეს სამართლიანი ღირებულებით გადახდილი საფასური და შეძენილი კომპანიის არამაკონტროლებელი წილის მოცულობა. საწარმოთა გაერთიანების თითოეულ შემთხვევაში, ჯგუფი შეძენილი კომპანიის არამაკონტროლებელ წილს აფასებს სამართლიანი ღირებულებით ან იდენტიფიცირებადი წმინდა აქტივების პროპორციული წილის შესაბამისად, ხოლო არამაკონტროლებელი წილის სხვა კომპონენტებს – მათი შეძენის თარიღისთვის არსებული სამართლიანი ღირებულებით. შესყიდვასთან დაკავშირებული დანახარჯების აღიარება ხდება მათი გაწევისთანავე და შედის სხვა საოპერაციო ხარჯებში.

ჯგუფი განსაზღვრავს, რომ მას შეძენილი აქვს ბიზნესი მაშინ, როდესაც შეძენილი საქმიანობა და აქტივები შეიცავს წარმოების კომპონენტებს და არსებით პროცესს, რომლებიც ერთობლივად იძლევა წარმოების შესაძლებლობას. შეძენილი პროცესი არსებითად ითვლება მაშინ, თუ მას კრიტიკული მნიშვნელობა აქვს ნაწარმის შექმნისთვის და შეძენილი წარმოების კომპონენტები შეიცავს ამ პროცესის წარმართვისთვის საჭირო უნარებით, ცოდნითა თუ გამოცდილებით აღჭურვილ ორგანიზებულ სამუშაო ძალას ან თუ ის მნიშვნელოვან როლს თამაშობს წარმოების შექმნაში და მიიჩნევა უნიკალურად, იშვიათად ან შეუცვლელად მნიშვნელოვანი დანახარჯის, ძალისხმევის ან წარმოების შეფერხების გარეშე.

როდესაც ჯგუფი შეისყიდის ბიზნესს, კლასიფიკაციის მიზნებისთვის აფასებს მის ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებს შესყიდვის თარიღისათვის არსებული სახელშეკრულებო ვალდებულებების, ეკონომიკური გარემოებებისა და რელევანტური პირობების შესაბამისად. აღნიშნული მოიცავს შესყიდული საწარმოს მიერ ჩართული წარმოებული ინსტრუმენტების განცალკევებას ძირითად ხელშეკრულებებში.

ნებისმიერი პირობითი ანაზღაურება, რომელიც გადახდილ უნდა იქნას მყიდველი საწარმოს მიერ, აღიარებულია სამართლიანი ღირებულებით შეძენის თარიღისათვის. პირობითი ანაზღაურება, რომელიც კლასიფიცირდება კაპიტალად, არ გადაფასდება და მისი შემდგომი გადახდა აღირიცხება კაპიტალში. პირობითი საფასური, რომელიც მოიაზრება აქტივად ან ვალდებულებად, წარმოადგენს ფინანსურ ინსტრუმენტს და შეესაბამება ფასს 9-ს „ფინანსური ინსტრუმენტები“, ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, ხოლო სამართლიან ღირებულებაში შემდგომი ცვლილებები აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ფასს 9-ის შესაბამისად. სხვა პირობითი ანაზღაურება, რომელიც არ ექვევა ფასს 9-ის მოქმედების არეალში, ფასდება სამართლიანი ღირებულებით თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის, ხოლო სამართლიან ღირებულებაში მომხდარი ცვლილებები აისახება მოგება-ზარალში.

როდესაც ჯგუფი შეისყიდის ბიზნესს, კლასიფიკაციის მიზნებისთვის აფასებს მის ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებს შესყიდვის თარიღისათვის არსებული სახელშეკრულებო ვალდებულებების, ეკონომიკური გარემოებებისა და რელევანტური პირობების შესაბამისად. აღნიშნული მოიცავს შესყიდული საწარმოს მიერ ჩართული წარმოებული ინსტრუმენტების განცალკევებას ძირითად ხელშეკრულებებში. ფასს 3.15 ფასს 3.16 ნებისმიერი პირობითი ანაზღაურება, რომელიც გადახდილ უნდა იქნას მყიდველი საწარმოს მიერ, აღიარებულია სამართლიანი ღირებულებით შეძენის თარიღისათვის. პირობითი ანაზღაურება, რომელიც კლასიფიცირდება კაპიტალად, არ გადაფასდება და მისი შემდგომი გადახდა აღირიცხება კაპიტალში. პირობითი საფასური, რომელიც მოიაზრება აქტივად ან ვალდებულებად, წარმოადგენს ფინანსურ ინსტრუმენტს და შეესაბამება ფასს 9-ს „ფინანსური ინსტრუმენტები“, ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, ხოლო სამართლიან ღირებულებაში შემდგომი ცვლილებები აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ფასს 9-ის შესაბამისად. სხვა პირობითი ანაზღაურება, რომელიც არ ექვევა ფასს 9-ის მოქმედების არეალში, ფასდება სამართლიანი ღირებულებით თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის, ხოლო სამართლიან ღირებულებაში მომხდარი ცვლილებები აისახება მოგება-ზარალში.

(ათას ქართულ ლარში („ლარი“), თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

საწარმოთა გაერთიანება და გუდვილი (გაგრძელება)

საწყისი აღიარების შემდგომ, გუდვილის შეფასება ხდება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება ნებისმიერი დარიცხული გაუფასურების ზარალი. გაუფასურების დადგენის მიზნებისათვის, საწარმოთა გაერთიანებისას დარიცხული გუდვილი შემდგომი თარიღიდან გადანაწილდება ჯგუფის ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულებზე, რომლებიც სავარაუდოდ ისარგებლებენ გაერთიანებით, განურჩევლად იმისა, აღნიშნულ ერთეულებს განეკუთვნება თუ არა შემდგომი საწარმოს სხვა აქტივები ან ვალდებულებები.

როდესაც გუდვილი მიეკუთვნება ფულადი ნაკადების წარმომქმნელ ბიზნეს ერთეულს და ამ ერთეულის ოპერაციების ნაწილი არის გასხვისებული, გასხვისებულ ოპერაციასთან დაკავშირებული გუდვილი ჩართულია აღნიშნული ოპერაციის საბალანსო ღირებულებაში იმისთვის, რომ მოხდეს გასხვისებით მიღებული შემოსულობის ან ზარალის მართებული განსაზღვრა. ასეთ შემთხვევაში, გასხვისებულ ოპერაციაზე მიკუთვნილი გუდვილის განსაზღვრა ხდება გასხვისებული ოპერაციის ღირებულებასა და ფულადი ნაკადების წარმომქმნელ ბიზნეს ერთეულში შენარჩუნებული ხვედრითი წილის მიხედვით.

უცხოური ვალუტის გადაყვანა

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ლარში, რაც ჯგუფის წარსადგენი ვალუტა და ყველა არსებითი კომპონენტის სამუშაო ვალუტაა. უცხოურ ვალუტაში შესრულებული ოპერაციები თავდაპირველად აღირიცხება სამუშაო ვალუტაში, რომლის გადაყვანა ხდება ოპერაციის დღეს არსებული კურსით. უცხოურ ვალუტაში გამოხატული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების კონვერტაცია ლარში ხდება საქართველოს ეროვნული ბანკის („სებ“) მიერ გამოცხადებული და ანგარიშგების თარიღისთვის მოქმედი ოფიციალური გაცვლითი კურსით. უცხოური ვალუტით შესრულებული ოპერაციების კონვერტაციით გამოწვეული შემოსულობა და ზარალი აღიარებულია კონსოლიდირებულ მოგებაში ან ზარალში, სავალუტო ოპერაციებიდან მიღებული წმინდა ზარალის ნაწილში.

უცხოური ვალუტით შესრულებული ოპერაციის სახელშეკრულებო გაცვლით კურსსა და ოპერაციის დღეს სებ-ის გაცვლით კურსს შორის სხვაობები კონსოლიდირებულ მოგებაში ან ზარალში ასახულია სავალუტო ოპერაციებიდან მიღებულ წმინდა ზარალში. სებ-ის ოფიციალური გაცვლითი კურსი 2022 წლის და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შესაბამისად, იყო 2.7020 და 3.0976 ლარი 1 აშშ დოლართან მიმართებით.

(i) ჯგუფის კომპანიები

კონსოლიდაციისას უცხოური ქვედანაყოფების აქტივები და ვალდებულებები ლარში გადაიყვანება ანგარიშგების თარიღისთვის მოქმედი სავალუტო კურსით, ხოლო მათი მოგება-ზარალის ანგარიშგება გადაიყვანება იმ სავალუტო კურსებით, რომლებიც მოქმედებს შესაბამისი ოპერაციების დღეს. კონსოლიდაციისთვის აუცილებელი კონვერტაციის შედეგად მიღებული საკურსო სხვაობების აღიარება ხდება სხვა სრულ შემოსავალში. უცხოური ქვედანაყოფების გასვლის შემთხვევაში, სხვა სრული შემოსავლის ამ კონკრეტულ უცხოურ ოპერაციასთან დაკავშირებული კომპონენტის რეკლასიფიცირება ხდება მოგებაში ან ზარალში. როდესაც შიდაჯგუფურ ბალანსზე საკურსო სხვაობა წარმოიშობა, რომელიც არსებითად შეადგენს სამეურნეო სუბიექტის წმინდა ინვესტიციის ნაწილს უცხოურ ქვედანაყოფში, მაშინ საკურსო სხვაობის აღიარება არ ხდება მოგებაში ან ზარალში კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში. მისი აღიარება ხდება სხვა სრულ შემოსავალში და გროვდება საკუთარი კაპიტალის ცალკე კომპონენტზე, ამ უცხოური ქვედანაყოფის გასვლამდე.

(ათას ქართულ ლარში („ლარი“), თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

აქტივების და ვალდებულებების წარმოდგენა

ჯგუფი აქტივებსა და ვალდებულებებს თავისი კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოადგენს ლიკვიდურობის ხარისხის მიხედვით, რაც მისადაგებული აქვს თავისი მშობელი საწარმოს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებების წარდგენასთან. ხელმძღვანელობამ მნიშვნელოვანი განსჯის საფუძველზე განსაზღვრა, რომ მშობელი საწარმო არის ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგებების მთავარი მომხმარებელი და რომ კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების წარდგენა ლიკვიდურობის ხარისხის მიხედვით ყველაზე რელევანტურია პირველადი მომხმარებლის საჭიროებებისთვის. ინფორმაცია ჯგუფის აქტივებისა და ვალდებულებების ამოღების მოსალოდნელი ვადების შესახებ წარმოდგენილია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების 29-ე შენიშვნაში.

მარაგები

მარაგები ფასდება თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. მარაგების თვითღირებულება განისაზღვრება „პირველი შემოსავალში, პირველი გასავალში“ („ფიფო“) მეთოდით და მოიცავს მარაგების შემენაზე გაწეულ დანახარჯებსა და ამჟამინდელ ადგილმდებარეობამდე და მდგომარეობამდე მათ მისაყვანად გაწეულ ხარჯებს. წმინდა გასაყიდი ღირებულება გამოითვლება, როგორც ჩვეული საქმიანობის პროცესში სავარაუდო გასაყიდ ფასს გამოკლებული დასრულების და გაყიდვის სავარაუდო ხარჯი.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების აღიარება თავდაპირველად ხდება გარიგების ფასად, რომელიც ითვლება სამართლიან ღირებულებად წარმოქმნის თარიღისთვის. ამის შემდეგ ისინი ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, რასაც აკლდება გაუფასურების რეზერვი.

სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები

სავაჭრო ვალდებულებების დარიცხვა ხდება მაშინ, როდესაც კონტრაქტის ასრულებს ხელშეკრულებით ნაკისრ ვალდებულებებს; მათი აღიარება თავდაპირველად ხდება საწყისი თვითღირებულებით, ხოლო შემდგომ ამორტიზდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

ფინანსური ინსტრუმენტები – შეფასების მთავარი მეთოდები

სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად ბაზრის მონაწილეებს შორის ნებაყოფლობითი ოპერაციის პირობებში შეფასების თარიღისთვის. სამართლიანი ღირებულების ყველაზე ზუსტი მაჩვენებელი აქტიური ბაზარია. აქტიური ბაზრები ის ბაზრებია, სადაც აქტივებთან ან ვალდებულებებთან დაკავშირებული ოპერაციები საკმარისი სიხშირით და მოცულობით დგება, რომ ფასწარმოქმნის შესახებ ინფორმაცია არსებობდეს.

სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად ბაზრის მონაწილეებს შორის ნებაყოფლობითი ოპერაციის პირობებში შეფასების თარიღისთვის. სამართლიანი ღირებულების ყველაზე ზუსტი მაჩვენებელი აქტიური ბაზარია. აქტიური ბაზრები ის ბაზრებია, სადაც აქტივებთან ან ვალდებულებებთან დაკავშირებული ოპერაციები საკმარისი სიხშირით და მოცულობით დგება, რომ ფასწარმოქმნის შესახებ ინფორმაცია არსებობდეს.

(ათას ქართულ ლარში („ლარი“), თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტები – შეფასების მთავარი მეთოდები (გაგრძელება)

გარკვეული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების დასადგენად, რომელთა შესახებ არ მოიპოვება შედარებადი საბაზრო ინფორმაცია, გამოიყენება შეფასების ისეთი მეთოდები, როგორიცაა დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მეთოდი ან გაშლილი ხელის პრინციპით შემდგარი ოპერაციებისა თუ ინვესტირებული საწარმოს ფინანსური მონაცემების გათვალისწინების მეთოდები. სამართლიანი ღირებულების შეფასებები გაანალიზებულია სამართლიანი ღირებულების შემდეგი იერარქიის მიხედვით:

- ▶ 1-ელი დონის შეფასება იყენებს ანალოგიური აქტივების ან ვალდებულების კოტირებულ (არაკორექტირებულ) საბაზრო ფასებს აქტიურ ბაზრებზე;
- ▶ მე-2 დონის შეფასება იყენებს შეფასების მეთოდებს მაშინ, როცა აქტივის ან ვალდებულების ყველა არსებითი მონაცემი პირდაპირ ან არაპირდაპირ (მიღებულია ფასებისგან) დაკვირვებადია (ემპირიულია), და
- ▶ მე-3 დონის შეფასება იყენებს მეთოდებს, რომლებიც არ ეყრდნობა მხოლოდ ემპირიულ საბაზრო მონაცემებს (ანუ მნიშვნელოვანი არაემპირიული მონაცემებია საჭირო შეფასებისთვის). სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონეებში ცვლილებების შეტანა ხდება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს.

გარიგების დანახარჯები განისაზღვრება, როგორც დამატებითი დანახარჯები, რომლებიც პირდაპირ უკავშირდება ფინანსური ინსტრუმენტის შესყიდვას, გამოშვებას ან გასხვისებას. დამატებითი დანახარჯი ისეთი დანახარჯია, რომელიც არ გაიწეოდა, გარიგება რომ არ შემდგარიყო. გარიგების დანახარჯებში შედის რწმუნებულებისთვის (მათ შორის თანამშრომლებისთვის, რომლებიც გაყიდვების აგენტების ფუნქციას ასრულებენ), გადახდილი საკომისიო, ფასიანი ქაღალდების ბირჟების მოსაკრებლები და აქტივების გადაცემისთვის დაწესებული გადასახადები და მოსაკრებლები. გარიგების დანახარჯები არ მოიცავს სავალო ინსტრუმენტების პრემიებსა თუ დისკონტებს, ფინანსურ დანახარჯებსა თუ შიდა ადმინისტრაციულ ან ფლობის ხარჯებს.

ამორტიზებული ღირებულება არის ღირებულება, რომლითაც შეფასდა ფინანსური ინსტრუმენტი საწყისი აღიარების დროს, გამოკლებული სესხის ძირითადი თანხის დასაფარად გადასახდელი თანხები, დამატებული დარიცხული პროცენტი და, ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, გამოკლებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნებისმიერი ჩამოფასება. დარიცხული პროცენტი მოიცავს იმ გარიგების დანახარჯების ამორტიზაციას, რომლებიც საწყისი აღიარების დროს მომდევნო პერიოდზეა გადატანილი და ვადამოსული თანხის ყოველგვარ პრემიასა თუ დისკონტს, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. დარიცხული საპროცენტო შემოსავალი და დარიცხული საპროცენტო ხარჯი, მათ შორის როგორც დარიცხული კუპონი, ისე ამორტიზებული დისკონტი და პრემია (წარმოქმნისა შემდგომ პერიოდზე გადატანილი საკომისიოს ჩათვლით, ასეთის არსებობის შემთხვევაში), ინდივიდუალური ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში არ არის ცალკე წარმოდგენილი და არ აისახება შესაბამისი მუხლების საბალანსო ღირებულებებში.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი არის საპროცენტო შემოსავლისა და საპროცენტო ხარჯის შესაბამის პერიოდზე გადანაწილების მეთოდი პერიოდის მუდმივი საპროცენტო განაკვეთის (ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის) მისაღებად საბალანსო ღირებულებაზე. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის განაკვეთი, რომელიც ზუსტად ახორციელებს ფულადი სახსრების მომავალში მოსალოდნელი გადახდების ან შემოდიანებების (სამომავლო საკრედიტო ზარალების გამოკლებით) დისკონტირებას ფინანსური ინსტრუმენტების მოსალოდნელ ვადაზე ან, თუ მართებულია, უფრო ხანმოკლე პერიოდზე, ფინანსური ინსტრუმენტის წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით ხდება ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტების ფულადი ნაკადების დისკონტირება პროცენტის მომდევნო გადაფასების თარიღამდე, გარდა პრემიისა თუ დისკონტისა, რომელიც ასახავს საკრედიტო სპრედს ინსტრუმენტის ცვალებად განაკვეთზე ან სხვა ცვლადებზე, რომლებიც საბაზრო განაკვეთების მიხედვით არ კორექტირდება. ასეთი პრემიებისა და დისკონტების ამორტიზაცია ხდება ინსტრუმენტის მთლიან მოსალოდნელ ვადაზე. დისკონტირებული (დღევანდელი) ღირებულების გაანგარიშება მოიცავს ხელშეკრულების მხარეებს შორის გადახდილ თუ მიღებულ ყველა საკომისიოს, რომლებიც წარმოადგენს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს.

(ათას ქართულ ლარში („ლარი“), თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტები – საწყისი აღიარება

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ინსტრუმენტები, მოგებაში ან ზარალში ასახვით, თავდაპირველად აღიარებულია სამართლიანი ღირებულებით. ყველა ფინანსური ინსტრუმენტი თავდაპირველად ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, რომელიც კორექტირდება გარიგების დანახარჯების მიხედვით. საწყისი აღიარებისას სამართლიანი ღირებულების საუკეთესო შეფასება არის გარიგების ფასი. სხვაობა საწყისი აღიარებისას სამართლიან ღირებულებასა და გარიგების ფასს შორის აღიარდება, როგორც შემოსულობა ან ზარალი, რაც დასტურდება აქტიურ ბაზარზე მსგავსი ანალოგიური აქტივის ან ვალდებულების კოტირებული ფასით ან ეყრდნობა შეფასების მეთოდს, რომელიც გამოიყენებს მხოლოდ საბაზრო ინფორმაციას. საწყისი აღიარების შემდეგ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი აღიარდება ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებიც შეფასებულია ამორტიზებული ღირებულებით (AC) და სავალო ინსტრუმენტებში ინვესტიციებისთვის, რომლებიც შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით (FVOCI), რაც გამოიწვევს მყისიერ საბუღალტრო ზარალს.

ფინანსური აქტივების ყველა ყიდვა-გაყიდვა ხელშეკრულების თანახმად, რომლის პირობებიც მოითხოვს მიწოდებას რეგულაციით ან ბაზარზე დამკვიდრებული პრაქტიკით (ყიდვა-გაყიდვა „სტანდარტული პროცედურით“) გათვალისწინებულ ვადაში, აღირიცხება ვაჭრობის თარიღით. ვაჭრობის თარიღი არის ის თარიღი, როდესაც საწარმო იღებს ფინანსური აქტივის ყიდვის ან გაყიდვის ვალდებულებას. ყველა დანარჩენი შესყიდვის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც საწარმო ხდება ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო პირობების მხარე.

დაკავშირებულ მხარეებზე გაცემული სესხების სამართლიანი ღირებულის დასადგენად, რომლებიც აქტიურ ბაზარზე არ არის კოტირებული, ჯგუფი იყენებს დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მეთოდს. სხვაობები შეიძლება წარმოიქმნას საწყისი შეფასებისას მიღებულ სამართლიან ღირებულებასა, რაც მიჩნეულია გარიგების დანახარჯად, და იმ თანხის ოდენობას შორის რომელიც განისაზღვრება საწყისი აღიარებისას შეფასების ხერხის მეშვეობით, რაც თავის მხრივ იყენებს მე-3 დონის მონაცემებს. თუ სხვაობები დარჩება მოდელის მონაცემების კალიბრაციის შემდეგ, ნებისმიერი მსგავსი სხვაობები ამორტიზდება წრფივ მეთოდით დაკავშირებულ მხარეებზე გაცემული სესხების ვადის განმავლობაში. ეს სხვაობები მაშინვე აღიარდება მოგებაში ან ზარალში, თუ შეფასებისას გამოიყენება მხოლოდ 1-ელი ან მე-2 დონის მონაცემები.

ფინანსური აქტივები – კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება – შეფასების კრიტერიუმები

ჯგუფი ფინანსურ აქტივებს შემდეგ შეფასების კატეგორიებად აჯგუფებს: „სამართლიანი ღირებულებით, მოგება-ზარალში ასახვით“ (FVTPL), „სამართლიანი ღირებულებით, სხვა შემოსავალში ასახვით“ (FVOCI) და ამორტიზებული ღირებულებით (AC) შეფასებული. სავალო ინსტრუმენტების კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება დამოკიდებულია შემდეგზე:

- ▶ დაკავშირებული აქტივების პორტფელის მართვისთვის ჯგუფის მიერ გამოყენებულ ბიზნესმოდელზე; და
- ▶ აქტივის ფულადი ნაკადის მახასიათებლებზე.

(ათას ქართულ ლარში („ლარი“), თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები – კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება – ბიზნეს-მოდელები

ბიზნეს-მოდელები ასახავს, როგორ მართავს ჯგუფი თავის აქტივებს ფულადი ნაკადების წარმოსაქმნელად - ჯგუფის მიზანია:

- ▶ აქტივიდან მხოლოდ სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება; ან
- ▶ როგორც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება, ისე აქტივების გაყიდვიდან წარმოქმნილი ფულადი ნაკადების მიღება; ან
- ▶ თუ არც ერთი ზემოთ ჩამოთვლილი მიზანი შესაფერისი არ არის, ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება „სხვა“ ბიზნეს-მოდელებში და შეფასდება სამართლიანი ღირებულებით, მოგება-ზარალში ასახვით.

ჯგუფის აქტივებისათვის (პორტფელის დონეზე) ბიზნეს-მოდელები განისაზღვრება ჯგუფის მიერ შეფასების თარიღით ხელმისაწვდომი პორტფელისთვის დადგენილი მიზნების მისაღწევად განხორციელებული საქმიანობის შესახებ შესაფერისი მტკიცებულების საფუძველზე. ჯგუფის მიერ ბიზნეს-მოდელების განსაზღვრისთვის გათვალისწინებული ფაქტორები მოიცავს პორტფელის დანიშნულებას და შემადგენლობას, წარსულ გამოცდილებას იმასთან დაკავშირებით, ფულადი ნაკადები როგორ მიიღებოდა შესაბამისი აქტივებიდან, როგორ ხდება რისკების შეფასება და მართვა, როგორ ხდება აქტივების შედეგების შეფასება და როგორ ხდება ხელმძღვანელების ანაზღაურება.

ფინანსური აქტივები – კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება – ფულადი ნაკადების მახასიათებლები

როდესაც ბიზნეს-მოდელები გულისხმობს აქტივების ფლობას სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოსაღებად ან სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოსაღებად და ფინანსური აქტივის გასაყიდად, მაშინ ჯგუფი შეაფასებს ფულადი ნაკადები წარმოადგენენ თუ არა მხოლოდ ძირითადი თანხის და ძირითადი თანხის დარჩენილ ნაშთზე დარიცხული პროცენტის გადახდას (SPPI). წარმოებულ ფინანსურ აქტივებთან დაკავშირებით გათვალისწინება მათი მთლიანი ფულადი ნაკადების შესაბამისობა SPPI-მახასიათებელთან. შეფასებისას ჯგუფი ითვალისწინებს, სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები საბაზისო სასესხო ხელშეკრულების თანმიმდევრულია თუ არა, ანუ პროცენტში მხოლოდ საკრედიტო რისკი და ფულის დროითი ღირებულება გათვალისწინებული თუ სხვა საბაზისო რისკები და მოგების მარჟა.

როდესაც სახელშეკრულებო პირობები მოიცავს რისკს ან ცვალებადობას, რომელიც საბაზისო სასესხო ხელშეკრულების თანმიმდევრულია, მაშინ ფინანსური აქტივი კლასიფიცირდება და შეფასდება, როგორც „სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, მოგება-ზარალში ასახვით“. SPPI-ს შეფასება ხდება აქტივის საწყისი აღიარებისას და შემდეგ მისი ხელახლა შეფასება არ ხდება.

ფინანსური აქტივები – რეკლასიფიკაცია

ფინანსური აქტივები მხოლოდ და მხოლოდ მაშინ რეკლასიფიცირდება, როდესაც პორტფელის მართვის ბიზნეს-მოდელები მთლიანად იცვლება. რეკლასიფიკაციას პერსპექტიული გავლენა აქვს და ტარდება რეკლასიფიკაციის თარიღიდან, ანუ ბიზნეს-მოდელების შეცვლის შემდგომი საანგარიშგებო პერიოდის პირველი დღიდან. საწარმოს არ შეუცვლია თავისი ბიზნეს-მოდელები მიმდინარე და შესადარის პერიოდებში და არ განუხორციელებია თავისი ფინანსური აქტივების რეკლასიფიკაცია.

(ათას ქართულ ლარში („ლარი“), თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების გაუფასურება – მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი

ჯგუფი ყოველი საანგარიშგებო თარიღით აფასებს ფინანსური და სახელშეკრულებო აქტივების მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს და აღიარებს წმინდა გაუფასურების ზარალს. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება ასახავს შემდეგს:

- ▶ პოტენციური ზარალის მიუკერძოებელ და ალბათობით შეწონილ ოდენობას, რომელიც განისაზღვრება სხვადასხვა შესაძლო სცენარის შეფასებით,
- ▶ ფულის დროით ღირებულებას, და
- ▶ გონივრულ და შესაფერის ინფორმაციას, რომელიც საანგარიშგებო თარიღისთვის არის ხელმისაწვდომი ზედმეტი დანახარჯების თუ ძალისხმევის გაწევის გარეშე, წარსული მოვლენების, არსებული პირობებისა და სამომავლო ეკონომიკური ვითარების პროგნოზების შესახებ.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები და მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები შედგება სალაროში ნაღდი ფულის ნაშთისგან, მიმდინარე ანგარიშებისგან და საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ მოთხოვნებისაგან, რომლებსაც აქვს განთავსებიდან სამი თვის ვადა, რომელთა კონვერტირებაც დაუყოვნებლივ შეიძლება წინასწარ ცნობილ თანხად, აქვს ღირებულების შეცვლის უმნიშვნელო რისკი და თავისუფალია სახელშეკრულებო ვალდებულებებისაგან.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

ფასს 9-ის შესაბამისად გამარტივებული გაუფასურების მიდგომის გამოყენებისას, ჯგუფმა გამოიყენა შეფასების სამი სხვადასხვა მეთოდი მოთხოვნების ტიპის მიხედვით:

1. მთავრობის მიმართ მოთხოვნების ინდივიდუალური შეფასება;
2. ყველა სხვა არსებითი მოთხოვნების (რომელთა ნაშთი 250 ათას ლარს აღემატება) ინდივიდუალური შეფასება; და
3. ყველა სხვა მოთხოვნების ერთობლივი (კოლექტიური) შეფასება. საერთო საკრედიტო რისკის მახასიათებლების მქონე მოთხოვნები ერთიანდება სხვადასხვა პორტფელში კოლექტიური შეფასების მიზნით. ჯგუფმა გამოავლინა პორტფელების შემდეგი ძირითადი ტიპები (რომელთა ნაშთი 250 ათას ლარზე ნაკლებია): სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები (ძირითადად მოიცავს სხვადასხვა სააფთიაქო ქსელისგან და კლინიკებისაგან მისაღებ თანხებს), ქირიდან მისაღები თანხები და სხვა მოთხოვნები.

მთავრობისგან მისაღები ანგარიშები

ჯგუფი მონაწილეობს სამთავრობო სტრუქტურების მიერ გამოცხადებულ ტენდერებში. დამატებით, ჯგუფი მონაწილეობს საქართველოს სახელმწიფო დაზღვევის პროგრამაში – „საყოველთაო ჯანმრთელობის დაცვის სახელმწიფო პროგრამა“, სადაც გეფა პროგრამაში მონაწილე პაციენტებს აწვდის მედიკამენტებს. შედეგად, ჯგუფის სავაჭრო მოთხოვნების დაახლოებით 18.1%-ს შეადგენს ისეთი თანხები, რომელთა გადახდაზე პასუხისმგებელია საქართველოს მთავრობა და მუნიციპალური ორგანოები. მთავრობისგან მისაღებ ანგარიშებს გააჩნიათ უნიკალური საკრედიტო მახასიათებლები, რომლებიც განსხვავდება ნებისმიერი სხვა ფინანსური ინსტრუმენტის საკრედიტო მახასიათებლებისგან, რომლებსაც ჯგუფი დღესდღეობით ფლობს. აღნიშნული ფაქტისა და შესაბამისი ნაშთის არსებობის გათვალისწინებით, ჯგუფმა დაასკვნა, რომ მთავრობის მიმართ მოთხოვნების გაუფასურების საკითხი განხილულ უნდა იქნას ინდივიდუალურად, ყველა სხვა ფინანსური ინსტრუმენტისგან დამოუკიდებლად.

(ათას ქართულ ლარში („ლარი“), თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების გაუფასურება – მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი (გაგრძელება)

ჯგუფი იყენებს ისეთი საერთაშორისო ორგანიზაციების მიერ გამოქვეყნებულ საკრედიტო რეიტინგებს, როგორიცაა „Standard & Poor“ ან „Moody“, სახელმწიფოსგან მისაღები ანგარიშების საკრედიტო ხარისხის შეფასების მიზნით. მსგავსად აღნიშნულისა, ამავე საერთაშორისო ორგანიზაციების ანგარიშების თანახმად საქართველოსთვის მინიჭებული საკრედიტო რეიტინგის შესაბამის კატეგორიაში დეფოლტის ალბათობა გამოიყენება, როგორც გონივრული ვარაუდი მთავრობის მიმართ მოთხოვნების დეფოლტის ალბათობასთან დაკავშირებით. მთავრობის მიმართ მოთხოვნების დეფოლტის ალბათობა განისაზღვრა ქვეყნის რისკის რეიტინგის საფუძველზე. ჯგუფი თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის თავიდან გადააფასებს გაუფასურების გამოთვლებში გამოყენებული დეფოლტის ალბათობის განაკვეთს.

ინდივიდუალურად შეფასებული მოვალე

იმ მოვალეების შემთხვევაში, რომელთა მიმართ მოთხოვნების ნაშთი 250 ათას ლარს აღემატება, ჯგუფი თითოეულ შემთხვევას ინდივიდუალურად განიხილავს და მხედველობაში იღებს სხვადასხვა ფაქტორებსა და ინდივიდუალურ გარემოებებს. აღნიშნული პროცესი ორი ძირითადი ეტაპისგან შედგება:

- 1) კონტრაქტის ფინანსური მდგომარეობა ფასდება შემდეგ ფაქტორებზე დაყრდნობით: ა) ფინანსური შედეგები და თანაფარდობა (სადაც შესაძლებელია); ბ) ჯგუფის მოთხოვნების ვადაგადაცილების დღეების საშუალო რაოდენობა; და გ) ჯგუფისთვის ხელმისაწვდომი ნებისმიერი სხვა არაფინანსური ინფორმაცია, როგორიცაა ნებისმიერი სიახლე იმ საბაზრო სექტორთან დაკავშირებით, რომელშიც მოქმედებს კონკრეტული მოვალე, ინფორმაცია ხელმძღვანელობის შესახებ და ა. შ.
- 2) აღნიშნული ანალიზის საფუძველზე ჯგუფის ხელმძღვანელობა ახდენს კონტრაქტის კატეგორიზაციას ინდივიდუალური საკრედიტო რისკის შეფასების მიზნით. თითოეულ საკრედიტო კატეგორიას მინიჭებული აქვს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მაჩვენებელი, რომელიც განისაზღვრება გამოცდილების, ხელმძღვანელობის პროფესიული განსჯისა და სამომავლო მოლოდინების საფუძველზე. შეფასება ხორციელდება კვარტალურად. პროცესში ასევე ხორციელდება მაკრო-კორექტირებები რეგრესიის შედეგებსა და მშპ-ის ზრდაზე დამოკიდებულების ფაქტორის შესაბამისად.

ამ მოდელში ფინანსური კოეფიციენტების განახლება ხდება ყოველწლიურად, მას შემდეგ, რაც გამოქვეყნდება კონტრაქტის აუდიტირებული ფინანსური ანგარიშგება, ხოლო ვადაგადაცილების დღეების საშუალო რაოდენობა, არაფინანსური ინფორმაცია და სამომავლო მოლოდინები გადაიხედება ყოველთვიურად.

კოლექტიური შეფასება

ფასს 9-ის შესაბამისად სადაზღვევო კომპანიებისა და სხვა მსხვილი კონტრაქტების მიმართ მოთხოვნების გაუფასურების კოლექტიურად შეფასების მიზნით, მოვალეების პორტფელები გადანაწილებულია სხვადასხვა რისკების კალათებში ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობის საფუძველზე. ვალდებულების შეუსრულებლობის დადგენისთვის 180-დღიანი გამიჯვნის ვადის დაწესებით, ჯგუფმა მხედველობაში მიიღო სადაზღვევო კომპანიებისა და სხვა მსხვილი კონტრაქტების რეალური გადახდების ისტორია. 3-დან 6 თვემდე ვადაგადაცილება საკმაოდ ხშირი იყო კრედიტუნარიანი კონტრაქტების შემთხვევაში, ხოლო 6 თვეზე მეტი ვადით ვადაგადაცილება გადახდების ისტორიაში უკვე ფინანსურ პრობლემებზე მიუთითებდა. სტატისტიკური მონაცემები ეყრდნობოდა ჯგუფის შიდა მონაცემებს.

(ათას ქართულ ლარში („ლარი“), თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების გაუფასურება – მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი (გაგრძელება)

კოლექტიური შეფასება (გაგრძელება)

შეიქმნა ხუთი ცალკეული რისკების კალათა:

ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობა	კატეგორია	აღწერა
0–30	AA	ძალიან კარგი
31–60	A	კარგი
61–90	B	ნორმალური
91–180	C	ცუდი
181+	D	ვალდებულების შეუსრულებლობა

ფასს 9 საწარმოს უფლებას აძლევს, მოსალოდნელი ზარალის გამოთვლისას გამოიყენოს პრაქტიკული ხასიათის გამარტივებული მიდგომა – „ანარიცხების (რეზერვების) მატრიცები“ (მაგ. მოთხოვნებისთვის), თუ იგი შეესაბამება მოსალოდნელი ზარალის შეფასების ზოგად პრინციპებს. თუმცა, ფასს 9 ასევე მოითხოვს საპროგნოზო (მომავალზე ორიენტირებული) ინფორმაციის გამოყენებას საწარმოს გაუფასურების აღიარების სქემაში.

ჯგუფმა მიიღო გადაწყვეტილება გამოიყენოს ეს ვარიანტი - ანარიცხების მატრიცები – გაუფასურების კოლექტიური შეფასების შემთხვევაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების პროცესში. როგორც ზემოთ აღინიშნა, ჯგუფმა გამოიყენა გამარტივებული მიდგომა მოთხოვნებისთვის და პირდაპირ განიხილავს ზარალს აქტივის არსებობის მანძილზე მთელი პორტფელისთვის, ანუ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი აქტივის არსებობის მანძილზე აღიარებული იქნება მთლიან პორტფელზე, იმისდა მიუხედავად, საწყისი აღიარების შემდეგ მოხდა თუ არა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა. კატეგორიების მიხედვით ვალდებულებების ალბათობის განსასაზღვრად გამოყენებულ იქნა მიგრაციის მატრიცა. ვალდებულების შეუსრულებლობის მომენტისთვის კრედიტის ოდენობა განისაზღვრა, როგორც მოვალის კრედიტის ოდენობის გადასახდელი ნაშთი.

საპროგნოზო კომპონენტი

ანალიზში ჯგუფმა ასევე ჩართო მაკროეკონომიკური საპროგნოზო ინფორმაცია, რათა განესაზღვრა დაკორექტირებული დეფოლტის ალბათობები კატეგორიების მიხედვით. იმ ფაქტის გათვალისწინებით, რომ ჯანდაცვის მომსახურების ბიზნესში მოვალეები შედარებით მცირე კომპანიებია და ძირითადად წარმოადგენენ ფიზიკურ პირებს ან მცირე საწარმოებს საქართველოს სხვადასხვა რეგიონებიდან, ჯგუფს მიაჩნია, რომ ქვეყნის ეკონომიკური მდგომარეობის მაჩვენებლების გამოყენება მართებულია მთელი ქვეყნის მასშტაბით მცირე მოვალეების მოსალოდნელი ეფექტიანობის შეფასებისას. თავად რეალური მშპ-ის ზრდის მაჩვენებელი შეფასდა, როგორც მაკროეკონომიკური მაჩვენებელი შემდეგი ორი არგუმენტის საფუძველზე:

- 1) მშპ-ის ზრდის მაჩვენებელი ეკონომიკის ეფექტიანობის ერთადერთი ყველაზე მნიშვნელოვანი მაჩვენებელია, რომელიც მჭიდროდ არის დაკავშირებული მოქალაქეებისა და მცირე საწარმოების ფაქტობრივ კეთილდღეობასთან; და
- 2) მშპ-ის ზრდის მაჩვენებელი ადვილად მოსაპოვებელი მონაცემია; მასთან დაკავშირებით არსებობს როგორც თანმიმდევრული ისტორიული ჩანაწერები, ისე სახელმწიფოს პროგნოზები მომდევნო წლებისთვის, რაც იძლევა ამ მონაცემების გამოყენების შესაძლებლობას მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელირებაში. ჯგუფმა შეაფასა ბოლო ორი წლის მშპ-ის ზრდის ტემპის რეგრესიის კოეფიციენტი გაუფასურების განაკვეთებთან მიმართებით (იგივეა, რაც დეფოლტის ალბათობა, დეფოლტის შემთხვევაში 100%-იანი დანაკარგების დაშვებით) და დაადგინა სტატისტიკურად მნიშვნელოვანი დამოკიდებულების კოეფიციენტი.

(ათას ქართულ ლარში („ლარი“), თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები – ჩამოწერა

ფინანსური აქტივები მთლიანად ან ნაწილობრივ ჩამოიწერება, როდესაც ჯგუფი ამოწურავს თანხის ამოღების ყველა პრაქტიკულ შესაძლებლობას და დაასკვნის, რომ აღარ არსებობს თანხის ამოღების გონივრული მოლოდინი. ჩამოწერა წარმოადგენს აღიარების შეწყვეტას. ჯგუფმა შეიძლება ჩამოწეროს ფინანსური აქტივები, რომელთა მიმართ აღსრულების ღონისძიებები ჯერ კიდევ ხორციელდება, როდესაც ჯგუფი ცდილობს იმ თანხების ამოღებას, რომელთა გადახდის სახელშეკრულებო უფლება არსებობს, თუმცა, არ არსებობს ამოღების გონივრული მოლოდინი.

ფინანსური აქტივები – აღიარების შეწყვეტა

ჯგუფი ფინანსური აქტივების აღიარებას წყვეტს მაშინ, როდესაც დაკმაყოფილებულია შემდეგი პირობები:

- ▶ მოხდა აქტივების გამოსყიდვა ან მათთან დაკავშირებულ ფულად ნაკადებზე უფლების ვადის გასვლა; ან
- ▶ ჯგუფმა სხვას გადასცა ფინანსური აქტივებიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება ან დადო გარიგება, რომლითაც (ა) აგრეთვე გადასცა აქტივების საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად მთელი რისკი და სარგებელი ან (ბ) საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი არც გადაცემულია და არც შენარჩუნებულია, მაგრამ კონტროლი არ არის შენარჩუნებული.

კონტროლი შენარჩუნებულია, როდესაც მხარეს არ გააჩნია აქტივის მთლიანობაში არადაკავშირებულ მესამე მხარეზე მიყიდვის პრაქტიკული შესაძლებლობა გაყიდვაზე დამატებითი შეზღუდვების დაწესების გარეშე.

ფინანსური აქტივები – მოდიფიცირება

ზოგჯერ ჯგუფი ფინანსური აქტივების სახელშეკრულებო პირობებთან დაკავშირებით ხელახლა მოილაპარაკებს ან სხვაგვარად ახორციელებს მის მოდიფიცირებას. ჯგუფი აფასებს, სახელშეკრულებო პირობების ეს მოდიფიცირება არსებითია თუ არა, სხვა ფაქტორებთან ერთად შემდეგი ფაქტორების გათვალისწინებით: ნებისმიერი ახალი სახელშეკრულებო პირობა, რომელიც მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს აქტივის რისკის პროფილზე (მაგ., მოგების წილი ან კაპიტალზე დაფუძნებული უკუგება), საპროცენტო განაკვეთის მნიშვნელოვანი ცვლილება, სხვა ვალუტაში გამოსახვა, ახალი გირაო ან საკრედიტო გაუმჯობესება, რაც მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს აქტივთან დაკავშირებულ საკრედიტო რისკზე ან სესხის მნიშვნელოვნად გაზრდა, როდესაც მსესხებელი ფინანსურ სირთულეებს არ განიცდის.

თუ მოდიფიცირებული პირობები არსებითად განსხვავებულია თავდაპირველისგან, თავდაპირველი აქტივიდან ფულად ნაკადებზე უფლება შეწყდება და ჯგუფი შეწყვეტს თავდაპირველი ფინანსური აქტივის აღიარებას და ახალ აქტივს აღიარებს სამართლიანი ღირებულებით. აღიარების თარიღად მიიჩნევა საწყისი აღიარების თარიღი გაუფასურების შემდგომი გამოთვლის მიზნებისათვის, მათ შორის იმის განსაზღვრისთვის, ადგილი ჰქონდა თუ არა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან გაზრდას. ჯგუფი შეაფასებს ასევე ახალი სესხი ან სავალო ინსტრუმენტი აკმაყოფილებს თუ არა SPPI კრიტერიუმებს. აღიარებაშეწყვეტილი თავდაპირველი აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და ახალი, მნიშვნელოვნად მოდიფიცირებული აქტივის სამართლიან ღირებულებას შორის ნებისმიერი სხვაობა მოგება-ზარალში აღიარდება, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ეს სხვაობა მიეკუთვნება მფლობელებთან წილობრივ გარიგებას.

(ათას ქართულ ლარში („ლარი“), თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები – მოდიფიცირება (გაგრძელება)

ისეთ ვითარებაში, როდესაც ხელახლა მოლაპარაკება გამოწვეული იყო მხარის ფინანსური სირთულეებით და თავდაპირველად შეთანხმებული გადახდების განხორციელების უუნარობით, ჯგუფი ადარებს თავდაპირველ და გადასინჯულ ფულად ნაკადებს, რათა შეაფასოს აქტივის რისკები და უკუგება მნიშვნელოვნად განსხვავებულია თუ არა ხელშეკრულების მოდიფიცირების შედეგად. თუ რისკები და უკუგება არ იცვლება, მაშინ მოდიფიცირებული აქტივი მნიშვნელოვნად არ განსხვავდება თავდაპირველი აქტივისგან და მოდიფიცირება აღიარების შეწყვეტას არ გამოიწვევს.

ჯგუფი ხელახლა ითვლის მთლიან (ბრუტო) საბალანსო ღირებულებას მოდიფიცირებული სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით (ან კრედიტით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული ფინანსური აქტივებისთვის) დისკონტირებულ თანხასა და მოდიფიცირების შემოსულობას ან ზარალს აღიარებს მოგება-ზარალში.

ფინანსური ვალდებულებები – შეფასების კრიტერიუმები

ფინანსური ვალდებულებები კლასიფიცირებულია, როგორც „ამორტიზებული ღირებულებით“, გარდა შემდეგისა

- ▶ სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებები, მოგება-ზარალში ასახვით: ეს მოიცავს წარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებს, სავაჭროდ განკუთვნილ ფინანსურ ვალდებულებებს (მაგ., ფასიანი ქაღალდების მოკლე პოზიცია) პირობით ანაზღაურებას, რომელიც მყიდველი საწარმოს მიერ არის აღიარებული საწარმოთა გაერთიანებისას და სხვა ფინანსურ ვალდებულებებს, რომლებსაც ეს კატეგორია აქვთ მინიჭებული საწყისი აღიარებისას და
- ▶ ფინანსური საგარანტიო ხელშეკრულებები და სასესხო ვალდებულებები.

ფინანსური ვალდებულებები – აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური ვალდებულებების აღიარება წყდება მაშინ, როდესაც ისინი იფარება, ბათილდება ან ამოიწურება.

როდესაც ხდება არსებული ფინანსური ვალდებულების ჩანაცვლება სხვა ვალდებულებით იმავე კრედიტორის წინაშე არსებითად განსხვავებული პირობებით ან არსებული ვალდებულების პირობები არსებითად შეიცვლება, ასეთი ჩანაცვლება ან ცვლილება განიხილება, როგორც საწყისი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტა და ახალი ვალდებულების აღიარება. მოდიფიცირება ზოგადად ითვლება არსებითად, თუ მოდიფიცირებული პირობებით ფულადი ნაკადების დისკონტირებული დღევანდელი ღირებულება, გადახდილი ან მიღებული საკომისიოების ჩათვლით, სულ მცირე, 10%-ით განსხვავდება თავდაპირველი ფინანსური აქტივის დარჩენილი ფულადი ნაკადების წმინდა ახლანდელი ღირებულებისგან, რომელთაგან ორივე დისკონტირებულია მოდიფიცირებამდელი ფინანსური აქტივის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით. ამასთან, ითვალისწინებენ სხვა ხარისხობრივ ფაქტორებსაც, როგორიცაა მაგალითად ვალუტა, რომელშიც ინსტრუმენტი გამოსახული, საპროცენტო განაკვეთის ტიპის ცვლილება, ინსტრუმენტის კონვერსიის ახალი პირობები და სესხის პირობების ცვლილება. როდესაც სავალო ინსტრუმენტების გაცვლა ან პირობების მოდიფიცირება დაფარვის სახით აღირიცხება, ნებისმიერი გაწეული დანახარჯი ან საკომისიო აღიარდება დაფარვისას წარმოქმნილ შემოსულობის ან ზარალის ნაწილად. თუ გაცვლა ან მოდიფიცირება დაფარვის სახით არ აღირიცხება, ნებისმიერი დანახარჯით ან საკომისიოთი კორექტირდება ვალდებულების საბალანსო ღირებულება და ამორტიზდება მოდიფიცირებული ვალდებულების დარჩენილ ვადაში.

(ათას ქართულ ლარში („ლარი“), თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური ვალდებულებები – აღიარების შეწყვეტა (გაგრძელება)

ვალდებულებების მოდიფიცირება, რომელიც არ იწვევს ვალდებულებების დაფარვას, კუმულაციურად აღირიცხება, როგორც შეფასების ცვლილება, შემოსულობის ან ზარალის მოგება-ზარალში ასახვით, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც საბალანსო ღირებულებებს შორის სხვაობა ეკონომიკური შინაარსით მიეკუთვნება მფლობელების წილობრივ გარიგებებს.

ფინანსური ვალდებულებები, რომელთაც მინიჭებული აქვთ „სამართლიანი ღირებულებით, მოგება-ზარალში ასახვით“ (FVTPL), შეფასებულის კატეგორია.

ჯგუფმა შეიძლება გარკვეულ ვალდებულებებს საწყისი აღიარებისას მიანიჭოს FVTPL კატეგორია. მსგავსი ვალდებულებებიდან წარმოქმნილი შემოსულობა ან ზარალი მოგება-ზარალში ასახება, გარდა სამართლიანი ღირებულების ცვლილების თანხისა, რომელიც ვალდებულების საკრედიტო რისკის ცვლილებისთვისაა მიკუთვნებადი (რომელიც განისაზღვრება, როგორც თანხა, რომელიც არ არის მიკუთვნებადი საბაზრო პირობების იმ ცვლილებებისათვის, რომლებიც განაპირობებს საბაზრო რისკს), რომელიც ასახება სხვა სრულ შემოსავალში და შემდგომში მისი რეკლასიფიკაცია არ ხდება მოგებაში ან ზარალში. ეს არ ეხება ისეთ შემთხვევებს, როდესაც აღნიშნული განმარტებები წარმოქმნის ან ზრდის სააღრიცხვო შეუსაბამობას. ასეთ შემთხვევებში შემოსულობა ან ზარალი, რომელიც მიკუთვნებადი ვალდებულების საკრედიტო რისკის ცვლილებისთვის, ასახება მოგებაში ან ზარალში.

ფინანსური ინსტრუმენტების ურთიერთგადაფარვა

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ურთიერთგადაფარვა მოხდება და წმინდა თანხა ასახება კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, თუ არსებობს აღიარებული თანხების ურთიერთგადაფარვის იურიდიული უფლება და ურთიერთგაქვითვის ან ერთდროულად აქტივის რეალიზაციის და ვალდებულების დაფარვის სურვილი. შემოსავლისა და ხარჯის ურთიერთგადაფარვა მოგებაში ან ზარალში არ მოხდება, თუ ეს არ მოითხოვება ან დაიშვება ბუღალტრული აღრიცხვის რომელიმე სტანდარტით ან ინტერპრეტაციით. ჯგუფს არ მოუხდენია თავისი აქტივებისა და ვალდებულებები, ან შემოსავლისა და ხარჯების ურთიერთგადაფარვა.

გაცემული სესხები

გაცემული სესხები აღირიცხება, როცა ჯგუფი ავანსად გასცემს თანხას მეორე მხარეზე. ბიზნესმოდელის და ფულადი ნაკადების მახასიათებლების საფუძველზე, ჯგუფი ახდენს გაცემული სესხების კლასიფიკაციას შეფასების ერთ-ერთი შემდეგი კატეგორიით:

- ▶ ამორტიზებული ღირებულება: სესხები ფლობილია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების და იმ ფულადი ნაკადების ამოსაღებად, რომლებიც აკმაყოფილებს SPPI-ის კრიტერიუმებს.
- ▶ FVTPL: სესხები, რომლებიც არ აკმაყოფილებენ SPPI ტესტს ან ამორტიზებული ღირებულების ან FVOCI-ის სხვა კრიტერიუმებს, შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით (FVTPL).

დაკავშირებულ მხარეთა ოპერაციების საწყისი აღიარება

ჩვეული საქმიანობის პროცესში ჯგუფი ახორციელებს ოპერაციებს თავის დაკავშირებულ მხარეებთან. ფასს 9 მოითხოვს ფინანსური ინსტრუმენტების საწყისი აღიარებას მათი სამართლიანი ღირებულების საფუძველზე. როდესაც არ არსებობს აქტიური ბაზარი მსგავსი ოპერაციებისათვის, განსჯა გამოიყენება იმის განსაზღვრისათვის, გარიგებები ხორციელდება საბაზრო თუ არასაბაზრო საპროცენტო განაკვეთებით. განსჯა ეფუძნება არადაკავშირებულ მხარეებთან მსგავსი ტიპის ოპერაციების ფასებსა და ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ანალიზს. დაკავშირებულ მხარეებთან ნაშთების ვადები და პირობები აღწერილია 31-ე შენიშვნაში.

(ათას ქართულ ლარში („ლარი“), თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

საინვესტიციო ქონება

საინვესტიციო ქონება მოიცავს ქონებას, რომელსაც ჯგუფი ფლობს საიჯარო შემოსავლის მისაღებად, კაპიტალის ღირებულების გასაზრდელად ან ორივე მიზნით და რომელიც ჯგუფს არ აქვს დაკავებული თავისი ოპერაციებისთვის გამოსაყენებლად.

საინვესტიციო ქონება თავდაპირველად თვითღირებულებით ფასდება და იგი გარიგების დანახარჯებსაც მოიცავს. საწყისი აღიარების შემდეგ საინვესტიციო ქონება აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით, რომელიც ასახავს ანგარიშგების თარიღისთვის არსებულ საბაზრო პირობებს. სამართლიანი ღირებულება არის ფასი, რომლითაც ქონება გაიცვლება ნებაყოფლობითი ოპერაციის დროს გარიგების დანახარჯების გამოქვითვის გარეშე. სამართლიანი ღირებულების ყველაზე ზუსტი შეფასება არის აქტიურ ბაზარზე ანალოგიური ადგილმდებარეობის ანალოგიური ქონების ფასი ანალოგიური პირობებით.

ჯგუფის საინვესტიციო ქონების საბაზრო ღირებულება განისაზღვრება დამოუკიდებელი შემფასებლის მიერ, რომელსაც აქვს შესაბამისი პროფესიული კვალიფიკაცია და გამოცდილება მსგავსი ადგილმდებარეობის და კატეგორიის ქონების შეფასებაში.

გამომუშავებული საიჯარო შემოსავალი აღირიცხება წლის მოგებაში ან ზარალში სხვა შემოსავლის ნაწილში. საინვესტიციო ქონების სამართლიან ღირებულებაში მომხდარი ცვლილებებით გამოწვეული მოგება ან ზარალი აღირიცხება იმ წლის მოგებაში ან ზარალში, როდესაც ისინი წარმოიშვა და ცალ-ცალკე აისახება. საინვესტიციო ქონების გასვლით განპირობებული შემოსულობა ან ზარალი გამოითვლება, როგორც საბალანსო ღირებულებით შემცირებული შემოსულობა და აღირიცხება სხვა შემოსავალში ან ხარჯებში.

თუ მესაკუთრის მიერ დაკავებული ქონება გახდება საინვესტიციო ქონება მიზნობრივი გამოყენების შეცვლის გამო, სხვაობა, რომელიც წარმოიშობა გადაცემის თარიღისთვის საბალანსო ღირებულებასა და სამართლიან ღირებულებას შორის აღირიცხება ისევე, როგორც ძირითადი საშუალებების გადაფასება. ქონების საბალანსო ღირებულების ზრდა აღიარდება წლის მოგებაში ან ზარალში იმდენად, რამდენადაც იგი შემოაბრუნებს მანამდე აღიარებულ გაუფასურების ზარალს, ხოლო დარჩენილი ნაწილი პირდაპირ კრედიტდება სხვა სრულ შემოსავალში. ქონების საბალანსო ღირებულების შემცირება თავდაპირველად დაერიცხება მანამდე აღიარებულ გადაფასების სარგებელს სხვა სრულ შემოსავალში, ხოლო დარჩენილი ნაწილი შედის წლის მოგებაში ან ზარალში.

შემდგომი დანახარჯები მხოლოდ მაშინ კაპიტალიზდება აქტივის საბალანსო ღირებულებაზე, თუ მოსალოდნელია დანახარჯებთან დაკავშირებული მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მიღება და თუ შესაძლებელია ამ დანახარჯების სათანადო სიზუსტით განჭვრეტა. ყველა დანარჩენი რემონტისა და ტექნიკური მომსახურების ხარჯები ტარდება ხარჯების ნაწილში მათი გაწევისთანავე.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით, ვინაიდან: (i) მათი ფლობის მიზანია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება და ეს ფულადი ნაკადები წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს, და (ii) ისინი შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით. მხოლოდ კანონმდებლობით გათვალისწინებული მექანიზმები, როგორიცაა სასესხო ვალდებულებების რესტრუქტურის კანონი ზოგიერთ ქვეყანაში, არ ახდენს გავლენას SPPI ტესტზე, თუ ისინი არ არის ასახული ხელშეკრულების პირობებში იმგვარად, რომ ეს მექანიზმები ძალაში დარჩეს მაშინაც, თუ კანონმდებლობა შემდგომში შეიცვლება. ფულადი ნაკადების მოძრაობის ანგარიშგების მიზნებისთვის, ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებში არ შედის შეზღუდული წვდომის ფულადი ნაშთები. ნაშთები, რომელთა სავალუტო კონვერტაცია ან ვალდებულების დასაფარად გამოყენება შეზღუდულია საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ მინიმუმ თორმეტი თვის განმავლობაში, ასახულია გრძელვადიან აქტივებში.

(ათას ქართულ ლარში („ლარი“), თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

არამატერიალური აქტივები

არამატერიალური აქტივები ძირითადად მოიცავს პროგრამულ უზრუნველყოფასა და ლიცენზიებს.

ცალკეული არამატერიალური აქტივი საწყისი აღიარებისას აღირიცხება თვითღირებულებით. საწარმოთა გაერთიანებისას შეძენილი არამატერიალური აქტივის ღირებულება წარმოადგენს მის სამართლიან ღირებულებას შესყიდვის თარიღისათვის. საწყისი აღიარების შემდგომ არამატერიალური აქტივები აღირიცხება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება დაგროვილი ამორტიზაცია და დაგროვილი გაუფასურების ზარალი.

არამატერიალური აქტივები ამორტიზებულია სასარგებლო მომსახურების ოთხიდან ათ წლამდე ვადის განმავლობაში და მათი შეფასება გაუფასურებასთან მიმართებაში ხდება გაუფასურების ნიშნების არსებობისას. ვადიანი არამატერიალური აქტივების ამორტიზაციის ვადების გადახედვა ხდება მინიმუმ ყოველი ფინანსური წლის ბოლოს.

კომპიუტერული პროგრამების მართვასთან დაკავშირებული დანახარჯები მათი გაწევისთანავე აღირიცხება ხარჯების ნაწილში. პროგრამული უზრუნველყოფის შექმნის ხარჯების (დაკავშირებული ახალი, მნიშვნელოვნად გაუმჯობესებული პროგრამული უზრუნველყოფის ტესტირებასა და დიზაინთან) აღიარება არამატერიალურ აქტივად მხოლოდ მაშინ ხდება, როდესაც ჯგუფს აქვს ამ პროცესის ბოლომდე მიყვანის სურვილი და ტექნიკური უნარი იმ მოცულობით, რომ შესაძლებელი იყოს პროგრამული უზრუნველყოფის გამოყენება, აგრეთვე აქტივს შეეძლოს მომავალში ეკონომიკური სარგებლის მოტანა განვითარების ხარჯების გათვალისწინებით, ასევე უნდა არსებობდეს რესურსები პროცესის ბოლომდე მიყვანისთვის და შესაძლებელი იყოს განვითარების ხარჯების სანდოდ შეფასება. პროგრამული უზრუნველყოფის შექმნაზე გაწეული სხვა დანახარჯების აღრიცხვა მათი გაწევისთანავე ხდება სხვა ხარჯების ნაწილში.

ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებები აღრიცხულია თვითღირებულებით, რასაც აკლდება დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურება. ამ თანხაში შედის ძირითადი საშუალების ნაწილის ჩანაცვლების ღირებულება ამ ხარჯის დადგომისას, თუ აღიარების კრიტერიუმები დაცულია.

ძირითადი საშუალებების თვითღირებულებით აღრიცხული კლასების საბალანსო ღირებულების გადახედვა ხდება გადაფასებასთან მიმართებით, როდესაც გარკვეული მოვლენები ან გარემოებათა ცვლილებები იმაზე მიანიშნებს, რომ საბალანსო ღირებულების აღდგენა შესაძლოა ვერ მოხერხდეს. გაუფასურების ზარალი კონსოლიდირებული სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში აღირიცხება, როგორც სხვა საოპერაციო ხარჯი.

ცვეთის დარიცხვა იწყება აქტივის ექსპლუატაციაში მიღების თარიღიდან. ცვეთა ხდება დარიცხვის წრფივი მეთოდით ქვემოაღნიშნული კატეგორიების აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადაზე:

	წელი
შენობები	100-მდე
საიჯარო ქონების გაუმჯობესება	10
ავეჯი და მოწყობილობები	5-10
კომპიუტერები	5
სატრანსპორტო საშუალებები	5

აქტივის ნარჩენი ღირებულებისა და სასარგებლო მომსახურების ვადის გადახედვა და შესაბამისად კორექტირება ხდება ყოველი ფინანსური წლის ბოლოს.

(ათას ქართულ ლარში („ლარი“), თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

შეკეთება-განახლებასთან დაკავშირებული ხარჯები ირიცხება წარმოშობისას და მათი ჩართვა ხდება სხვა საოპერაციო ხარჯებში თუ ისინი არ ექვემდებარება კაპიტალიზაციას.

ამა თუ იმ ძირითადი საშუალების აღიარების შეწყვეტა ხდება მისი გასხვისების ან ჩამოწერის დროს ან მაშინ, როდესაც მისი ექსპლუატაციიდან ან გასხვისებიდან სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღარაა მოსალოდნელი. აქტივის აღიარების შეწყვეტის შედეგად მიღებული ნებისმიერი შემოსულობა ან ზარალი (რომელიც გამოითვლება, როგორც წმინდა გასვლის ამონაგება და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის სხვაობა) შედის იმ პერიოდის კონსოლიდირებულ მოგებაში ან ზარალში, როდესაც ხდება აქტივის აღიარების შეწყვეტა.

დაუმთავრებელი მშენებლობა მოიცავს დანახარჯებს, რომლებიც უშუალოდ უკავშირდება ძირითადი საშუალების მშენებლობას, მათ შორის შესაბამისად განაწილებულ პირდაპირ მიკუთვნებად ცვლად ხარჯებს და ფიქსირებულ ზედნადებ ხარჯებს. ასეთი აქტივების ცვეთა, მსგავსი ძირითადი საშუალების ანალოგიურად, იწყება მაშინ, როდესაც აქტივები ექსპლუატაციისთვის მზად არის.

საიჯარო ქონების გაუმჯობესებების ცვეთა ხდება ათი წლის განმავლობაში ან შესაბამისი საიჯარო აქტივის მთლიანი ვადის განმავლობაში, თუ ეს უკანასკნელი უფრო ხანმოკლეა. აქტივის ნარჩენი ღირებულებისა და სასარგებლო მომსახურების ვადის გადახედვა და შესაბამისად კორექტირება ხდება ყოველი ფინანსური წლის ბოლოს.

ფასს (IFRS) 16 – „აქტივის გამოყენების უფლება“

ჯგუფი აქტივის გამოყენების უფლებას აღიარებს იჯარის დაწყების თარიღისთვის (ანუ იმ თარიღით, როდესაც საიჯარო აქტივი ხელმისაწვდომია გამოსაყენებლად). აქტივის გამოყენების უფლება თავდაპირველად აღირიცხება თვითღირებულებით და შემდეგ ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, რასაც აკლდება დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურების ზარალი და კორექტირდება საიჯარო ვალდებულებების ყოველი ხელახალი შეფასებისას.

აქტივის გამოყენების უფლების თვითღირებულება მოიცავს აღიარებული საიჯარო ვალდებულებების და იჯარის დაწყების თარიღით ან თარიღამდე გადახდილი იჯარების თანხებს, რასაც აკლდება მიღებული იჯარის წამახალისებელი გადახდები.

თუ ჯგუფს არ აქვს გონივრული რწმენა იმისა, რომ იჯარის ვადის ბოლოს მოიპოვებს საიჯარო აქტივის მესაკუთრეობის უფლებას, აღიარებული აქტივის გამოყენების უფლებას ცვეთას არიცხავს წრფივი მეთოდით სავარაუდო სასარგებლო მომსახურებისა და იჯარის ვადებს შორის უმოკლეს ვადაზე. აქტივის გამოყენების უფლება ცვეთას ექვემდებარება.

ფასს (IFRS) 16 „იჯარა“ - საიჯარო ვალდებულებები

იჯარის დაწყების თარიღისთვის ჯგუფი აღიარებს საიჯარო ვალდებულებებს, რომლებიც გამოითვლება, როგორც იჯარის ვადის განმავლობაში საიჯარო გადახდების დღევანდელი ღირებულება. საიჯარო გადახდები მოიცავს ფიქსირებულ გადახდებს (მათ შორის, არსებითად ფიქსირებულ გადახდებს), შემცირებულს მისაღები იჯარის წამახალისებელი გადახდებით, ცვლად საიჯარო გადახდებს, რომლებიც დამოკიდებულია ინდექსზე ან განაკვეთზე და თანხებს, რომელთა გადახდა მოსალოდნელია ნარჩენი ღირებულების გარანტიების მიხედვით. საიჯარო გადახდები ასევე მოიცავს შესყიდვის ოფციონის აღსრულების ფასს, თუ არსებობს გონივრული რწმენა იმისა, რომ ჯგუფი მას აღასრულებს და ჯარიმების გადახდებს იჯარის შეწყვეტის გამო, თუ იჯარის ვადა ასახავს ჯგუფის მიერ იჯარის ვადის შეწყვეტის ოფციონის აღსრულებას.

(ათას ქართულ ლარში („ლარი“), თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

ცვლადი საიჯარო გადახდები, რომლებიც არ არის მიბმული ინდექსზე ან განაკვეთზე, აღიარებულია იმ პერიოდის ხარჯად, რომლის განმავლობაშიც დგება გადახდის გამომწვევი მოვლენა ან გარემოება.

საიჯარო გადახდების დღევანდელი ღირებულების გამოსათვლელად ჯგუფი იყენებს ზღვრულ სასესხო საპროცენტო განაკვეთს იჯარის დაწყების თარიღისთვის, თუ საიჯარო ხელშეკრულებაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთი მკაფიოდ განსაზღვრული არ არის. იჯარის დაწყების თარიღის შემდეგ, საიჯარო ვალდებულებების თანხა იზრდება, რათა ასახოს პროცენტის ზრდა და მცირდება საიჯარო გადახდების შესაბამისად. ამასთან, საიჯარო ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება ხელახლა ფასდება, თუ ხდება იჯარის ვადის მოდიფიკაცია ან ცვლილება, თუ იცვლება არსებითად ფიქსირებული საიჯარო გადახდები ან ცვლილება შედის საიჯარო აქტივის შესყიდვის შეფასებაში.

ფასს (IFRS) 16 „იჯარა“ – მოკლევადიანი იჯარები და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარები

ჯგუფი იყენებს მოკლევადიანი იჯარის აღიარებისთვის დაშვებულ გამონაკლისებს თავისი სასწრაფო დახმარების მანქანების მოკლევადიანი იჯარებისთვის (ანუ იმ იჯარების შემთხვევაში, რომელთა ვადა, მაქსიმუმ, 12 თვეა იჯარის ხელშეკრულების გაფორმების თარიღიდან და არ შეიცავს შესყიდვის უფლებას). იგი ასევე იყენებს დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარის აღიარებისთვის დაშვებულ გამონაკლისებს დაბალი ღირებულების მქონედ (ანუ 1,500 აშშ დოლარზე ნაკლები) მიჩნეული საოფისე აღჭურვილობის იჯარის შემთხვევაში. მოკლევადიან იჯარებზე და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარებზე საიჯარო გადასახადების აღიარება ხდება ხარჯად წრფივი მეთოდით იჯარის ვადის განმავლობაში.

ფასს (IFRS) 16 „იჯარა“ – განახლების ოფციონის მქონე ხელშეკრულებების იჯარის ვადის განსაზღვრა განსჯის საფუძველზე

ჯგუფი იჯარის ვადას განსაზღვრავს, როგორც იჯარის შეუქცევად ვადას იმ ნებისმიერ პერიოდთან ერთად, რომელსაც მოიცავს იჯარის გახანგრძლივების ოფციონი, თუ არსებობს ამ ოფციონის აღსრულების გონივრული რწმენა, ან ნებისმიერ პერიოდთან ერთად, რომელსაც მოიცავს იჯარის შეწყვეტის ოფციონი, თუ არსებობს გონივრული რწმენა იმისა, რომ მისი აღსრულება არ მოხდება. ჯგუფი განსჯაზე დაყრდნობით აფასებს საკმარისად სარწმუნოა თუ არა, რომ იჯარის განახლების ოფციონს აღსრულებს. ანუ, იგი ითვალისწინებს ყველა რელევანტურ ფაქტორს, რომლებიც მისთვის ქმნიან განახლების ოფციონის აღსრულების ეკონომიკურ სტიმულს. იჯარის დაწყების თარიღის შემდეგ ჯგუფი ხელახლა განსაზღვრავს იჯარის ვადას, თუ ხდება მნიშვნელოვანი მოვლენა, ან გარემოებების ცვლილება, რომელიც მის კონტროლს ექვემდებარება და გავლენას ახდენს მის უნარზე, აღსრულოს (ან არ აღსრულოს) ოფციონი (მაგ. ცვლილება ბიზნეს სტრატეგიაში). ჯგუფმა გააანალიზა თავისი საიჯარო ხელშეკრულებები და დაადგინა შემდეგი: ყველა ხელშეკრულება შეიცავს ან ფულად ან ეკონომიკურ ჯარიმებს ხელშეკრულების მთლიან ვადაზე.

უმეტეს შემთხვევაში, მეიჯარის მიერ ხელშეკრულების გაუქმების შემთხვევაში, ამოქმედდება ფულადი ჯარიმა, რომლის მიხედვითაც მან მოიჯარეს სრულად უნდა დაუფაროს საიჯარო ქონების გაუმჯობესებაზე წინასწარ გაწეული ხარჯი. თითქმის ყველა საიჯარო ხელშეკრულების გაუქმების შემთხვევაში, ორივე მხარისთვის გათვალისწინებულია ეკონომიკური ჯარიმა. მოიჯარისთვის ეკონომიკურ ჯარიმას წარმოადგენს ის მნიშვნელოვანი დრო და ძალისხმევა, რომელსაც იგი მოახმარს ახალი ობიექტის მოძიებას და საიჯარო ქონების გაუმჯობესებას ახალი ობიექტის კონკრეტული საჭიროებებისთვის მოსარგებად. მეიჯარისთვის ეკონომიკურ ჯარიმას წარმოადგენს გადახდისუნარიან მოიჯარესთან სტაბილური ურთიერთობის დაკარგვა და პოტენციური დაკარგული შემოსავალი მოცდენის იმ პერიოდის განმავლობაში, სანამ ხდება ახალი დამქირავებლის მოძიება.

(ათას ქართულ ლარში („ლარი“), თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

პრაქტიკაში, როგორც ჯგუფის ისტორიული სტატისტიკა გვიჩვენებს, ზემოაღნიშნული ფულადი და ეკონომიკური ჯარიმები გამოიხატება სტაბილური ურთიერთობების და საიჯარო ხელშეკრულებების ვადამდე შეწყვეტით, რაც მხოლოდ 1%-მდე შემთხვევებში ხდება. ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით, ჯგუფმა დაასკვნა, რომ მართებულია იჯარის ვადის განხილვა ხელშეკრულების მთლიან ვადად, ვინაიდან, მაშინაც კი, თუ ფულადი ჯარიმები დაწესდება მხოლოდ საიჯარო ვადის გარკვეულ ნაწილზე, ეკონომიკური ჯარიმები ხელშეკრულების მთლიან ვადაზე ვრცელდება.

თუ არსებობს იჯარის ვადის გაგრძელების ოფციონი და მოიჯარეს აქვს გონივრული რწმენა იმისა, რომ ამ ოფციონს აღსრულებს, ჯგუფი, იჯარის ვადის განსაზღვრისას მის გაგრძელებასაც ითვალისწინებს. ჯგუფმა გაანალიზა თავისი ხელშეკრულებები და, გარკვეულ შემთხვევებში, ხელშეკრულება ავტომატურად იყო გაგრძელებული ვადის ამოწურვის შემდეგ და არცერთ მხარეს არ გამოუთქვამს ხელშეკრულების შეწყვეტის სურვილი. ასეთ შემთხვევებში ხელშეკრულებები ითვალისწინებდა ზუსტ ვადას, რომლითაც ხელშეკრულება უნდა გაგრძელებულიყო.

ვადები, რომლებითაც გარკვეული ხელშეკრულებები ავტომატურად გრძელდება, ეფუძნება ჯგუფის საოპერაციო დეპარტამენტის განსჯას იმის შესახებ, თუ კიდევ რამდენი ხნით აპირებენ ქონების იჯარით აღებას, თუკი იჯარის ვადა ავტომატურად გაგრძელდება. შესაბამისად, ჯგუფმა დაასკვნა, რომ, ასეთ შემთხვევაში, მართებული იქნებოდა იჯარის ვადის განსაზღვრა ისე, რომ მასში შევიდეს ის პერიოდიც, რომლითაც ხელშეკრულება ავტომატურად გრძელდება, ვინაიდან ეს წარმოადგენს საოპერაციო დეპარტამენტის ყველაზე ზუსტ პროგნოზს საიჯარო აქტივის მოსალოდნელი გამოყენების შესახებ.

ჯგუფმა ასევე გადახედა თავის მიდგომას საიჯარო გადასახადებთან დაკავშირებული დამატებული ღირებულების გადასახადის („დღგ“) მიმართ. ვინაიდან ფარმაცევტული ბიზნესის მნიშვნელოვანი ნაწილი დღგ-ით არ იბეგრება, ჯგუფს სახელმწიფოსგან არ უბრუნდება ამ საიჯარო გადასახადებზე გადახდილი დღგ. აქედან გამომდინარე, ჯგუფმა განიხილა უნდა ემატებოდეს თუ არა ყოველთვის საიჯარო გადასახადებს არადაბრუნებადი დღგ და მისი დისკონტირება უნდა ხდებოდეს თუ არა საბაზისო თანხასთან ერთად, რომელიც შეადგენს აქტივის გამოყენების უფლების ნაწილს, თუმცა, მას შემდეგ, რაც გაანალიზა ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტები, ჯგუფმა დაასკვნა, რომ მიზანშეწონილია დღგ-ის გამიჯვნა და ხარჯის სახით მისი ცალკე აღრიცხვა, მიუხედავად იმისა, რომ იგი დაბრუნებას არ ექვემდებარება.

იჯარის პირობის განსაზღვრისას ხელმძღვანელობა ითვალისწინებს ყველა ფაქტსა და გარემოებას, რომელიც განაპირობებს ვადის გაგრძელების ოფციონის აღსრულების და არა იჯარის შეწყვეტის ოფციონის აღსრულების ეკონომიკურ სტიმულს. იჯარის გაგრძელების ოფციონი (ან იჯარის ვადამდე შეწყვეტის ოფციონის გამოყენების შემდგომი პერიოდი) იჯარის პირობებში აისახება მხოლოდ მაშინ, თუ არსებობს დასაბუთებული რწმუნება იმისა, რომ იჯარა გაგრძელდება (ან არ შეწყდება).

- ▶ თუ არსებობს მნიშვნელოვანი ჯარიმები შეწყვეტაზე (არ გაგრძელებაზე), ჩვეულებრივ, ჯგუფს აქვს დასაბუთებული რწმუნება იჯარის გაგრძელებაზე (არ შეწყვეტაზე).
- ▶ თუ მოსალოდნელია, რომ რომელიმე საიჯარო გაუმჯობესებას ექნება მნიშვნელოვანი ნარჩენი ღირებულება, ჩვეულებრივ, ჯგუფს გააჩნია დასაბუთებული რწმუნება იჯარის გაგრძელებაზე (ან არ შეწყვეტაზე).

(ათას ქართულ ლარში („ლარი“), თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

სხვაგვარად, ჯგუფი ითვალისწინებს სხვა ფაქტორებს, მათ შორის წარსულში იჯარის ხანგრძლივობას და ხარჯებს და იჯარით გაცემული აქტივის ჩასანაცვლებლად ჩვეული საქმიანობის პროცესის რღვევას. გაგრძელების ოფციონების უმეტესობა ავტომობილების იჯარებში არ იყო შეტანილი საიჯარო ვალდებულებაში, იმიტომ, რომ ჯგუფს შეეძლო აქტივების ჩანაცვლება მნიშვნელოვანი ხარჯის გაწევის ან თავისი ჩვეული საქმიანობის პროცესის რღვევის გარეშე.

ფასს (IFRS) 16 „იჯარა“ - საიჯარო გადახდები

ზოგ შემთხვევაში, სახელშეკრულებო ფიქსირებული გადახდების გარდა, ხელშეკრულებით ცვალებადი გადახდებიც შეიძლება იყოს გათვალისწინებული. ფასს 16-ის მიხედვით, საიჯარო გადახდები არ უნდა შეიცავდეს რამე ცვალებად საიჯარო გადახდებს, რომლებიც არ არის დამოკიდებული ინდექსზე ან განაკვეთზე. მაგალითად, თცვალებადი საიჯარო გადახდები, რომლებიც დამოკიდებულია საქმიანობის შედეგებზე, არ უნდა შევიდეს საიჯარო გადახდებში. თავისი ხელშეკრულებების გაანალიზების შედეგად, ჯგუფმა აღმოაჩინა, რომ რამდენიმე ხელშეკრულება შეიცავდა კომუნალურებთან და მარკეტინგთან დაკავშირებულ გადახდებს, რომლებიც დამოკიდებული იყო ამონაგებზე. ვინაიდან ეს გადასახადები ცვალებადია და ისინი არ არის დამოკიდებული რამე ინდექსზე ან განაკვეთზე, ჯგუფმა დაასკვნა, რომ მართებული იქნებოდა მათი გამორიცხვა საიჯარო გადახდებიდან.

სამართლიანი ღირებულების შეფასება

ჯგუფი ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის გადააფასებს თავის წარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებს, შენობებს და მიწას. ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება წარმოდგენილია 31-ე შენიშვნაში.

სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად ბაზრის მონაწილეებს შორის ნებაყოფლობითი ოპერაციის პირობებში შეფასების თარიღისთვის. სამართლიანი ღირებულების შეფასება იმ დაშვებას ეყრდნობა, რომ აქტივის გაყიდვის ან ვალდებულების გადაცემის გარიგება შედგება:

- ▶ აქტივის ან ვალდებულების ძირითად ბაზარზე, ან
- ▶ ძირითადი ბაზრის არარსებობის შემთხვევაში, აქტივის ან ვალდებულებისთვის ყველაზე ხელსაყრელ ბაზარზე.

მთავარი ან ყველაზე ხელსაყრელი ბაზარი ჯგუფისთვის ხელმისაწვდომი უნდა იყოს.

აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების შეფასება ხორციელდება იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ბაზრის მონაწილეები აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას იმოქმედებენ თავიანთი ეკონომიკური ინტერესების მაქსიმალური გათვალისწინებით.

არაფინანსური აქტივის სამართლიანი ღირებულების შეფასება უნდა ითვალისწინებდეს ბაზრის მონაწილის შესაძლებლობას მიიღოს ეკონომიკური სარგებელი ამ აქტივის საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოყენებით, ან ბაზრის სხვა მონაწილისათვის მიყიდვით, რომელიც ამ აქტივს საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოიყენებს.

(ათას ქართულ ლარში („ლარი“), თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

ყველა აქტივი და ვალდებულება, რომელთა სამართლიანი ღირებულება შეფასებულია ან წარმოდგენილია კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში, დაჯგუფებულია სამართლიანი ღირებულების ქვემოთ მოცემული იერარქიის მიხედვით, ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის საფუძველზე, რომელიც მნიშვნელოვანია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისას:

- ▶ დონე 1 – იდენტური აქტივების ან ვალდებულების კოტირებული (არაკორექტირებული) საბაზრო ფასები აქტიურ ბაზრებზე;
- ▶ დონე 2 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის პირდაპირი ან არაპირდაპირი განსაზღვრა;
- ▶ დონე 3 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შეუძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის განსაზღვრა.

ჯგუფი განსაზღვრავს ფინანსურ ანგარიშგებაში რეგულარულად აღიარებული აქტივებისა და ვალდებულებების ერთი იერარქიიდან მეორეში გადასვლის ფაქტს კატეგორიზაციის განმეორებითი შეფასებით (მთლიანი სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის საფუძველზე) ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის.

სამართლიანი ღირებულების შესახებ ინფორმაციის წარმოდგენის მიზნით, ჯგუფმა განსაზღვრა აქტივებისა და ვალდებულებების კლასები მათი დანიშნულების, მახასიათებლების და რისკების, ასევე სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში მათი დონის საფუძველზე.

ნასესხები სახსრები

ნასესხები სახსრები თავდაპირველად აღიარებულია მიღებული საზღაურის სამართლიანი ღირებულებით, რასაც აკლდება პირდაპირ მიკუთვნებადი გარიგების ხარჯები. საწყისი აღიარების შემდგომ, ნასესხები სახსრების შეფასება ხდება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. შემოსულობისა და ზარალის აღიარება კონსოლიდირებულ სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში ხდება ნასესხები სახსრების აღიარების შეწყვეტისას, აგრეთვე ამორტიზაციის პროცესში.

ნასესხებ სახსრებთან დაკავშირებული დანახარჯები

ნასესხებ სახსრებთან დაკავშირებული დანახარჯები მოიცავს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით გაანგარიშებულ საპროცენტო ხარჯსა და უცხოურ ვალუტაში მიღებული სესხებით გამოწვეულ საკურსო სხვაობებს იმდენად, რამდენადაც ისინი ითვლება საპროცენტო ხარჯების კორექტირებად. ისეთი აქტივის შემენისთვის, აგებისა თუ წარმოებისთვის მიკუთვნებადი, ნასესხებ სახსრებთან დაკავშირებული ზოგადი და კონკრეტული დანახარჯები, რომლის მიზნობრივი მოხმარებისთვის ან გაყიდვისთვის მომზადებასაც დროის მნიშვნელოვანი პერიოდი სჭირდება, კაპიტალიზდება, როგორც ამ აქტივის თვითღირებულების ნაწილი.

კაპიტალიზაციის თარიღად ითვლება დღე, როდესაც

- (ა) ჯგუფი გასწევს დანახარჯებს განსაკუთრებულ აქტივზე;
- (ბ) იგი გასწევს ნასესხებ სახსრებთან დაკავშირებულ დანახარჯებს; და
- (გ) განახორციელებს აქტივის დანიშნულებისამებრ გამოყენებისთვის ან გაყიდვისთვის მოსამზადებლად საჭირო სამუშაოებს.

(ათას ქართულ ლარში („ლარი“), თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ნასესხებ სახსრებთან დაკავშირებული დანახარჯები (გაგრძელება)

კაპიტალიზაცია სრულდება მაშინ, როდესაც მთავრდება აქტივის დანიშნულებისამებრ გამოყენებისთვის ან გაყიდვისთვის მოსამზადებლად საჭირო სამუშაოები.

ჯგუფი ახდენს ნასესხებ სახსრებთან დაკავშირებული დანახარჯების კაპიტალიზაციას, რომლების თავიდან აცილებაც შესაძლებელი იქნებოდა იმ შემთხვევაში, თუ არ გასწევდა კაპიტალურ დანახარჯებს განსაკუთრებულ აქტივებზე. საპროცენტო ხარჯის კაპიტალიზაცია გამოითვლება ჯგუფის საშუალო ფინანსური დანახარჯების შესაბამისად (საშუალო შეწონილი საპროცენტო განაკვეთი მრავლდება განსაკუთრებული აქტივების თვითღირებულებაზე), გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ნასესხები სახსრები აღებულია კონკრეტულად განსაკუთრებული აქტივების მოპოვების მიზნით. ასეთ შემთხვევაში, განისაზღვრება კაპიტალიზაციისთვის განკუთვნილი ნასესხებ სახსრებთან დაკავშირებული დანახარჯების ოდენობა, როგორც კონკრეტულ ნასესხებ სახსრებზე გაწეული ფაქტობრივი დანახარჯები, რასაც აკლდება ამ ნასესხები სახსრების დროებითი ინვესტიციის შედეგად წარმოშობილი საინვესტიციო შემოსავალი.

მოგების გადასახადი

მოგების გადასახადის მიმდინარე ხარჯი გამოიანგარიშება საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. პერიოდის საგადასახადო ხარჯი მოიცავს მიმდინარე და გადავადებულ გადასახადს. მოგების გადასახადის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ის უკავშირდება საწარმოთა გაერთიანებას, ან პირდაპირ საკუთარ კაპიტალში ან სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებულ მუხლებს.

მიმდინარე გადასახადი მოიცავს საგადასახადო ორგანოებისთვის გადასახდელ (ან მათგან მისაღებ) მოსალოდნელ თანხებს, ისეთი საგადასახადო განაკვეთების გამოყენებით, რომელიც ამოქმედებულია ან არსებითად ამოქმედებულია ბალანსის თარიღისათვის ან წინა წლებთან მიმართებაში საგადასახადო ვალდებულების ნებისმიერი ცვლილების გამოყენებით. მოგების გადასახადის მიმდინარე ვალდებულებები ასევე მოიცავს დივიდენდებიდან წარმოშობილ ნებისმიერ საგადასახადო ვალდებულებას.

2016 წლის 13 მაისს საქართველოს პარლამენტმა მიიღო კანონპროექტი მოგების გადასახადის რეფორმის შესახებ (ე.წ. მოგების გადასახადის ესტონური მოდელი), რომელსაც ძირითადად დაბეგვრის მომენტი დასაბეგრი მოგების მიღებიდან გადააქვს მოგების განაწილებაზე. კანონი ძალაში შევიდა 2016 წელს, მოქმედებს 2017 წლის 1 იანვრიდან დაწყებულ საგადასახადო პერიოდებზე და ეხება ყველა საწარმოს, გარდა ფინანსური დაწესებულებებისა (მაგალითად, ბანკები, სადაზღვევო კომპანიები, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციები, ლომბარდები).

ფიზიკურ პირებზე ან არარეზიდენტ იურიდიულ პირებზე დივიდენდის გაცემის მომენტში ხდება 15% მოგების გადასახადის დარიცხვა „აგროსილ“ ღირებულებაზე (მაგ. წმინდა დივიდენდები „აიგროსება“ შემადგენელი 5%-იანი დაკავებული გადასახადით, საჭიროებისამებრ, და გაიყოფა 0.85-ზე). საქართველოს რეზიდენტ კომპანიებს შორის დივიდენდების განაწილება არ იბეგრება მოგების გადასახადით 2017 წლის 1 იანვრიდან.

(ათას ქართულ ლარში („ლარი“), თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

მოგების გადასახადი (გაგრძელება)

გადასახადის ჩათვლა შესაძლებელია 2008-2016 წლების გაუნაწილებელ მოგებაზე გადახდილი მიმდინარე გადასახადისთვის, თუ ასეთი მოგება განაწილდება 2017 და მომდევნო წლებში. დივიდენდების გადახდით წარმოქმნილი მოგების გადასახადი აღირიცხება, როგორც ხარჯი იმ პერიოდში, როდესაც დივიდენდები გამოცხადდა, მიუხედავად იმისა, თუ ფაქტობრივად რომელი თარიღით ან რომელ პერიოდში მოხდა დივიდენდების გადახდა. ზემოთ აღწერილი ახალი საგადასახადო სისტემის ხასიათიდან გამომდინარე, საქართველოში რეგისტრირებული საწარმოები არ განასხვავებენ აქტივების საგადასახადო საფუძვლებს და მათ საბალანსო ღირებულებებს და, შესაბამისად, გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები არ წარმოიშობა. ჯგუფი გადავადებულ საგადასახადო ვალდებულებას აღიარებს მხოლოდ გამოცხადებული დივიდენდის გადაუხდელ ნაწილზე.

დივიდენდების განაწილების გარდა გადასახადი გადასახდელია იმ ხარჯებსა და სხვა გადახდებზე, რომლებიც არ არიან დაკავშირებულნი ეკონომიკურ საქმიანობასთან – აქტივების ან მომსახურების უფასო მიწოდება და წარმომადგენლობითი დანახარჯები, რომლებიც აღემატება საქართველოს საგადასახადო კოდექსით განსაზღვრულ მაქსიმალურ ოდენობას. ყველა გადახდილი ავანსი საწარმოებზე, რომლებიც რეგისტრირებულნი არიან შეღავათიანი საგადასახადო რეჟიმის მქონე იურისდიქციებში და სხვა გარკვეული ოპერაციები მსგავს საწარმოებთან, ისევე როგორც ფიზიკურ პირებზე ან არარეზიდენტ საწარმოებზე გაცემული სესხები, დაუყოვნებლივ ექვემდებარება დაბეგვრას. მსგავსი გადასახადები, სხვა გადასახადებთან ერთად, შეღავათიანი საგადასახადო რეჟიმის მქონე იურისდიქციებში დარეგისტრირებული საწარმოებისგან გადახდილი ავანსების სანაცვლოდ მიღებულ აქტივებზე ან მომსახურებებზე მოთხოვნილი საგადასახადო კრედიტის გამოკლებით, ან ფიზიკურ პირებზე ან არარეზიდენტებზე გაცემული სესხების გამოკლებით, საოპერაციო ხარჯების ნაწილში აღირიცხება, როგორც გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა.

საქართველოში აგრეთვე მოქმედებს სხვადასხვა საოპერაციო გადასახადი, რომლებიც გავლენას ახდენს ჯგუფის საქმიანობაზე. ეს გადასახადები შესულია ზოგად და ადმინისტრაციულ ხარჯებში.

2018 წლის 1 იანვრიდან საქართველოს კანონმდებლობაში შევიდა ცვლილებები გადასახადის გადახდის წესებთან დაკავშირებით. ახალი წესების მიხედვით, საქართველოს შემოსავლების სამსახური გააკონტროლებს გადასახადის გადამხდელის ნეტო (წმინდა) დავალიანებას სახელმწიფოს მიმართ გადასახადის გადამხდელის კონსოლიდირებული ანგარიშის შემოღებით. ამიტომ ჯგუფი თავისი სამეურნეო ერთეულების საგადასახადო ვალდებულებებსა და მოთხოვნებთან დაკავშირებულ ყველა აქტივსა და ვალდებულებას წარმოადგენს ნეტო საფუძველზე.

დამატებული ღირებულების გადასახადი

გაყიდვებთან დაკავშირებული დამატებული ღირებულების გადასახადი საგადასახადო ორგანოებს უნდა გადაეხადოს მაშინ, როდესაც დგება ამ ორიდან რომელიმე პირობა: (ა) კლიენტისგან ხდება მოთხოვნების ამოღება ან (ბ) კლიენტს მიეწოდება საქონელი ან მომსახურება. დღგ-ის ჩასათვლელი თანხა ზოგადად მიიღება გადასახდელი დღგ-ის საფუძველზე, დღგ ანგარიშფაქტურის მიღებისთანავე. საგადასახადო ორგანოების მიერ ნებადართულია დღგ-ის ჩათვლა ნეტო საფუძველზე. ძირითადი საშუალებების შეძენასთან დაკავშირებით გადასახდელი დღგ 5-10 წლით გადავადდება საწარმოებისათვის, რომელთაც 20%-ზე მეტი დღგ-სგან გათავისუფლებული ბრუნვა აქვთ. როდესაც იქმნება მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვი, გაუფასურების ზარალი აღირიცხება მოვალის მთლიან თანხასთან მიმართებით, დღგ-ის ჩათვლით.

(ათას ქართულ ლარში („ლარი“), თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

დამატებული ღირებულების გადასახადი (გაგრძელება)

ხარჯები და აქტივები აღირიცხება დღგ-ის თანხის გამოკლებით, გარდა შემდეგი შემთხვევებისა:

- ▶ როდესაც შეუძლებელია დღგ-ის, რომლის ვალდებულებაც აქტივების ან მომსახურების შესყიდვისას წარმოიშობა, დაბრუნება საგადასახადო ორგანოებიდან, ამ შემთხვევაში ხდება ბრუნვის გადასახადის აღიარება აქტივის შესყიდვის ხარჯის ნაწილად ან ხარჯების მუხლში, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე;
- ▶ როდესაც მოთხოვნები და ვალდებულებები აღრიცხულია ბრუნვის გადასახადის ჩათვლით, საგადასახადო ორგანოებისთვის გადასახდელი ან მათგან დასაბრუნებელი ბრუნვის გადასახადის წმინდა ოდენობა ასახულია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების მოთხოვნების თუ ვალდებულებების ნაწილში.

გადახდილი ავანსები

გადახდილი ავანსები აღირიცხება გაუფასურებით შემცირებული თვითღირებულებით. გადახდილი ავანსები მაშინ კლასიფიცირდება გრძელვადიანად, როდესაც გადახდილ ავანსებთან დაკავშირებული საქონლის ან მომსახურების მიღება ერთი წლის შემდეგაა მოსალოდნელი ან მაშინ, როდესაც გადახდილი ავანსები უკავშირდება აქტივს, რომელიც, საწყისი აღიარებისას, თვითონ იქნება კლასიფიცირებული გრძელვადიანად. აქტივების შესაძენად გადახდილი ავანსები გადადის აქტივის საბალანსო ღირებულებაში, როგორც კი ჯგუფი მოიპოვებს აქტივზე კონტროლს და მოელის აქტივიდან სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მიღებას. სხვა გადახდილი ავანსები შედის მოგებაში ან ზარალში, როდესაც მიიღება გადახდილ ავანსთან დაკავშირებული საქონელი ან მომსახურება. თუ რამე მიანიშნებს იმაზე, რომ ვერ მიიღება გადახდილ ავანსთან დაკავშირებული აქტივები, საქონელი ან მომსახურება, გადახდილი ავანსის საბალანსო ღირებულება ჩამოიწერება შესაბამისად და სათანადო გაუფასურების ზარალი აღიარდება წლის მოგებაში ან ზარალში.

საკუთარი კაპიტალი

დივიდენდები

დივიდენდები აღიარებულია, როგორც ვალდებულება და გამოიქვითება საკუთარი კაპიტალიდან ანგარიშგების შედგენის თარიღისათვის მხოლოდ მაშინ, თუ ისინი გამოცხადებულია ანგარიშგების შედგენამდე პერიოდში ან ანგარიშგების შედგენის თარიღით. დივიდენდები გაცხადდება მაშინ, როდესაც მათი შეთავაზება ანგარიშგების შედგენის თარიღამდე ხდება, ან თუ ისინი შეთავაზებულია ან გამოცხადებულია ანგარიშგების თარიღის შემდგომ პერიოდში, მაგრამ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გამოცემამდე.

სააქციო კაპიტალი

ჩვეულებრივი აქციები კლასიფიცირებულია საკუთარ კაპიტალად. ახალი აქციების გამოშვებასთან პირდაპირ დაკავშირებული გარე ხარჯები, გარდა საწარმოთა გაერთიანებისთვის გამოშვებული აქციებისა, აღრიცხულია საკუთარი კაპიტალის შემოსულობიდან გამოქვითვების სახით. გამოშვებული აქციების ნომინალურ ღირებულებაზე მეტი ნებისმიერი სამართლიანი ღირებულების მქონე მიღებული საფასური აღირიცხება, როგორც დამატებით შეტანილი კაპიტალი.

(ათას ქართულ ლარში („ლარი“), თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

აქციებზე დაფუძნებული ანაზღაურების ოპერაციები

ჯგუფის უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა იღებს აქციებზე დაფუძნებულ ანაზღაურებას, რა შემთხვევაშიც თანამშრომლები მომსახურებას სწევენ გეფას წილობრივი ინსტრუმენტების სანაცვლოდ. აქციებზე დაფუძნებული ანაზღაურების სქემა წარმოადგენს ოპერაციას წილობრივი ინსტრუმენტებით ანგარიშსწორებით.

ოპერაციები წილობრივი ინსტრუმენტებით ანგარიშსწორებით

თანამშრომლებთან წილობრივი ინსტრუმენტებით ანგარიშსწორებით განხორციელებული ოპერაციების ხარჯი ფასდება ოპერაციის თარიღისთვის გამოყოფილი წილობრივი ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების საფუძველზე. წილობრივი ინსტრუმენტებით ანგარიშსწორებით ოპერაციების ღირებულების აღიარება, კაპიტალში დამატებითი შენატანების შესაბამის ზრდასთან ერთად, ხდება იმ პერიოდში, რომლის განმავლობაშიც შესრულდა სამუშაო და/ან გაიწია მომსახურება, დასრულებული იმ თარიღით, როდესაც შესაბამის თანამშრომლებს სრულად გადაეცა აქციების ფლობის უფლება (შემდგომში „უფლების გადაცემის თარიღი“). უფლების გადაცემის თარიღამდე ანგარიშგების ყოველი თარიღით, აღიარებული წილობრივი ინსტრუმენტებით ანგარიშსწორებით ოპერაციების მთლიანი ხარჯი აისახება უფლების გადაცემის პერიოდის ამოწურვის პროპორციულად და იმ წილობრივი ინსტრუმენტების რაოდენობის მიხედვით, რომლებიც ჯგუფის შეფასებით გაცემული იქნება უფლების გადაცემის თარიღისათვის. კონსოლიდირებული მოგების ან ზარალის დანარიცხი მოცემული პერიოდისთვის წარმოადგენს ამ პერიოდის დასაწყისში და დასასრულს აღიარებული მთლიანი ხარჯების მოძრაობას.

სარეზერვო და პირობითი ვალდებულებები

ანარიცხები და პირობითი ვალდებულებები არის დაუზუსტებელი ვადის და ოდენობის მქონე არაფინანსური ვალდებულებები. ანარიცხების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ჯგუფს წარსული მოვლენების გამო აქვს მიმდინარე თუ პრაქტიკიდან გამომდინარე ვალდებულება და მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის მქონე რესურსების გადინება ვალდებულების დასაფარად. ასევე, შესაძლებელია ვალდებულების თანხის სანდოდ განსაზღვრა. ანარიცხები ფასდება საჭირო მოსალოდნელი დანახარჯების დისკონტირებული ღირებულებით, დაბეგვრამდელი განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების საბაზრო შეფასებებს და ასეთი ვალდებულებებისთვის დამახასიათებელ სპეციფიკურ რისკებს. ანარიცხების ზრდა დროის გასვლის გამო აღიარებულია საპროცენტო დანახარჯების ნაწილში.

გადასახადები და ხარჯები, როგორებიცაა გადასახადები, გარდა მოგების გადასახადისა ან მარეგულირებლის მოსაკრებელი, გადახდის ვალდებულების წარმოშობის წინა პერიოდის ინფორმაციის საფუძველზე, აღიარდება ვალდებულების სახით, როდესაც ადგილი აქვს მავალდებულებელ მოვლენას, რომელიც წარმოშობს გადასახადის გადახდის ვალდებულებას, როგორც ეს აღნიშნული გადასახადის გადახდის ვალდებულების მარეგულირებელი კანონმდებლობით არის გათვალისწინებული. თუ გადასახადი გადახდილია მავალდებულებელი მოვლენის დადგომამდე, მისი აღიარება ხდება გადახდილი ავანსების ნაწილში.

შემოსავალი პროცენტის, მოგების გადასახადის, ცვეთის და ამორტიზაციის დარიცხვამდე (EBITDA)

კონსოლიდირებული სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში ჯგუფი ცალკე წარმოადგენს შემოსავალს პროცენტის, მოგების გადასახადის, ცვეთის და ამორტიზაციის დარიცხვამდე. EBITDA განისაზღვრება, როგორც შემოსავალი პროცენტის, მოგების გადასახადის, ცვეთის და ამორტიზაციის დარიცხვამდე და მიიღება, როგორც ჯგუფის მოგება დაბეგვრამდე, რომელიც არ შეიცავს შემდეგ მუხლებს: ცვეთა და ამორტიზაცია, საპროცენტო შემოსავალი, საპროცენტო ხარჯი, წმინდა ზარალი სავალუტო ოპერაციებიდან და გარკვეული სხვა მუხლები, რომლებიც ხელმძღვანელობის გადაწყვეტილებით არ წარმოადგენს რეგულარული საოპერაციო შედეგების ტენდენციებს.

(ათას ქართულ ლარში („ლარი“), თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

შემოსავლის და ხარჯის აღიარება

საპროცენტო შემოსავალი

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, საპროცენტო შემოსავალი აღირიცხება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის განაკვეთი, რომელიც მომავალში მოსალოდნელი ფულადი სახსრების ზუსტ დისკონტირებას ახდენს ფინანსური ინსტრუმენტის ვადაზე ან უფრო ხანმოკლე პერიოდზე, საჭიროების შემთხვევაში, ფინანსური აქტივის წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე. საპროცენტო შემოსავლები კონსოლიდირებულ მოგებაში ან ზარალში აისახება ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავლების ნაწილში.

ამონაგები

ამონაგები არის შემოსავალი, რომელიც წარმოიქმნება ჯგუფის ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში. ამონაგების აღიარება ხდება გარიგების ფასით. გარიგების ფასი არის ანაზღაურების თანხა, რომლის მიღებასაც ჯგუფი მოელის კლიენტისთვის დაპირებულ საქონელზე კონტროლის გადაცემის ან მომსახურების გაწევის სანაცვლოდ, გარდა მესამე მხარეების სახელით მიღებული თანხებისა.

ამონაგები აღიარდება ფასდათმობების, დღგ-ის გარეშე და ასევე, საჭიროების შემთხვევაში: საექსპორტო მოსაკრებლისა და სხვა მსგავსი სავალდებულო გადახდების გარეშე.

ამონაგები გაყიდვებიდან

გაყიდვა აღიარდება კონტროლის გადაცემის მომენტში, ანუ როდესაც საქონელი მიეწოდება მომხმარებელს, მომხმარებელს სრული კონტროლი აქვს საქონელზე და არ არსებობს შეუსრულებელი მოვალეობა, რამაც შეიძლება გავლენა იქონიოს მომხმარებლის მიერ საქონლის მიღებაზე. მიწოდება ხდება მაშინ, როდესაც საქონელი ტრანსპორტირებული იქნება კონკრეტულ ადგილზე, მოძველებისა და დაკარგვის რისკები მომხმარებელს გადაეცემა, და ან მომხმარებელი მიიღებს საქონელს ხელშეკრულების შესაბამისად, მიღების ვადა ამოწურულია, ან ჯგუფს ყველა ობიექტური მტკიცებულება აქვს, რომ მიღებისთვის საჭირო ყველა კრიტერიუმი დაკმაყოფილებულია.

ფასდათმობით გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი აღიარდება ხელშეკრულებაში მითითებული ფასის საფუძველზე, მოსალოდნელი ფასდათმობის გამოკლებით. ფასდათმობის ოდენობა განისაზღვრება დაგროვილი გამოცდილების საფუძველზე, მოსალოდნელი ღირებულების მეთოდის გამოყენებით და ამონაგები მხოლოდ იმდენად აღიარდება, რამდენადაც მაღალია ალბათობა, რომ ფულადი სახსრების მნიშვნელოვანი დაბრუნება არ მოხდება. ფულადი სახსრების დაბრუნების ვალდებულება (რომელიც შედის სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებში) აღიარდება მოცულობის გამო ფასდათმობისთვის, რომელიც მომხმარებელს უნდა გადაეხადოს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ფაქტობრივ გაყიდვებთან მიმართებით.

მოთხოვნების აღიარება ხდება საქონლის მიწოდების დროს, ვინაიდან ეს ხდება დროის იმ მომენტში, როდესაც საზღაური უპირობოა, რადგან გადახდის თარიღის დასადგომად მხოლოდ გარკვეული დროის გასვლაა საჭირო.

(ათას ქართულ ლარში („ლარი“), თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

შემოსავლის და ხარჯის აღიარება (გაგრძელება)

დაფინანსების კომპონენტები

ჯგუფის მოლოდინით, მას არ ექნება ისეთი ხელშეკრულებები, რომელთა მიხედვითაც, დაპირებული საქონლის ან მომსახურების მომხმარებლისთვის გადაცემასა და მომხმარებლის მიერ გადახდას შორის ვადა აღემატება ერთ წელს. ამის შედეგად, ჯგუფი არ აკორექტირებს გარიგების ფასებს ფულის დროითი ღირებულების გასათვალისწინებლად.

მომხმარებელთა ლოიალურობის პროგრამა

ჯგუფი ახორციელებს მომხმარებელთა ლოიალურობის პროგრამას სახელწოდებით „ზღარბის ბარათების კამპანია“, რომლის ფარგლებშიც ის მომხმარებელს სთავაზობს ბონუს ქულების („ვამლების“) დაგროვებას. ქულების დაგროვება შესაძლოა, როგორც საცალო ვაჭრობის ობიექტებში (აფთიაქებში), ასევე ამ პროგრამაში მონაწილე სხვა ადგილებში (ფარმაცევტული ობიექტები). თითოეული ბონუს ქულა მომხმარებლისთვის უდრის 0.25 ლარიან ფასდაკლებას, რომელიც დაგროვებითი ხასიათისაა და მისი გამოყენება სურვილისამებრ ნებისმიერ დროსაა შესაძლებელი. დაგროვებული სამომხმარებლო ლოიალურობის ქულები აღიარდება გადავადებულ შემოსავლებად და ამონაგებად მათი აღიარება ხდება გამოყენებული ქულების ოდენობის მიხედვით. ერთგულების ქულები წარმოქმნის ცალკე შესასრულებელ ვალდებულებას, ვინაიდან ისინი არსებით უფლებას ანიჭებენ მომხმარებელს.

გარიგების ფასის ნაწილი ნაწილდება მომხმარებლებისთვის გაცემულ ლოიალურობის ქულებზე ფარდობითი ინდივიდუალური გასაყიდი ფასის საფუძველზე და მისი აღიარება ხდება სახელშეკრულებო ვალდებულებად ქულების გამოყენებამდე. ამონაგების აღიარება ხდება მომხმარებლის მიერ ქულებით პროდუქტების შეძენისთანავე.

ჯგუფი პერიოდულად გადააფასებს ლოიალურობის პროგრამის ვალდებულებას, რა დროსაც ითვალისწინებს იმ ქულების ყველაზე ზუსტ შეფასებას, რომელთა გამოყენებაა მოსალოდნელი, რაც ჩვეულებრივ მიიღება წარსულში ქულების გამოყენების ჩვევების შეფასებით. გადახედვის შედეგად ლოიალურობის პროგრამის ვალდებულების დაკორექტირების აღიარება ხდება პერიოდის მოგებაში ან ზარალში.

გაყიდული საქონლის თვითღირებულება

გაყიდული საქონლის თვითღირებულება წარმოადგენს გაყიდული მედიკამენტების და სხვა პროდუქტების ფიფო (პირველი შემოსავალში, პირველი გასავალში) მეთოდით გამოთვლილ თვითღირებულებას.

ხელფასები და დასაქმებულთა სხვა გასამრჯელოები

ხელფასები, სარგებელი, ანაზღაურებული შვებულება და არაფულადი კომპენსაცია ირიცხება იმ წლის განმავლობაში, რომელშიც შესაბამისი მომსახურება გაიწია ჯგუფში დასაქმებულთა მიერ. ჯგუფს არ აქვს საპენსიო ან მსგავსი სარგებლის გადახდის განხორციელების სამართლებრივი ან კონსტრუქციული ვალდებულება, გარდა გადახდების კანონით მოთხოვნილი დადგენილგადასახდელიანი პროგრამის ფარგლებში.

(ათას ქართულ ლარში („ლარი“), თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

არაფინანსური აქტივების გაუფასურება

ჯგუფი თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის აფასებს, არსებობს თუ არა არაფინანსური აქტივის შესაძლო გაუფასურების ნიშნები. ასეთი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში ჯგუფი განსაზღვრავს აქტივის ანაზღაურებად ღირებულებას. გაუფასურების ზარალის აღიარება ხდება მაშინ, თუ აქტივის ან მასთან დაკავშირებული ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება აჭარბებს მის სავარაუდო ანაზღაურებად ღირებულებას.

აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულება არის აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებულ სამართლიან ღირებულებასა და აქტივის გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესი. გამოყენების ღირებულების შესაფასებლად სავარაუდო მომავალი ფულადი ნაკადების დღევანდელ ღირებულებამდე დისკონტირება ხდება დაბეგვრამდელი დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების არსებულ საბაზრო შეფასებებს და აქტივისთვის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულისთვის დამახასიათებელ რისკებს.

გაუფასურების დადგენის მიზნით, აქტივები, რომლებიც ინდივიდუალურად არ მოწმდება, ერთიანდება მცირე ჯგუფებად, რომლებიც სხვა აქტივებისგან, აქტივების ჯგუფისგან ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულისგან მეტწილად დამოუკიდებლად წარმოქმნის ფულად ნაკადებს. გაყიდვების ხარჯით შემცირებული სამართლიანი ღირებულების გამოთვლა ხდება ბოლოდროინდელი საბაზრო გარიგებების გათვალისწინებით (ასეთის არსებობის შემთხვევაში). თუ ასეთი გარიგებების განსაზღვრა ვერ ხერხდება, შეფასების სხვა შესაფერისი მეთოდი გამოიყენება.

ჯგუფი გაუფასურებას დეტალური ბიუჯეტებისა და ფინანსური პროგნოზების საფუძველზე გამოითვლის. ასეთი ბიუჯეტები და ფინანსური პროგნოზები, ჩვეულებრივ, ხუთწლიან პერიოდს მოიცავს. უფრო ხანგრძლივი პერიოდისთვის გამოითვლება გრძელვადიანი ზრდის ტემპი, რომელიც გამოიყენება ხუთი წლის შემდგომი ფულადი ნაკადების პროგნოზირებისთვის.

ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულებთან დაკავშირებული გაუფასურების ზარალი პროპორციულად გადანაწილდება ამ ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულში არსებული აქტივების საბალანსო ღირებულებაზე. გაუფასურების ზარალი კონსოლიდირებული სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში აისახება. ყოველი საანგარიშგებო თარიღით ფასდება, არსებობს თუ არა იმის ნიშანი, რომ მანამდე აღიარებული გაუფასურების ზარალი აღმოფხვრილი ან შემცირებულია. მსგავსი ნიშნის არსებობის შემთხვევაში, ჯგუფი აფასებს აქტივის ან ფულადი ნაკადების წარმომქმნელი ერთეულის ანაზღაურებად ღირებულებას. გაუფასურების შედეგად განცდილი უკვე აღიარებული ზარალის შემობრუნება მხოლოდ მაშინაა შესაძლებელი, თუ გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის ბოლო აღიარების შემდეგ აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულების განმსაზღვრელ დაშვებებში გარკვეული ცვლილებები მომხდარი. გაუქმების შედეგად აქტივის საბალანსო ღირებულებამ არ უნდა გადააჭარბოს მის ანაზღაურებად ღირებულებას და ასევე არ უნდა გადააჭარბოს იმ საბალანსო ღირებულებას, რომელიც განისაზღვრებოდა ცვეთის გამოკლებით, წინა წლებში აქტივის გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი რომ არ ყოფილიყო აღიარებული. ასეთი გაუქმება აღირიცხება გაუფასურების შემობრუნების სახით, თუ აქტივი არ არის აღრიცხული გადაფასებული ღირებულებით. ამ შემთხვევაში გაუქმება აღირიცხება, როგორც გადაფასებული ღირებულების ზრდა.

(ათას ქართულ ლარში („ლარი“), თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფასჩამოკლებები და სხვა ფასდაკლებები შესყიდვებზე

ჯგუფს გაფორმებული აქვს ხელშეკრულებები მიმწოდებლებთან, რომლითაც შესყიდულ საქონელთან დაკავშირებით მიიღება ფასჩამოკლებები და სხვადასხვა ფასდაკლებები. მიმწოდებლებისგან მიღებული ამგვარი ამონაგები უკავშირდება პროდუქტის საბაზრო ფასის ცვლილებას და ის მიიჩნევა ამ პროდუქტის შესყიდვის ფასის ნაწილად. კონკრეტულ შემთხვევებში, ამონაგების მიღება ჯგუფისთვის პირობითია, რაც აკმაყოფილებს პროდუქტის შესყიდვასთან დაკავშირებულ კონკრეტულ შესასრულებელ ვალდებულებებს.

ეს მოიცავს ყიდვის ან გაყიდვის შეთანხმებული სამიზნე მოცულობების მიღწევას. ამონაგების აღიარება ხდება დარიცხვის მიხედვით, როდესაც აღმოჩნდება, რომ ამონაგების წარმოქმნისთვის დამახასიათებელი ყველა ვალდებულება დაკმაყოფილებულია და ამონაგები შესაძლოა საიმედოდ შეფასდეს ხელშეკრულების პირობების საფუძველზე. პრეზენტაციის მიზნით, გასაყიდი ფასი ნაჩვენებია ფასჩამოკლებებისა და სხვა სახის ფასდაკლებების გამოკლებით.

თუ ამონაგები წარმოიქმნება პერიოდის ბოლოსთვის ჯგუფის მფლობელობაში არსებული მარაგებიდან, ამონაგების გათვალისწინება ხდება ამ მარაგების ღირებულებაში და მისი აღიარება ხდება აღნიშნული მარაგების გაყიდვისთანავე.

ახალი და შეცვლილი სტანდარტები და მათი ინტერპრეტაცია

ჯგუფმა პირველად გამოიყენა სტანდარტში შესული გარკვეული სტანდარტები და ცვლილებები, რომლებიც ძალაშია 2022 წლის 1 იანვრიდან და მის შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის (თუ სხვა რამე არ არის მითითებული). ჯგუფს ვადაზე ადრე არ მიუღია სხვა რომელიმე სტანდარტი, ინტერპრეტაცია თუ ცვლილება, რომლებიც გამოშვებულია, მაგრამ ჯერ ძალაში არ არის შესული.

„წაგებიანი ხელშეკრულებები – ხელშეკრულების შესრულების ხარჯები“ – შესწორებები ზასს (IAS) 37-ში

წაგებიანი ხელშეკრულება ისეთი ხელშეკრულებაა, რომლის მიხედვით მოვალეობების შესასრულებლად გარდაუვალი დანახარჯი (ანუ დანახარჯი, რომლის თავიდან აცილება ჯგუფს არ შეუძლია, რადგან ხელშეკრულება აქვს გაფორმებული) აღემატება ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ მოსალოდნელ სარგებელს.

ცვლილებები აკონკრეტებს, რომ იმის განსაზღვრისას, ხელშეკრულება წაგებიანია თუ ზარალიანი, საწარმომ უნდა გაითვალისწინოს დანახარჯები, რომლებიც პირდაპირ უკავშირდება საქონლის ან მომსახურების მიწოდების ხელშეკრულებას. ეს შეიძლება იყოს ან ხელშეკრულების შესრულების დამატებითი დანახარჯები (მაგ. პირდაპირი შრომითი ხარჯი და მასალის ხარჯი) ან სხვა დანახარჯების განაწილება, რომელიც პირდაპირ უკავშირდება ხელშეკრულების შესრულებას (მაგ. ცვეთის დარიცხვა აღჭურვილობაზე, რომელიც გამოიყენება ხელშეკრულების შესასრულებლად და ხელშეკრულების მართვისა და ზედამხედველობის ხარჯები). ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები პირდაპირ არ უკავშირდება ხელშეკრულებას და გამოირიცხება, თუკი ისინი აშკარად არ ეკისრება კონტრაქტს ხელშეკრულების თანახმად.

ამ ცვლილებებს გავლენა არ მოუხდენია ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

(ათას ქართულ ლარში („ლარი“), თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ახალი და შეცვლილი სტანდარტები და მათი ინტერპრეტაცია (გაგრძელება)

„კონცეპტუალური საფუძვლების მითითება“ – შესწორებები ფასს (IFRS) 3-ში

ცვლილებებმა ჩაანაცვლა მითითება ბასსს-ის „კონცეპტუალური საფუძვლების“ წინა ვერსიაზე, ხოლო ამჟამინდელ ვერსიაზე მითითება გამოშვებულია 2018 წლის მარტში მისი მოთხოვნების მნიშვნელოვნად შეცვლის გარეშე.

ცვლილებებმა დაამატა გამონაკლისი ფასს 3-ის „საწარმოთა გაერთიანება“ აღიარების პრინციპიდან, რათა თავიდან აერიდებინა ვალდებულებებთან ან პირობით ვალდებულებებთან დაკავშირებული პოტენციური „მეორე დღის“ შემოსულობის ან ზარალის საკითხი, რომელიც ცალ-ცალკე მოექცეოდა ბასს 37-ის „ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები“ ან ფასიკ 21-ის „მოსაკრებლები“ მოქმედების არეალში. გამონაკლისი საწარმოებისგან მოითხოვს კრიტერიუმების გამოყენებას ბასს 37-ში ან ფასიკ 21-ში, შესაბამისად, ნაცვლად კონცეპტუალური საფუძვლებისა, რათა განსაზღვროს არსებობს თუ არა ამჟამინდელი ვალდებულება შემენის თარიღისთვის.

ცვლილებები ასევე ამატებს ახალ აზრს ფასს 3-ში, რათა განმარტოს, რომ პირობითი აქტივები არ საჭიროებს აღიარებას შემენის თარიღისთვის. სტანდარტზე გადასვლის პირობების თანახმად, ჯგუფი იყენებს ცვლილებებს პერსპექტიულად, ანუ საწარმოთა გაერთიანებებისთვის, რომლებიც ხდება იმ წლიური საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისში, რომელშიც იგი პირველად იყენებს ამ ცვლილებებს (სტანდარტის თავდაპირველი გამოყენების თარიღი).

ამ ცვლილებებს არ მოუხდენია გავლენა ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე, რადგან პერიოდის განმავლობაში არ წარმოშობილა პირობითი აქტივები, ვალდებულებები ან პირობითი ვალდებულებები, რომლებიც ამ ცვლილებების არეალში მოექცეოდა.

„ძირითადი საშუალებები: შემოსულობა მიზნობრივ გამოყენებამდე – ცვლილებები ბასს (IAS) 16-ში „იჯარა“

ამ შესწორების მიხედვით, საწარმოებს ეკრძალებათ ძირითადი საშუალებების ერთეულის თვითღირებულებიდან გამოქვითონ ნებისმიერი შემოსულობა ერთეულების გაყიდვიდან, რომელიც წარმოიქმნება ამ აქტივის ისეთ მდებარეობამდე და მდგომარეობამდე მისაყვანად, რომელიც საჭიროა ხელმძღვანელობისთვის სასურველი მიზნით მის გამოსაყენებლად. ამის ნაცვლად, საწარმო ასეთი ერთეულების გაყიდვიდან მიღებულ შემოსულობას და ამ ერთეულების წარმოების თვითღირებულებას აღიარებს მოგებაში ან ზარალში.

სტანდარტზე გადასვლის პირობების თანახმად, ჯგუფი ცვლილებებს რეტროსპექტიულად იყენებს მხოლოდ ძირითადი საშუალებების იმ ერთეულებზე, რომლებიც ექსპლუატაციისთვის მზად არის საწარმოს მიერ ამ შესწორების პირველად გამოყენებისას წარმოდგენილი უადრესი პერიოდის საწყისი ან მის შემდგომი თარიღიდან (სტანდარტის თავდაპირველი გამოყენების თარიღი).

ცვლილებას ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე გავლენა არ მოუხდენია, რადგან არ გაყიდულა ძირითადი საშუალებების ისეთი ერთეულები, რომლებიც ექსპლუატაციისთვის მზად იყო წარმოდგენილი უადრესი პერიოდის საწყისი თარიღით ან მის შემდეგ.

(ათას ქართულ ლარში („ლარი“), თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ახალი და შეცვლილი სტანდარტები და მათი ინტერპრეტაცია (გაგრძელება)

ფასს (IFRS) 1 „ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების პირველად გამოყენება“ – შვილობილი საწარმო, როგორც საწარმო, რომელიც პირველად იყენებს ფასს-ს

ცვლილება შვილობილ საწარმოს, რომელიც გადაწყვეტს გამოიყენოს ფასს 1-ის დ16(ა) მუხლი, უფლებას აძლევს, დაგროვილი საკურსო სხვაობები შეაფასოს მშობელი საწარმოს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში გაცხადებული თანხებით, მშობელი საწარმოს ფასს-ზე გადასვლის თარიღის მიხედვით, თუ კორექტირებები არ შესულა კონსოლიდირების პროცედურებში და საწარმოთა გაერთიანების ეფექტებში, რომლის დროსაც მშობელმა საწარმომ შეიძინა შვილობილი საწარმო. ეს ცვლილება ასევე გამოიყენება მეკავშირე ან ერთობლივ საწარმოებზე, რომლებიც არჩევენ ფასს 1-ის დ16 (ა) მუხლის გამოყენებას.

ამ ცვლილებებს გავლენა არ მოუხდენია ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე, ვინაიდან ის არ არის საწარმო, რომელიც პირველად იყენებს ფასს-ს.

ფასს (IFRS) 9 „ფინანსური ინსტრუმენტები“ – ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტისთვის „10 პროცენტის“ ტესტში მოყვანილი საკომისიოები

ცვლილება განმარტავს საკომისიოებს, რომლებსაც საწარმო ითვალისწინებს იმის შეფასებისას, ახალი ან მოდიფიცირებული ფინანსური ვალდებულების პირობები არსებითად განსხვავდება თუ არა თავდაპირველი ფინანსური ვალდებულების პირობებისგან. ამ საკომისიოებში შედის მხოლოდ მსესხებელსა და კრედიტორს შორის გადახდილი ან მიღებული საკომისიოები, მათ შორის ისინიც, რომლებიც მსესხებელმა ან კრედიტორმა ერთმანეთის სახელით გადაიხადეს ან მიიღეს. მსგავსი ცვლილება არ არის შემოთავაზებული ბასს 39-ისთვის „ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება“.

ფასს (IFRS) 9 „ფინანსური ინსტრუმენტები“ – ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტისთვის „10 პროცენტის“ ტესტში მოყვანილი საკომისიოები (გაგრძელება)

სტანდარტზე გადასვლის პირობების თანახმად, ჯგუფი ცვლილებებს იყენებს იმ ფინანსურ ვალდებულებებზე, რომლებიც მოდიფიცირებული ან გაცვლილია იმ წლიური საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი თარიღით ან თარიღიდან, რომლის განმავლობაშიც საწარმო პირველად იყენებს ამ ცვლილებას (სტანდარტის თავდაპირველი გამოყენების თარიღი).

ამ ცვლილებებს გავლენა არ მოუხდენია ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე, რადგან პერიოდის განმავლობაში ჯგუფის ფინანსური ინსტრუმენტების მოდიფიცირება არ მომხდარა.

ბასს (IAS) 41 – „სოფლის მეურნეობა“ – გადასახადით დაბეგვრა სამართლიანი ღირებულების შეფასებებში

ცვლილების შედეგად ბასს 41-ის 22-ე მუხლიდან ამოღებულია მოთხოვნა იმის თაობაზე, რომ საწარმოებმა ბასს 41-ის მიხედვით აქტივების სამართლიანი ღირებულების შეფასებაში არ უნდა შეიყვანონ საგადასახადო ფულადი ნაკადები.

ამ ცვლილებებს არ მოუხდენია გავლენა ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე, რადგან მას საანგარიშგებო თარიღისთვის არ ჰქონდა ბასს 41-ის მოქმედების სფეროში მოქცეული აქტივები.

(ათას ქართულ ლარში („ლარი“), თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ახალი სტანდარტები, რომლებიც ჯერ არ არის ძალაში შესული

ახალი და შეცვლილი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღის მდგომარეობით ჯერ ძალაში არ შესულა, მოცემულია ქვემოთ. ჯგუფი ამ ახალი და შეცვლილი სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) მიღებას აპირებს მათი ძალაში შესვლისთანავე.

ფასს (IFRS) 17 „სადაზღვევო ხელშეკრულებები“

2017 წლის მაისში ბასსს-მა გამოუშვა ფასს 17 „სადაზღვევო ხელშეკრულებები“ (ფასს 17), ამომწურავი ახალი სააღრიცხვო სტანდარტი სადაზღვევო ხელშეკრულებებისთვის, რომელიც მოიცავს აღიარების და შეფასების, წარდგენისა და ინფორმაციის გახსნის საკითხებს. ძალაში შესვლის შემდეგ ფასს 17 ჩაანაცვლებს ფასს 4-ს „სადაზღვევო ხელშეკრულებები“ (ფასს 4) რომელიც გამოიცა 2005 წელს. ფასს 17 ეხება ყველა ტიპის სადაზღვევო ხელშეკრულებას (მაგ. სიცოცხლის, არასიცოცხლის, პირდაპირი დაზღვევა და გადაზღვევა), განურჩევლად იმისა, თუ რა ტიპის საწარმო აფორმებს მათ, ასევე გარკვეულ გარანტიებს და ფინანსურ ინსტრუმენტებს დისკრეციული მონაწილეობის პარამეტრებით. მის მოქმედების არეალში არ შედის გარკვეული გამონაკლისები. ფასს 17-ის ზოგადი მიზანია სააღრიცხვო მოდელის შექმნა სადაზღვევო ხელშეკრულებები, რომელიც უფრო სასარგებლო და თანმიმდევრული იქნება მზღვეველებისთვის. ფასს 4-ის მოთხოვნებისგან განსხვავებით, რომლებისგანაც მანამდე მოქმედი ადგილობრივი სააღრიცხვო პოლიტიკები მეტწილად გათავისუფლებულია, ფასს 17 წარმოადგენს კომპლექსურ მოდელს სადაზღვევო ხელშეკრულებებისთვის, რომელიც ბუღალტრული აღრიცხვის ყველა შესაბამის ასპექტს მოიცავს. ფასს 17 წარმოადგენს ზოგად მოდელს, რომელსაც ახლავს:

- ▶ ისეთი ხელშეკრულებების სპეციფიკის გათვალისწინება, რომლებსაც აქვს პირდაპირი მონაწილეობის მახასიათებლები (ცვალებადი საზღაურის მიდგომა)
- ▶ გამარტივებული მიდგომა (პრემიების განაწილების მიდგომა), ძირითადად, მოკლევადიანი ხელშეკრულებებისთვის

ფასს 17 ძალაში შედის 2023 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული საანგარიშგებო პერიოდებისთვის და სავალდებულოა შესადარისი რიცხოვრივი მონაცემების წარმოდგენა. ნებადართულია ვადაზე ადრე გამოყენებაც, თუ საწარმო ასევე გამოიყენებს ფასს 9-სა და ფასს 15-ს, ფასს 17-ის პირველად გამოყენებამდე ან გამოყენების დღეს. ეს სტანდარტი ჯგუფს არ ეხება.

ცვლილებები ბასს (IAS) 1-ში: ვალდებულებების კლასიფიკაცია მოკლევადიანად და გრძელვადიანად

2020 წლის 1 იანვარს ბასსს-მა გამოსცა ცვლილებები ბასს 1-ის „ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა“ 69-76 მუხლებში, რომლებიც აკონკრეტებს ვალდებულებების მოკლევადიანად ან გრძელვადიანად კლასიფიცირების წესებს. ცვლილებები განმარტავს:

- ▶ რა იგულისხმება ანგარიშსწორების გადავადების უფლებაში
- ▶ რომ გადავადების უფლება უნდა არსებობდეს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს
- ▶ რომ კლასიფიკაციაზე არ მოქმედებს იმის ალბათობა, გამოიყენებს თუ არა საწარმო გადავადების უფლებას.
- ▶ რომ თუ კონვერტირებად ვალდებულებაში ჩართული წარმოებული ინსტრუმენტი თავად წარმოადგენს წილობრივ ინსტრუმენტს, მხოლოდ ამ შემთხვევაში არ იმოქმედებს ვალდებულების პირობები მის კლასიფიკაციაზე

(ათას ქართულ ლარში („ლარი“), თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ახალი სტანდარტები, რომლებიც ჯერ არ არის ძალაში შესული (გაგრძელება)

ცვლილებები ძალაშია 2023 წლის 1 იანვრიდან ან მის შემდგომ დაწყებული წლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის და მათი გამოყენება უნდა მოხდეს რეტროსპექტიულად. ჯგუფი ამ ეტაპზე აფასებს ცვლილებების ეფექტს მის მიმდინარე პრაქტიკაზე და იმას, არსებული სესხები საჭიროებს თუ არა რესტრუქტურირაციას

სააღრიცხვო შეფასებების განმარტება – ბასს 8-ის შესწორებები

2021 წლის თებერვალში ბასს-მა გამოუშვა ბასს 8-ის შესწორებები, რომლებშიც წარმოადგინა „სააღრიცხვო შეფასებების“ განმარტება. შესწორებები განმარტავს განსხვავებას სააღრიცხვო შეფასებების ცვლილებებსა და სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილებებს შორის და შეცდომების გასწორებას. გარდა ამისა, იგი ასევე განმარტავს, როგორ იყენებენ საწარმოები შეფასების ხერხებს და ამოსავალ მონაცემებს სააღრიცხვო შეფასებების მისაღებად.

ცვლილებები ძალაში შედის 2023 წლის 1 იანვრიდან ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის და ვრცელდება სააღრიცხვო პოლიტიკისა და სააღრიცხვო შეფასებების ცვლილებებზე, რომლებიც დგება ამ პერიოდის საწყისი თარიღით ან მის შემდგომ. დაშვებულია ვადაზე ადრე გამოყენება, თუ ეს ფაქტი გაცხადდება.

ცვლილებებს, სავარაუდოდ, არ ექნება არსებითი გავლენა ჯგუფის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

სააღრიცხვო პოლიტიკის განმარტებითი შენიშვნები – შესწორებები ბასს 1-ში და ფასს-ის მე-2 პრაქტიკული რეკომენდაცია.

2021 წლის თებერვალში ბასს-მა გამოსცა ცვლილებები ბასს 1-ში და ფასს-ის მე-2 პრაქტიკული რეკომენდაცია „არსებითობის განსჯა“, რომლებიც შეიცავს მითითებებსა და მაგალითებს, რათა დაეხმაროს საწარმოებს სააღრიცხვო პოლიტიკის განმარტებების არსებითობის შესახებ გადაწყვეტილებების მიღებაში. შესწორებების მიზანია საწარმოებს დაეხმაროს სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ უფრო სასარგებლო განმარტებით შენიშვნების წარმოდგენაში, რისთვისაც, საწარმოებისადმი მოთხოვნა, რომ განაცხადონ „მნიშვნელოვანი“ სააღრიცხვო პოლიტიკა, ჩანაცვლდა მოთხოვნით, რომ განაცხადონ თავიანთი „არსებითი“ სააღრიცხვო პოლიტიკა და დაემატა ინსტრუქცია იმის შესახებ, თუ როგორ უნდა გამოიყენონ საწარმოებმა არსებითობის კონცეფცია სააღრიცხვო პოლიტიკის წარმოდგენასთან დაკავშირებით.

ბასს 1-ში შესული ცვლილებები ძალაშია 2023 წლის 1 იანვრიდან ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. ნებადართულია ვადაზე ადრე გამოყენებაც. ვინაიდან ცვლილებები მე-2 პრაქტიკულ რეკომენდაციაში შეიცავს არასავალდებულო მითითებებს სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციაში ტერმინის „არსებითი“ განმარტების გამოყენების თაობაზე, მათი ძალაში შესვლის თარიღი არ არის საჭირო.

ჯგუფი ამჟამად არის თავისი სააღრიცხვო პოლიტიკის ინფორმაციის გაცხადების გადასინჯვის პროცესში, რათა უზრუნველყოს მისი შესაბამისობა განახლებულ მოთხოვნებთან.

ერთი გარიგებიდან წარმოდგარ აქტივებთან და ვალდებულებებთან დაკავშირებული გადავადებული გადასახადი – ცვლილებები ბასს 12-ში

2021 წლის მაისში საბჭომ გამოუშვა ბასს 12-ის ცვლილებები, რომლებითაც დავიწროვდა ბასს 12-ის მიხედვით საწყისი აღიარებიდან გამონაკლისის არეალი ისე, რომ იგი აღარ ვრცელდება იმ გარიგებებზე, რომლებისგანაც წარმოიშობა თანაბარი დასაბეგრი და გამოსაქვითი დროებითი სხვაობები.

(ათას ქართულ ლარში („ლარი“), თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ახალი სტანდარტები, რომლებიც ჯერ არ არის ძალაში შესული (გაგრძელება)

ცვლილება უნდა გავრცელდეს იმ გარიგებებზე, რომლებიც დგება წარმოდგენილი უადრესი შესადარისი პერიოდის დაწყების თარიღით ან მის შემდეგ. გარდა ამისა, წარმოდგენილი უახლესი შესადარისი პერიოდის დასაწყისში გადავადებული საგადასახადო აქტივი (იმ პირობით, რომ საკმარისი დასაბეგრი მოგება არსებობს) და გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება ასევე უნდა იქნეს აღიარებული ყველა გამოსაქვითი და დასაბეგრი დროებითი სხვაობისთვის, რომლებიც უკავშირდება იჯარებს და ექსპლუატაციიდან ამოღების ვალდებულებებს.

ცვლილებებს, სავარაუდოდ, არ ექნება არსებითი გავლენა ჯგუფის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად საჭირო გახდა გარკვეული შეფასებების და დაშვებების გამოყენება. ეს შეფასებები და დაშვებები აისახება ანგარიშგების თარიღისთვის აქტივებისა და ვალდებულებების, ასევე პირობითი ვალდებულებების აღრიცხულ ოდენობაზე და ასევე გავლენას ახდენს პერიოდის გაცხადებულ შემოსავალზე და ხარჯებზე. მიუხედავად იმისა, რომ შეფასებები ეყრდნობა ხელმძღვანელობის ინფორმირებულობას და ანგარიშგების თარიღისთვის არსებული მოვლენების ანალიზს, ისინი შეიძლება ზუსტად არ ასახავდეს რეალობას. ქვემოთ განხილულია ანგარიშგების დღეს მომავლის შესახებ გაკეთებული ძირითადი დაშვებები და შეფასებების უზუსტობის სხვა ძირითადი მიზეზები, რომლებმაც შეიძლება მომდევნო ფინანსურ პერიოდში აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებში არსებითი კორექტივების შეტანის აუცილებლობა გამოიწვიოს.

გუდვილის გაუფასურების ტესტირება

გუდვილის გაუფასურების ტესტირებასთან დაკავშირებული მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო განსჯა და შეფასებები წარმოდგენილია მე-12 შენიშვნაში.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურება

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვი ეფუძნება ჯგუფის მიერ კონკრეტული მომხმარებლისგან თანხების ამოღების შესაძლებლობის შეფასებას. თუ არსებობს ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი მომხმარებლის კრედიტუნარიანობის გაუარესების ნიშნები, შესაბამისი მისაღები ანგარიშები გაუფასურებულად ჩაითვლება. ამგვარი გაუარესების ნიშნების დადგენის მთავარი კრიტერიუმია მომხმარებლების მიერ დავალიანების დაფარვის ხარისხი, რომელიც ფასდება ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობით (ე.ი. რამდენი დღით დაგვიანდა გადახდა).

მომხმარებლების მიერ მიმდინარე და ძველი დავალიანების დაფარვის შესაბამისი ანალიზის საფუძველზე ჯგუფი განსაზღვრავს, არსებობს თუ არა გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება. თუ ასეთი მტკიცებულება არსებობს, გამოიყენება სათანადო დარეზერვების განაკვეთი, რომელიც ასახავს დავალიანების დაფარვის კონკრეტულ კატეგორიასთან დაკავშირებულ საკრედიტო რისკს. თუ ასეთი მტკიცებულება არ არსებობს, შესაბამისი მისაღები ანგარიშები ფასდება კოლექტიურად, როგორც კარგი ხარისხის მქონე, მაღალი საკრედიტო ხარისხის მქონე მისაღები ანგარიშებში, დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგებისა და ვადაგადაცილებული დღეების საფუძველზე, რაც ფაქტობრივად გულისხმობს ვადაგადაცილებული დღეების არაარსებით ოდენობას.

(ათას ქართულ ლარში („ლარი“), თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურება (გაგრძელება)

კოლექტიურად შეფასების მიზნებისთვის, ხელმძღვანელობის განსჯით, ისტორიულ ტენდენციებზე დაყრდნობით შეიძლება ზარალის პროგნოზირება და ამ მეთოდის გამოყენება შეიძლება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის ამოღებადი დავალიანების მოცულობის შესაფასებლად. ჯგუფი შეფასებების გადახედვას ახდენს თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის. ფაქტობრივი შედეგები შეიძლება განსხვავდებოდეს პროგნოზებისგან და ჯგუფის შეფასება შეიძლება მომავალში გადაისინჯოს უარყოფითად ან დადებითად, იმისდა მიხედვით, თუ როგორია შედეგი ან მოლოდინი, დავალიანების გარშემო არსებული გარემოებების საფუძველზე. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვის ოდენობა 2022 წლის ბოლოსთვის იყო 3,511 ლარი (2021 წ.: 3,761 ლარი). იხილეთ მე-8 და 29-ე შენიშვნები.

იჯარები – გაგრძელების და შეწყვეტის ოფციონები

იჯარის გაგრძელების და შეწყვეტის ოფციონები შეყვანილია ჯგუფის შიდა ძირითადი საშუალებების მთელ რიგ იჯარებში. ისინი გამოიყენება ჯგუფის ოპერაციებში გამოყენებული აქტივების მართვასთან დაკავშირებული ოპერაციული მოქნილობის მაქსიმალურად გაზრდისთვის. გაგრძელების და შეწყვეტის ოფციონების უმეტესობა მხოლოდ ჯგუფის მიერ შეიძლება იყოს გამოყენებული და არა შესაბამისი მეიჯარის მიერ. იჯარის პირობის განსაზღვრისას ხელმძღვანელობა ითვალისწინებს ყველა ფაქტსა და გარემოებას, რომელიც განაპირობებს ვადის გაგრძელების ოფციონის აღსრულების და არა იჯარის შეწყვეტის ოფციონის აღსრულების ეკონომიკურ სტიმულს. იჯარის გაგრძელების ოფციონი (ან იჯარის ვადამდე შეწყვეტის ოფციონის გამოყენების შემდგომი პერიოდი) იჯარის პირობებში აისახება მხოლოდ მაშინ, თუ არსებობს დასაბუთებული რწმუნება იმისა, რომ იჯარა გაგრძელდება (ან არ შეწყდება).

იჯარა – ზღვრული სასესხო საპროცენტო განაკვეთის შეფასება

ჯგუფს არ შეუძლია პირდაპირ განსაზღვროს საიჯარო ხელშეკრულებაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთი, ამიტომ იგი საიჯარო ვალდებულებების შესაფასებლად იყენებს თავის ზღვრულ სასესხო საპროცენტო განაკვეთს. ზღვრული სასესხო საპროცენტო განაკვეთი არის საპროცენტო განაკვეთი, რომლის გადახდაც ჯგუფს მოუხდებოდა აქტივის გამოყენების უფლების ანალოგიური ღირებულების აქტივის მისაღებად საჭირო ფულის სასესხებლად ამავე პერიოდით და ასეთივე უზრუნველყოფით მსგავს ეკონომიკურ გარემოში.

შესაბამისად, ზღვრული სასესხო საპროცენტო განაკვეთი ასახავს იმას, თუ რისი „გადახდა მოუხდებოდა“ ჯგუფს, რაც იმას ნიშნავს, რომ შეფასებისთვის არ არის ხელმისაწვდომი დაკვირვებადი (ემპირიული) განაკვეთები (მაგალითად, ისეთი შვილობილი საწარმოების შემთხვევაში, რომლებიც არ შედიან ფინანსურ გარიგებებში) ან შეფასებისას განაკვეთები ისე უნდა დაკორექტირდეს, რომ ასახავდეს იჯარის პირობებს (მაგალითად, როდესაც იჯარა არ არის წარმოდგენილი შვილობილი საწარმოს სამუშაო ვალუტაში).

ჯგუფი ზღვრულ სასესხო საპროცენტო განაკვეთს აფასებს დაკვირვებადი (ემპირიული) ამოსავალი მონაცემების გამოყენებით (მაგალითად, ბაზარზე არსებული საპროცენტო განაკვეთები), როდესაც ისინი ხელმისაწვდომია და უხდება გარკვეული საწარმოსთვის სპეციფიკური შეფასებების გაკეთება (მაგალითად, შვილობილი საწარმოს ინდივიდუალური საკრედიტო რეიტინგი).

(ათას ქართულ ლარში („ლარი“), თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

ამონაგების აღიარება – ინდივიდუალური გასაყიდი ფასის განსაზღვრა – მომხმარებელთა ლოიალურობის პროგრამა

ჯგუფმა შეაფასა პროგრამა „ზღარბის“ ლოიალურობის პროგრამის ფარგლებში მინიჭებული ერთგულების ქულების ინდივიდუალური გასაყიდი ფასი. გაცემული ერთგულების ქულების ინდივიდუალური გასაყიდი ფასი გამოითვლება სავარაუდო გამოსყიდვის მაჩვენებლის გამრავლებით ერთგულების ქულებისთვის მინიჭებულ ფულად ღირებულებაზე. გამოსყიდვის მაჩვენებლის შეფასებისას, ჯგუფი მხედველობაში იღებს შემოსავალს გამოუსყიდავი ქულებიდან, ანუ ქულების იმ ნაწილს, რომელიც გაიცა, მაგრამ არ გამოსყიდულა. წინასწარი შეფასებისას ჯგუფი მიმართავს სტატისტიკური პროგნოზირების მეთოდებს, რომლის დროსაც მთავარ ამოსავალ მონაცემად იყენებს მომხმარებლების ისტორიული გამოსყიდვის მაჩვენებლებს. გამოსყიდვის მაჩვენებელი კვარტალურად განახლდება და გამოუსყიდავ ქულებთან დაკავშირებული ვალდებულება შესაბამისად კორექტირდება.

გაცემული ქულების ღირებულების შესაფასებლად ჯგუფი მხედველობაში იღებს პროდუქტების მიქსს, რომელიც ხელმისაწვდომი იქნება მომავალში ერთგულების ქულების სანაცვლოდ და მომხმარებლების პრეფერენციების მიხედვით.

ჯგუფი უზრუნველყოფს იმას, რომ ერთგულების ქულებისთვის მინიჭებული ღირებულება თანაბარზომიერი იყოს გამოსასყიდი პროდუქტების ინდივიდუალური გასაყიდი ფასებისა (ანუ თითოეული ქულის ღირებულება ეკვივალენტურია ნებისმიერი გამოსასყიდი პროდუქტის ინდივიდუალური გასაყიდი ფასისა, გაყოფილი საჭირო ქულების რაოდენობაზე).

მარაგები – წმინდა სარეალიზაციო ღირებულების შეფასება

ჯგუფი აფასებს მარაგების წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას. ჯგუფი მოძველებული მარაგების ანარიცხებს აფასებს ვადის გასვლის თარიღის, ბრუნვის და ერთეულის მომგებიანობის საფუძველზე.

ჯგუფი მარაგების ყოველი ერთეულისთვის აფასებს მარაგების საბაზრო ღირებულებას საანგარიშგებო თარიღისთვის.

მარაგების გაყიდვის დანახარჯების შეფასებისას ჯგუფი ითვალისწინებს ყველა ხარჯს, რომლებიც საჭიროა მარაგების გასაყიდად. ეს შეიძლება მოიცავდეს ტრანსპორტირების, რეკლამის, საკომისიოსა და შეფუთვის ხარჯებს.

გარდა ამისა, ჯგუფი ითვალისწინებს ისეთი ფაქტორების უარყოფით გავლენას, როგორიცაა დაზიანება, გაფუჭება, მოძველება ან მომხმარებლების მოთხოვნის შემცირება.

მარაგების წმინდა სარეალიზაციო ღირებულების ანარიცხების ოდენობა 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის იყო 5,305 ლარი (2021 წ.: 3,669 ლარი). იხილეთ 9-ე შენიშვნა.

(ათას ქართულ ლარში („ლარი“), თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

5. საწარმოთა გაერთიანება

2022 წელს „გეფას“ არ შეუძენია სხვა საწარმო საწარმოთა გაერთიანების გზით.

საწარმოთა გაერთიანება 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

შპს „ევროლაინი“

2021 წლის 22 ნოემბერს „გეფამ“ („მყიდველი საწარმო“) საცალო ინვესტირებისგან შეიძინა შპს „ევროლაინის“ („ევროლაინი“) 100%-იანი წილი. შპს „ევროლაინი“ საქართველოში დაფუძნებული და მოქმედი საწარმოა.

შემდგომ თარიღისთვის ევროლაინის იდენტიფიცირებადი აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულებები ასეთი იყო:

	სამართლიანი ღირებულება შემდგომ თარიღისთვის
აქტივები	
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	22
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები ¹	252
მარაგები ¹	907
ძირითადი საშუალებები	107
არამატერიალური აქტივები	38
აქტივის გამოყენების უფლება	273
საგადასახადო აქტივები	4
გადახდილი ავანსები	97
სულ აქტივები	1,700
ვალდებულებები	
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	420
საიჯარო ვალდებულებები	309
ნასესხები სახსრები	40
სხვა ვალდებულებები	5
სულ ვალდებულებები	774
სულ წმინდა იდენტიფიცირებადი აქტივები	926
შესყიდული გუდვილი	1,374
გადახდილი საზღაური	2,300

1. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების სამართლიანი ღირებულება გაუტოლდა 252 ლარს. მოთხოვნების მთლიანი ოდენობა 293 ლარია. აქედან 41 ლარის მოთხოვნები გაუფასურებულია.

შემდგომთან დაკავშირებით შემდეგი წმინდა ფულადი სახსრების გადინება მოხდა:

გადახდილი ნაღდი ფული	2,300
შვილობილი საწარმოს შესყიდვის შედეგად მიღებული ფულადი სახსრები	(22)
წმინდა ფულადი სახსრების გადინება	2,278

ჯგუფმა გადაწყვიტა საცალო ვაჭრობის ბიზნესში ინვესტირება შემდგომი გზით. ხელმძღვანელობის აზრით, ეს გარიგება დადებით გავლენას მოახდენს ჯგუფის ღირებულებაზე.

შემდგომ შემდეგ, 2021 წელს, „ევროლაინმა“ აჩვენა 322 ლარის ამონაგები და 4 ლარის მოგება.

(ათას ქართულ ლარში („ლარი“), თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

6. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

	31 დეკემბერი, 2022 წ.	31 დეკემბერი, 2021 წ.
მიმდინარე და მოთხოვნამდე ანგარიშები ბანკებში	45,146	37,468
ნაღდი ფული	3,178	2,772
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, სულ	48,324	40,240

ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების ნაშთების საკრედიტო ხარისხი ფასდება Fitch-ის საკრედიტო რეიტინგებით. 2022 წლის 31 დეკემბრისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის ფულადი სახსრები განთავსებული იყო BB- რეიტინგის მქონე ფინანსურ დაწესებულებებში.

ჯგუფს მიაჩნია, რომ შესაბამის ფინანსურ დაწესებულებებში განთავსებული თავისი ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები სრულად არის ამოღებადი.

მათ სააღრიცხვო და სამართლიან ღირებულებებს შორის არსებითი სხვაობები არ არის.

7. მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ

	31 დეკემბერი, 2022 წ.	31 დეკემბერი, 2021 წ.
ბანკის სადეპოზიტო სერტიფიკატები, ეროვნულ ვალუტაში	15,322	–
ბანკის სადეპოზიტო სერტიფიკატები, უცხოურ ვალუტაში	5,489	11,272
ვადიანი ანაზრები ბანკში, ეროვნულ ვალუტაში	–	3,104
სულ მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	20,811	14,376

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის სადეპოზიტო სერტიფიკატები ეროვნულ ვალუტაში წარმოდგენილია როგორც მოკლევადიანი (საანგარიშგებო თარიღიდან 6 თვემდე დარჩენილი ვადით) და გრძელვადიანი ანაზრებით (საანგარიშგებო თარიღის მდგომარეობით 18 თვემდე დარჩენილი ვადით, რომლებსაც ერიცხება 13%-დან 13.7%-მდე წლიური პროცენტი (2021 წ.: ნული).

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის უცხოურ ვალუტაში გამოხატული სადეპოზიტო სერტიფიკატები წარმოდგენილია გრძელვადიანი დეპოზიტებით (საანგარიშგებო თარიღისთვის 18 თვემდე დარჩენილი ვადით), რომლებსაც ერიცხება წლიური პროცენტი 3.1%-ის ოდენობით (2021 წ.: მოკლევადიანი დეპოზიტები, 2.75%-დან 4%-მდე წლიური საპროცენტო განაკვეთით).

ჯგუფის მოლოდინით, მისი მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ სრულად არის ამოღებადი.

(ათას ქართულ ლარში („ლარი“), თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

8. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

	31 დეკემბერი, 2022 წ.	31 დეკემბერი, 2021 წ.
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები, მთლიანი	39,141	62,873
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვი	(3,511)	(3,761)
სულ სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	35,630	59,112

ზემოთ წარმოდგენილი საბალანსო ღირებულებები უახლოვდება მათ სამართლიან ღირებულებებს 2022 წლის 31 დეკემბრისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებს არ ერიცხება პროცენტი და მათი ამოღების ვადა, როგორც წესი, 30-90 დღეა.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების ანალიზი ხანდაზმულობის ვადების მიხედვით წარმოდგენილია 29-ე შენიშვნაში.

ჯგუფი სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებს თავისი ნასესხები სახსრების უზრუნველყოფისთვის იყენებს. დაგირავებული სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების საბალანსო ღირებულება 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის იყო 35,630 ლარი (2021 წლის 31 დეკემბერი: 59,112 ლარი).

9. მარაგები

	31 დეკემბერი, 2022 წ.	31 დეკემბერი, 2021 წ.
მარაგები	202,505	180,878
მარაგები გზაში	14,658	9,593
სხვა მარაგები	1,165	795
მარაგები, სულ	218,328	191,266

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების ყოველი წლის ბოლოს, ჯგუფი ანგარიშობს მარაგების მოძველების ანარიცხებს. ჯგუფი მარაგების მოძველების ანარიცხს აფასებს ვადის გასვლის თარიღის, ბრუნვისა და ერთეულის მომგებიანობის მეთოდის საფუძველზე. ანარიცხის განაკვეთები განისაზღვრება ერთეული პროდუქტის მახასიათებლებისა და ვადიანობის შესაბამისად.

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის, ჯგუფმა აღიარა მარაგების მოძველების ანარიცხის გაუქმების 1,761 ლარის ხარჯი (2021 წ.: 2,403 ლარის ანარიცხების გაუქმება) ოდენობით. 911 ლარის ხარჯი წარმოდგენილია გაყიდული საქონლის თვითღირებულების მუხლში, ხოლო რეგულაციის ცვლილებით გამოწვეული 850 ლარის მოსალოდნელი ზარალი (გარკვეული ტიპის მედიკამენტებზე ზღვრული ფასის შემოღება) წარმოდგენილია ცალკე 2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებულ სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

ჯგუფი მარაგებს თავისი ნასესხები სახსრების უზრუნველყოფისთვის იყენებს. დაგირავებული მარაგების საბალანსო ღირებულება 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის იყო 218,328 ლარი (2021 წლის 31 დეკემბერი: 191,266 ლარი).

(ათას ქართულ ლარში („ლარი“), თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

10. ძირითადი საშუალებები

	მიწა და შენობა- ნაგებობები	ავეჯი და მოწყობი- ლობები	კომპიუ- ტერები	სატრან- სპორტო საშუა- ლებები	საიჯარო ქონების გაუმჯო- ბესება	სულ
თვითღირებულება						
1 იანვარი, 2021 წ.	12,174	13,136	10,937	2,765	8,474	47,486
შესყიდვები	9	6,096	3,972	769	3,777	14,623
ზრდა საწარმოთა გაერთიანების გზით (მე-5 შენიშვნა)	–	50	32	15	10	107
გადატანები საინვესტიციო ქონებაში	(923)	–	–	–	–	(923)
გასვლები	–	(594)	(140)	(184)	(173)	(1,091)
31 დეკემბერი, 2021 წ.	11,260	18,688	14,801	3,365	12,088	60,202
შესყიდვები	453	5,462	4,174	408	5,219	15,716
გასვლები	(12)	(205)	(323)	(89)	(271)	(900)
31 დეკემბერი, 2022 წ.	11,701	23,945	18,652	3,684	17,036	75,018
დაგროვილი ცვეთა						
1 იანვარი, 2021 წ.	278	3,520	5,090	1,426	2,389	12,703
ცვეთის ხარჯი	99	1,081	1,813	519	1,160	4,672
გასვლები	–	(145)	(103)	(117)	(46)	(411)
31 დეკემბერი, 2021 წ.	377	4,456	6,800	1,828	3,503	16,964
ცვეთის ხარჯი	102	1,679	2,255	584	1,569	6,189
გასვლები	(10)	(115)	(119)	(89)	(108)	(441)
31 დეკემბერი, 2022 წ.	469	6,020	8,936	2,323	4,964	22,712
წმინდა სააღრიცხვო ღირებულება						
1 იანვარი, 2021 წ.	11,896	9,616	5,847	1,339	6,085	34,783
31 დეკემბერი, 2021 წ.	10,883	14,232	8,001	1,537	8,585	43,238
31 დეკემბერი, 2022 წ.	11,232	17,925	9,716	1,361	12,072	52,306

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს არ აქვს ძირითადი საშუალებები დაგირავებული ნასესხები სახსრების უზრუნველსაყოფად. 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის დაგირავებული შენობების საბალანსო ღირებულება 10,583 ლარს შეადგენდა.

(ათას ქართულ ლარში („ლარი“), თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

11 აქტივის გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულებები

ჯგუფს აქვს საიჯარო ხელშეკრულებები თავის ოპერაციებში გამოყენებულ შენობა-ნაგებობებზე, რომელთა უმეტესობა აფთიაქს და სხვა სავაჭრო წერტილებს წარმოადგენს. შენობების იჯარის ვადა, როგორც წესი, ერთიდან თხუთმეტ წლამდეა. ჯგუფის საიჯარო ვალდებულებები უზრუნველყოფილია მეიჯარის უფლებით საიჯარო აქტივებზე. ჯგუფს გარკვეული ტექნიკა 12 თვემდე ვადით აქვს იჯარით აღებული, და აგრეთვე იჯარით აქვს მიღებული დაბალი ღირებულების მქონე აღჭურვილობა. ჯგუფი ამ იჯარებისთვის იყენებს „მოკლევადიანი იჯარის“ და „დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარის“ აღიარებისთვის დაშვებულ გამოწვევებს. ჯგუფის საიჯარო ვალდებულებები უზრუნველყოფილია მეიჯარის უფლებით საიჯარო აქტივებზე. ზოგადად, ჯგუფს ეკრძალება საიჯარო აქტივების გადაცემა ან ქვეიჯარა. არცერთი ხელშეკრულებით არ არის ჯგუფი ვალდებული, რომ რამე ფინანსურ კოეფიციენტებს აკმაყოფილებდეს.

ჯგუფმა გააანალიზა იჯარის ვადამდე შეწყვეტის არჩევანის უფლებების არსებობა. ყველა ხელშეკრულება შეიცავს ან ფულად ან ეკონომიკურ ჯარიმას ხელშეკრულების მთლიან ვადაზე. ხელშეკრულების გაუქმების შემთხვევაში, მეიჯარეს ხშირად ეკისრება ფულადი ჯარიმის გადახდა მოიჯარისთვის, რათა მას აუნაზღაუროს საიჯარო ქონების გაუმჯობესებაზე გაწეული ხარჯები. თითქმის ყველა საიჯარო ხელშეკრულების გაუქმების შემთხვევაში, ორივე მხარისთვის არის გათვალისწინებული ეკონომიკური ჯარიმა. მოიჯარისთვის ეკონომიკურ ჯარიმას წარმოადგენს ის მნიშვნელოვანი დრო და ძალისხმევა, რომელსაც იგი მოახმარს ახალი ობიექტის მოძიებას და საიჯარო ქონების გაუმჯობესებას ახალი ობიექტის კონკრეტული საჭიროებებისთვის მოსარგებად. მეიჯარისთვის ეკონომიკური ჯარიმა გულისხმობს გადახდისუნარიან მოიჯარესთან სტაბილური ურთიერთობის დაკარგვას. საოფისე ფართის შემთხვევაში, ეკონომიკური ჯარიმა ნიშნავს მნიშვნელოვან დროს, ძალისხმევას და ხარჯს, რომელიც უკავშირდება ოფისის და მისი ინფრასტრუქტურის სხვა ადგილზე გადატანას. პრაქტიკაში, როგორც ჯგუფის ისტორიული სტატისტიკა გვიჩვენებს, ზემოაღნიშნული ფულადი და ეკონომიკური ჯარიმები გამოიხატება სტაბილური ურთიერთობების და საიჯარო ხელშეკრულებების ვადამდე შეწყვეტით, რაც მხოლოდ 1%-მდე შემთხვევებში ხდება.

ჯგუფს არ გამოუვლენია ხელშეკრულებები, რომლებიც ფიქსირებული გადახდების გარდა შეიცავს ისეთ ცვალებად გადახდებსაც, რომლებიც არ არის დამოკიდებული ინდექსზე ან განაკვეთზე.

ქვემოთ მოცემულია ჯგუფის აქტივის გამოყენების უფლებებისა და საიჯარო ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებები და მათი მოძრაობა წლის განმავლობაში:

	აქტივის გამოყენების უფლება	საიჯარო ვალდებულებები
2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	71,889	85,919
შესყიდვები	46,738	46,662
გასვლები	(4,186)	(4,899)
ცვეთის ხარჯი	(20,467)	–
ზრდა საწარმოთა გაერთიანების გზით (მე-5 შენიშვნა)	273	309
საპროცენტო ხარჯი	–	6,587
უცხოური ვალუტებიდან მიღებული წმინდა შემოსულობა	–	(4,505)
გადახდები	–	(25,464)
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	94,247	104,609
შესყიდვები	38,630	38,606
გასვლები	(3,527)	(3,860)
ცვეთის ხარჯი	(23,091)	–
საპროცენტო ხარჯი	–	7,652
უცხოური ვალუტებიდან მიღებული წმინდა შემოსულობა	–	(10,856)
გადახდები	–	(29,156)
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	106,259	106,995

(ათას ქართულ ლარში („ლარი“), თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

12 გუდვილი და სხვა არამატერიალური აქტივები

2022 წლისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის გუდვილი მოიცავდა „ეიზისის“ და „ევროლაინის“ შეძენას და უტოლდებოდა 46,796 ლარსა და 1,374 ლარს.

გუდვილის ტესტირებას ყველაზე დაბალ დონეზე მონიტორინგს უწევს ხელმძღვანელობა. საწარმოთა გაერთიანებების მეშვეობით შეძენილი გუდვილი გაუფასურების ტესტირების მიზნით გადანაწილდა ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ორ ინდივიდუალურ ერთეულზე: ფარმაციის მიმართულება და შპს „ევროლაინი“. ჯგუფი ყოველწლიურად ატარებს გუდვილის გაუფასურების ტესტირებას. გაუფასურების ბოლო ტესტირება ჯგუფმა ჩაატარა 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. ჯგუფს არ გამოუვლენია გუდვილის გაუფასურება 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულების ანაზღაურებადი ღირებულებები განისაზღვრა ხელმძღვანელობის ზედა რგოლის მიერ დამტკიცებულ, ერთიდან სამ წლამდე ვადის, ფინანსურ ბიუჯეტებზე დაყრდნობით ფულადი ნაკადების პროგნოზების გამოყენებით გაანგარიშებული გამოყენების ღირებულების საფუძველზე. ჯგუფის ანაზღაურებადი ღირებულება აღემატება საბალანსო ღირებულებას 751,164 ლარით, 16.8%-იანი დისკონტირების განაკვეთის გამოყენების შემთხვევაში. დისკონტირების განაკვეთი, რომელიც ჯგუფის გამოყენების ღირებულებას უტოლებს საბალანსო ღირებულებას, არის 45%.

გუდვილის გაუფასურების ტესტირების ჩატარებისას შემდეგი ძირითადი დაშვებები გაკეთდა:

- ▶ კაპიტალის საშუალო შეწონილი ღირებულება გამოყენებული იქნა პროგნოზირებული ფულადი ნაკადების დისკონტირების განაკვეთად. კაპიტალის საშუალო შეწონილი ღირებულება გამოთვლილია კაპიტალური აქტივების ფასდადების მოდელის გამოყენებით დარგის ბეტა კოეფიციენტზე დაყრდნობით. კაპიტალის საშუალო შეწონილმა ღირებულებამ მოგების გადასახადამდე შეადგინა 16.8%.
- ▶ 2023, 2024, 2025 და 2026 წლების ფულადი ნაკადების პროგნოზები მოდელირებული იყო 5%-იანი ზრდის ტემპის გათვალისწინებით, ხოლო 2027 წლიდან მოდელირება ეყრდნობოდა საპროგნოზო პერიოდის შემდგომ 5%-იან ზრდის ტემპს.
- ▶ საშუალო, სტაბილური 4.9%-იანი რეალური მშპ-ის ზრდა ნავარაუდები იქნა 2023 წლისა და მისი შემდგომი წლებისთვის გაკეთებული გარე სტატისტიკური პროგნოზების საფუძველზე.

ბიზნესგეგმის პირველი სამი წლისთვის შემდეგი დამატებითი დაშვებები გაკეთდა:

- ▶ დამატებითი სინერგიები გაზრდის ხარჯთეფექტიანობას და გააუმჯობესებს საოპერაციო ფინანსურ ბერკეტებს;
- ▶ სხვა საცალო მომსახურების მიმართულებების ზრდა მაღალი საბაზრო მოთხოვნიდან და ეკონომიკური ზრდის ფაქტორიდან გამომდინარე.

სხვა არამატერიალურ აქტივებში ძირითადად შედის ლიცენზიები და კომპიუტერული პროგრამები, რომელთა საბალანსო ღირებულებაც 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის 3,871 ლარია (2021 წ.: 4,134 ლარი). ჯგუფის არამატერიალური აქტივების თვითღირებულება 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 7,916 ლარს შეადგენდა (2021 წ.: 7,510 ლარი), ხოლო დაგროვილი ამორტიზაცია 4,045 ლარს (2021 წ.: 3,376 ლარი).

2022 წლის განმავლობაში ჯგუფის ამორტიზაციის ხარჯმა შეადგინა 655 ლარი (2021 წ.: 562 ლარი).

(ათას ქართულ ლარში („ლარი“), თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

13 გადასახადები

	2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის	2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის
მიმდინარე მოგების გადასახადი	(1,639)	(1,936)
მოგების გადასახადის ხარჯი, სულ	(1,639)	(1,936)

საქართველოში იურიდიულმა პირებმა ინდივიდუალური საგადასახადო დეკლარაციები უნდა წარადგინონ.

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კანონმდებლობით გათვალისწინებული მოგების გადასახადის განაკვეთი 0%-ს (2021 წ.: 0%) შეადგენდა გაუნაწილებელ მოგებაზე და 15%-ს (2021 წ.: 15%) განაწილებულ მოგებაზე. მოგების გადასახადის ეფექტური განაკვეთი განსხვავდება კანონმდებლობით გათვალისწინებული საგადასახადო განაკვეთისგან.

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფმა აღიარა 1,639 ლარის (2021 წ.: 1,936 ლარი) მოგების გადასახადის ხარჯი ჯგუფის ინდივიდუალურ აქციონერებზე გადახდილ 10,926 ლარის დივიდენდებზე (2021 წ.: 12,904 ლარი).

14 სხვა აქტივები

	31 დეკემბერი, 2022 წ.	31 დეკემბერი, 2021 წ.
ფინანსური აქტივები, რომლებიც შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით	10,916	3,182
დაკავშირებულ მხარეებზე გაცემული სესხები	9,195	12,724
მშობელი საწარმოსთვის გაცემული სესხი	–	2,822
მესამე მხარისთვის გაცემული სესხი	2,746	2,195
საინვესტიციო ქონება	923	923
სხვა აქტივები	202	123
სხვა აქტივები, სულ	23,982	21,969

2022 წლის და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები, მოგებაში ან ზარალში ასახვით, წარმოადგენს ჯგუფის მიერ შესყიდულ ობლიგაციებს სხვადასხვა ფინანსური დაწესებულებისგან და საწარმოსგან. ჯგუფმა აღიარა 497 ლარის შემოსულობა (2021 წ.: 157 ლარი) სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივების, მოგებაში ან ზარალში ასახვით, ღირებულების ცვლილების შედეგად.

დაკავშირებულ მხარეებზე გაცემული სესხები 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შედგება საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმოზე სს „ევექსი ჰოსპიტლებზე“ გაცემული სესხებისგან (2021 წ.: საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები: სს „ევექსი ჰოსპიტლები“ და სს „ევექსის კლინიკები“).

(ათას ქართულ ლარში („ლარი“), თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

14 სხვა აქტივები (გაგრძელება)

2019 წლის ნოემბერში ჯგუფმა შეისყიდა სს „ევექსი ჰოსპიტლების“ მიერ გამოშვებული ხუთწლიანი ვადის მქონე ადგილობრივი ობლიგაციები 9 მილიონის ოდენობით. ობლიგაციები გამოიშვა ნომინალური ღირებულებით ლარში, და მათი წლიური კუპონის განაკვეთი იყო 12.1%, რაც წარმოადგენს 310 საბაზისო პუნქტის პრემიას სებ-ის მონეტარული პოლიტიკის (რეფინანსირება) განაკვეთზე. 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ობლიგაციების საბალანსო ღირებულება იყო 9,000 ლარი (2021 წ.: 9,000 ლარი). 2022 წლის 31 დეკემბრისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ობლიგაციები სრულად იყო დაგირავებული ჯგუფის ნასესხები სახსრების უზრუნველსაყოფად. 2020 წლის დეკემბერში ჯგუფმა გასცა 3,000 ლარის სესხი სს „ევექსის კლინიკებზე“. სესხის წლიური საპროცენტო განაკვეთი იყო 10%, რაც წარმოადგენს 200 საბაზისო პუნქტის პრემიას სებ-ის მონეტარული პოლიტიკის (რეფინანსირება) განაკვეთზე.

სესხი სს „ევექსის კლინიკებზე“ სრულად დაფარა 2022 წლის ივნისში.

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სს „ევექსის კლინიკებზე“ გაცემულ სესხზე დარიცხული პროცენტი 174 ლარს შეადგენდა (2021 წ.: 543 ლარი).

2021 წლის ნოემბერში ჯგუფმა გასცა 2,150 ლარის სესხი შპს „ევრო ფარმასზე“. სესხის წლიური საპროცენტო განაკვეთი იყო 14%.

2022 წლის განმავლობაში ჯგუფმა გასცა 243 ლარის დამატებითი სესხი შპს „ევრო ფარმასზე“. სესხის წლიური საპროცენტო განაკვეთი იყო 14%.

2022 წლის დეკემბრის მდგომარეობით, შპს „ევრო ფარმასზე“ გაცემულ სესხზე დარიცხული პროცენტი 306 ლარს შეადგენდა (2021 წ.: 45).

2022 წლის 31 დეკემბრისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საინვესტიციო ქონების წმინდა საბალანსო ღირებულება არსებითად შეესაბამება მათ სამართლიან ღირებულებას.

15 ნასესხები სახსრები

	31 დეკემბერი, 2022 წ.	31 დეკემბერი, 2021 წ.
მშობელი საწარმოსგან ნასესხები სახსრები	8,673	15,594
ადგილობრივი ფინანსური დაწესებულებებისგან ნასესხები სახსრები	7,014	11,250
ნასესხები სახსრები, სულ	15,687	26,844

2022 წლის დეკემბრით დასრულებულ წელს, მშობელი საწარმოსგან ნასესხები სახსრების საშუალო წლიური საპროცენტო განაკვეთი 4% იყო (2021 წ.: 3.11%), ხოლო ვადა – საშუალოდ 1,626 დღე (2021 წ.: 114 დღე).

(ათას ქართულ ლარში („ლარი“), თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

15. ნასესხები სახსრები (გაგრძელება)

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებულ წელს, ადგილობრივი დაწესებულებებისგან ნასესხები სახსრების საშუალო წლიური საპროცენტო განაკვეთი 13.7% იყო (2021 წ: 11.75%) ხოლო ვადა – საშუალოდ 31 დღე (2021 წ.: 194 დღე).

ჯგუფის ზოგიერთი სესხი მიღებულია გარკვეული პირობებით, როგორცაა მოზიდული სახსრების წილის, კაპიტალური ინვესტიციების, უძრავი ქონების მინიმალური ოდენობის და სხვა სხვადასხვა ლიმიტის შენარჩუნება. 2022 წლის 31 დეკემბრისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფი კრედიტორების ყველა პირობას აკმაყოფილებდა.

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს არ აქვს აუთვისებელი ნასესხები სახსრები (2021 წ.: 15,063 ლარი).

ნასესხები სახსრები უზრუნველყოფილია ჯგუფის შემდეგი აქტივებით:

	31 დეკემბერი, 2022 წ.	31 დეკემბერი, 2021 წ.
მარაგები (მე-9 შენიშვნა)	218,328	179,547
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები (მე-8 შენიშვნა).	35,630	57,948
მიწა და შენობა-ნაგებობები (მე-10 შენიშვნა)	–	10,458
სხვა აქტივები: დაკავშირებულ მხარეებზე გაცემული სესხები (მე-14 შენიშვნა)	9,000	9,000
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ (მე-7 შენიშვნა)	–	3,000
ნასესხები სახსრებისთვის უზრუნველყოფილი აქტივები, სულ	262,958	259,953

16. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები

	31 დეკემბერი, 2022 წ.	31 დეკემბერი, 2021 წ.
მედიკამენტებისა და სხვა პროდუქტების შემენისათვის გადასახდელი თანხები	149,944	155,392
ძირითადი საშუალებების შესაძენად გადასახდელი თანხები	2,091	1,975
სხვა ვალდებულებები	12,792	9,195
სულ სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	164,827	166,562

სავაჭრო ვალდებულებებს არ ერიცხება პროცენტი და, ჩვეულებრივ, იფარება 30-90 დღეში ან მხოლოდ შესყიდული საქონლის მთლიანად გაყიდვის შემდეგ ცალკეულ მომწოდებელთან გაფორმებული ხელშეკრულების პირობების მიხედვით. ჯგუფის სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებთან დაკავშირებული სავალუტო და ლიკვიდურობის რისკები განხილულია 29-ე შენიშვნაში.

(ათას ქართულ ლარში („ლარი“), თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

17 გადავადებული შემოსავალი

	31 დეკემბერი, 2022 წ.	31 დეკემბერი, 2021 წ.
1 იანვარი	5,932	5,497
წლის განმავლობაში გადავადებული შემოსავალი	9,721	2,462
წლის განმავლობაში აღიარებული შემოსავალი	(4,105)	(2,027)
31 დეკემბერი	11,548	5,932

ჯგუფი ახორციელებს მომხმარებელთა ლოიალურობის პროგრამას სახელწოდებით „ზღარბის ბარათების კამპანია“, რომლის ფარგლებშიც ის მომხმარებელს სთავაზობს ბონუს ქულების („ვაშლების“) დაგროვებას. ქულების დაგროვება შესაძლოა, როგორც საცალო ვაჭრობის ობიექტებში (აფთიაქებში), ასევე ამ პროგრამაში მონაწილე სხვა ადგილებში (ფარმაცევტული ობიექტები). თითოეული ბონუს ქულა მომხმარებლისთვის უდრის 0.25 ლარიან ფასდაკლებას, რომელიც დაგროვებითი ხასიათისაა და მისი გამოყენება სურვილისამებრ ნებისმიერ დროსაა შესაძლებელი.

2022 წელს ჯგუფის ხელმძღვანელობამ ხელახლა შეაფასა თავისი მოლოდინი იმასთან დაკავშირებით, თუ ბონუს ქულების რა წილს გამოიყენებდნენ მომხმარებლები და მოგება-ზარალში აღიარა 2,808 ლარის ზარალი ლოიალურობის პროგრამის ვალდებულების ცვლილების შედეგად, რომელიც წარმოადგინა ცალკე მუხლად კონსოლიდირებულ სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

18 პირობითი ვალდებულებები

იურიდიული საკითხები

ჩვეული საქმიანობის პროცესში ჯგუფის წინააღმდეგ შესაძლოა აღიძრას სარჩელები. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ამ სარჩელებიდან გამომდინარე საბოლოო ვალდებულებას (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) არ ექნება არსებითი უარყოფითი გავლენა ჯგუფის ფინანსურ მდგომარეობაზე ან სამომავლო ფუნქციონირებაზე.

გადასახადები

საკმაოდ ხშირად ხდება საქართველოს საგადასახადო, სავალუტო და საბაჟო კანონმდებლობის არაერთგვაროვანი განმარტება და ცვლილება. შესაბამის საგადასახადო ორგანოებს შეუძლიათ ეჭვქვეშ დააყენონ ხელმძღვანელობის მხრიდან კანონმდებლობის ამგვარი ინტერპრეტაციები „ჯგუფის“ ოპერაციებთან და საქმიანობასთან მიმართებაში. საგადასახადო წელი საგადასახადო ორგანოებისგან შემოწმებას სამი წლის განმავლობაში ექვემდებარება.

ჯგუფი თავის განუსაზღვრელ საგადასახადო სტატუსს აფასებს ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. საქართველოში ბოლო დროს განვითარებული მოვლენები იმაზე მიუთითებს, რომ საქართველოში საგადასახადო ორგანოებს სულ უფრო მკაცრი პოზიცია უჭირავთ და ამის გამო შეიძლება ის ოპერაციები და საქმიანობა, რომლებიც წარსულში ეჭვქვეშ არ დამდგარა, ახლა სადავო გახდეს. ამის გამო კომპანიას შეიძლება დაეკისროს დამატებითი გადასახადები, ჯარიმები და საურავები.

2022 წელს საგადასახადო ორგანოებმა კომპანიისგან მოითხოვეს 1,362 ლარის დამატებითი მოგების გადასახადის გადახდა, 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული პერიოდისთვის, ჯარიმების ჩათვლით. ხელმძღვანელობის აზრით, ეს მოთხოვნა უსაფუძვლოა და კომპანია არ იკისრებს დამატებით საგადასახადო ხარჯებს ამ მოთხოვნასთან დაკავშირებით. შესაბამისად, აღნიშნულ მოთხოვნასთან დაკავშირებით ანარიცხები არ აღიარებულა 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ შესაბამისი კანონმდებლობის მისებული განმარტება ჯეროვანია და რომ ჯგუფის საგადასახადო, სავალუტო და საბაჟო პოზიციებთან დაკავშირებული მონაცემები დარჩება უცვლელად.

(ათას ქართულ ლარში („ლარი“), თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

18 პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

გარემოსდაცვითი საკითხები

საქართველოში კანონმდებლობა გარემოს დაცვის დარგში ვითარდება, ხოლო სამართალგამოყენების ფორმები სამთავრობო ორგანოების მუდმივი გადასინჯვის საგანს წარმოადგენს. ჯგუფი პერიოდულად ახორციელებს თავისი მოვალეობების შეფასებას გარემოს დაცვის კანონმდებლობის შესაბამისად. როგორც კი წარმოიქმნება ვალდებულება, ხდება მისი აღიარება. პოტენციური ვალდებულებების, რომლებიც შეიძლება წარმოიქმნას არსებულ წესებში ან კანონმდებლობაში ცვლილებების და ასევე სამოქალაქო საქმეებთან დაკავშირებული სასამართლო პროცესების შედეგად, შეფასება შეუძლებელია, მაგრამ შეიძლება მნიშვნელოვანი ზემოქმედება მოახდინოს. მოქმედი კანონმდებლობის თანახმად, სამართალგამოყენების არსებული კლიმატის გათვალისწინებით, ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ გარემოსათვის ზიანის მიყენებასთან დაკავშირებით არა აქვს მნიშვნელოვანი ვალდებულებები.

19 საკუთარი კაპიტალი

სააქციო კაპიტალი

2022 და 2021 წლის განმავლობაში საწესდებო კაპიტალში ცვლილებები არ მომხდარა.

2022 წლისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, „გეფას“ მიმოქცევაში არსებული აქციების რაოდენობა იყო 6,079,000. თითოეული აქციის ნომინალური ღირებულება 0.1 ლარს შეადგენდა და მათგან ყველა სრულად იყო განაღდებული.

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, „გეფას“ მიმოქცევაში არსებული B ტიპის აქციების რაოდენობა იყო 43,255 (2021 წ.: 14,296). თითოეული აქციის ნომინალური ღირებულება 0.1 ლარს შეადგენდა და მათგან ყველა სრულად იყო განაღდებული. B ტიპის აქციის მფლობელებს უფლება აქვთ დივიდენდი მიიღონ ლარში, მაგრამ არ აქვთ ხმის მიცემის უფლება.

ჯგუფის საწესდებო კაპიტალი აქციონერების მიერ შევსებულია ლარში და დივიდენდების მიღების უფლებაც მიენიჭათ ლარში. 2022 წელს ჯგუფმა გამოაცხადა 38,360 ლარის დივიდენდი (2021 წ.: 37,064 ლარი). 2022 წელს დივიდენდი ერთ აქციაზე გაუტოლდა 0.007 ლარს (2021 წ.: 0.006 ლარი). 2022 წელს ჯგუფმა გადაიხადა 40,144 ლარის დივიდენდები (2021 წ.: 38,505 ლარი), მათ შორის 1,639 ლარის მიკუთვნებადი მოგების გადასახადი (2021 წ.: 1,936 ლარი) (მე-13 შენიშვნა).

20 წილობრივი ინსტრუმენტებით კომპენსაცია

2022 წლის მაისში ჯგუფის დირექტორთა საბჭომ გადაწყვიტა გეფას B ტიპის 16,959 აქციის გადაცემა (2021 წ.: 14,296) კომპანიის აღმასრულებელ პირებზე. აქციები გადაიცა უფლების გადაცემის სამ და ოთხწლიანი ვადით, რომლის ერთადერთი პირობა ამ ხნის განმავლობაში უწყვეტი დასაქმებაა. უფლების გადაცემის სამწლიანი ვადა ვრცელდება დისკრეციულ აქციებზე, ხოლო უფლების გადაცემის ოთხწლიანი პერიოდი – გარანტირებულ აქციებზე. ჯგუფი წილობრივი უფლებების მინიჭების თარიღად მიიჩნევს 2022 წლის 25 მაისს. ჯგუფის შეფასებით, გადაცემული თითო აქციის სამართლიანი ღირებულება უფლების მინიჭების თარიღისთვის 155.17 ლარი იყო (2021 წ.: 129.96). სამართლიანი ღირებულებები განისაზღვრა მესამე მხარის მიერ შეფასების ანგარიშის საფუძველზე.

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის ჯგუფმა აქციებზე დაფუძნებულ ანაზღაურებასთან დაკავშირებით 3,428 ლარი (2021 წ.: 1,431 ლარი) აღიარა.

(ათას ქართულ ლარში („ლარი“), თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

20 წილობრივი ინსტრუმენტებით კომპენსაცია (გაგრძელება)

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 4,216 აქციაზე იყო უფლება გადაცემული (2021 წ.: ნული).

2022 წელს ჯგუფმა აღიარა 972 ლარის ხარჯი გარკვეული უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელებისთვის აქციებზე დაფუძნებული გადახდის ხარჯის მოსალოდნელ დაჩქარებასთან დაკავშირებით მას შემდეგ, რაც გადაისინჯა გამოყოფილ წილობრივ ინსტრუმენტებზე მოსალოდნელი უფლების გადაცემის თარიღები და იგი ცალკე მუხლად აისახა კონსოლიდირებულ სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

21 ამონაგები გაყიდვებიდან

	2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის	2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
ამონაგები საცალო გაყიდვებიდან	620,936	583,464
ამონაგები საბითუმო გაყიდვებიდან	168,957	198,944
სულ ამონაგები გაყიდვებიდან	789,893	782,408

ზემოთ წარმოდგენილი გაყიდვებიდან ამონაგების გარდა, ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან 2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის მოიცავს ზარალს ლოიალურობის პროგრამის ვალდებულებასთან დაკავშირებული პროგნოზის ცვლილების შედეგად 2,808 ლარის ოდენობით, რომელიც ცალკეა წარმოდგენილი კონსოლიდირებულ სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

ჯგუფმა აღიარა ამონაგებთან დაკავშირებული შემდეგი სახელშეკრულებო აქტივები და ვალდებულებები:

	31 დეკემბერი, 2022 წ.	31 დეკემბერი, 2021 წ.
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	35,630	59,112
სულ აქტივები	35,630	59,112
გადავადებული შემოსავალი	11,548	5,932
მიღებული ავანსები	1,349	849
სულ ვალდებულებები	12,897	6,781

ჯგუფი მიმართავს ფასს 15.121-ით გათვალისწინებულ პრაქტიკული ხასიათის გამარტივებულ მიდგომას და არ წარადგენს ინფორმაციას შეუსრულებელ სახელშეკრულებო ვალდებულებაზე განაწილებული გარიგების ფასის აგრეგირებული თანხის შესახებ, რომლის შესაბამისი ხელშეკრულების თავდაპირველი ვადა ერთ წელზე ნაკლებია.

(ათას ქართულ ლარში („ლარი“), თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

22 გაყიდული საქონლის თვითღირებულება

	2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის	2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
გაყიდული საქონლის თვითღირებულება – საცალო	(433,491)	(417,019)
გაყიდული საქონლის თვითღირებულება – საბითუმო	(125,132)	(162,322)
სულ გაყიდული საქონლის თვითღირებულება	(558,623)	(579,341)

23 სხვა საოპერაციო შემოსავალი

	2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის	2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
საიჯარო შემოსავალი	748	1,068
შემოსულობა ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან	186	115
ამონაგები მარკეტინგული მომსახურებიდან	129	94
სხვა	548	819
სხვა საოპერაციო შემოსავალი, სულ	1,611	2,096

24 ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები

	2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის	2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
მარკეტინგი და რეკლამა	(9,988)	(9,138)
იჯარის ხარჯი	(6,134)	(4,301)
კომუნალური ხარჯები	(5,116)	(4,008)
ბანკებისთვის გადახდილი გასამრჯელო და საკომისიო	(4,422)	(3,682)
საოფისე მარაგები	(4,415)	(3,717)
პროფესიული მომსახურება	(2,186)	(1,564)
საწვავის ხარჯი	(2,002)	(1,315)
ტრანსპორტირების ხარჯი	(1,847)	(2,603)
უსაფრთხოება	(1,741)	(1,601)
ცელოფნები	(1,392)	(1,382)
საგადასახადო ხარჯები	(1,195)	(980)
კომუნიკაციები	(988)	(790)
მგზავრობის ხარჯები	(926)	(427)
წარმომადგენლობითი ხარჯები	(376)	(229)
სხვა	(2,222)	(1,250)
ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები, სულ	(44,950)	(36,987)

2022 და 2021 წელს, სხვა ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები ძირითადად მოიცავდა ონლაინ გაყიდვების საკომისიოებს, ტრენინგის, ქონების დაზღვევის, და ოპერაციებთან დაკავშირებულ სხვა ხარჯებს.

(ათას ქართულ ლარში („ლარი“), თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

24 ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები (გაგრძელება)

პროფესიული მომსახურების გასამრჯელო მოიცავს 514 ათასი ლარის (2021 წ.: 503 ათასი ლარი) ოდენობით საზღაურს 2022 წელს აუდიტორული ფირმის მიერ გაწეული აუდიტისა და სხვა პროფესიული მომსახურებისთვის.

25 სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურება

	2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის	2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
1 იანვარი	3,761	3,897
გაუფასურების ხარჯი	80	55
ჩამოწერები/ამოღება	(330)	(191)
31 დეკემბერი	3,511	3,761

26 ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავალი და ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები

	2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის	2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
ფინანსური შემოსავალი		
საპროცენტო შემოსავალი მიმდინარე ანგარიშებიდან და მოთხოვნამდე ანაზრებიდან	3,366	503
საპროცენტო შემოსავალი გაცემული სესხებიდან	1,950	1,525
საპროცენტო შემოსავალი საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ მოთხოვნებიდან	579	815
შემოსულობა სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით, ფინანსური აქტივების ღირებულების ცვლილებებიდან	497	157
სულ ფინანსური შემოსავალი	6,392	3,000

	2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის	2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
ფინანსური დანახარჯები		
საპროცენტო ხარჯი ფინანსურ იჯარებზე (მე-11 შენიშვნა)	(7,652)	(6,587)
ნასესხები სახსრების საპროცენტო ხარჯი	(1,428)	(1,904)
საპროცენტო ხარჯი საგარანტიო ხელშეკრულებებიდან	(915)	(941)
სულ ფინანსური დანახარჯები	(9,995)	(9,432)

(ათას ქართულ ლარში („ლარი“), თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

27 სხვა საოპერაციო ხარჯები / შემოსავალი

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის სხვა არასაოპერაციო ხარჯები შედგებოდა შემდეგისგან:

- ▶ 584 ლარის ზარალი პროგრამული უზრუნველყოფის ჩამოწერიდან.
- ▶ 37 ლარის ზარალი ქველმოქმედების ხარჯებიდან.
- ▶ 537 ლარი სხვა ინდივიდუალური მნიშვნელობის არმქონე ოპერაციებიდან;

2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის სხვა არასაოპერაციო შემოსავალი შედგებოდა შემდეგისგან:

- ▶ 305 ლარის შემოსულობა ჯგუფის მიერ 2020 წელს სოციალური პასუხისმგებლობის ფარგლებში აღიარებული ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტისგან.
- ▶ 9 ლარის ზარალი სამსახურიდან გაშვებისას თანამშრომლებისთვის გაცემული კომპენსაციის გამო.
- ▶ 63 ლარი სხვა ინდივიდუალური მნიშვნელობის არმქონე ოპერაციებიდან.

28 კაპიტალის მართვა და ცვლილებები ფინანსური საქმიანობით გამოწვეულ ვალდებულებებში

კაპიტალის მართვა

კაპიტალის მართვის მიზნებისთვის, ჯგუფის კაპიტალი შედგება საწესდებო კაპიტალისგან, დამატებით შეტანილი კაპიტალისგან, გაუნაწილებელი მოგებისგან, რომელშიც შედის მიმდინარე წლის მოგება ან ზარალი და გადაფასებული და სხვა რეზერვებისგან, რომლებიც აღიარებულია კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში. ჯგუფს განსაზღვრული აქვს კაპიტალის მართვის შემდეგი მიზნები, პრინციპები და იმ რისკების მართვის მეთოდები, რომლებიც მისი კაპიტალის მდგომარეობაზე მოქმედებს.

კაპიტალის მართვის მიზნებია:

- ▶ ჯგუფის სტაბილურობის საჭირო დონის შენარჩუნება და ამით აქციონერებისთვის გარკვეული უსაფრთხოების უზრუნველყოფა;
- ▶ კაპიტალის ეფექტურად გამოყოფა და ბიზნესის განვითარების მხარდაჭერა იმის უზრუნველყოფით, რომ გამოყენებულ კაპიტალზე უკუგება აკმაყოფილებდეს თავის აქციონერთა მოთხოვნებს;
- ▶ მტკიცე ფინანსური პოზიციის შენარჩუნება, საქმიანობის გაფართოების ხელშეწყობა და აქციონერების მოთხოვნების დაკმაყოფილება.

2022 წელს ჯგუფს არ შეუცვლია თავისი კაპიტალის მართვის მიზნები და პოლიტიკა.

ცვლილებები ფინანსური საქმიანობით გამოწვეულ ვალდებულებებში

ცვლილებები ფინანსური საქმიანობით გამოწვეულ ვალდებულებებში ასე გამოიყურება:

	2022	2021
1 იანვარი	26,844	25,608
აღებული სესხები	9,257	208,799
ნასესხები სახსრების დაფარვა	(19,531)	(206,614)
საკუროსო სხვაობით განპირობებული შემოსულობა	(938)	(895)
დარიცხული პროცენტის ცვლილება	55	(54)
31 დეკემბერი	15,687	26,844

(ათას ქართულ ლარში („ლარი“), თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

29 რისკის მართვა

შესავალი

ჯგუფის საქმიანობისთვის გარკვეული რისკებია დამახასიათებელი, და მათი მართვა ხორციელდება გამოვლენის, შეფასებისა და კონტროლის უწყვეტი პროცესით, რისკების ლიმიტებისა და კონტროლის სხვა მექანიზმების მეშვეობით. რისკის მართვას გადაწყვეტი მნიშვნელობა აქვს ჯგუფის რენტაბელურობისათვის და ჯგუფის თითოეული თანამშრომელი პასუხისმგებელია რისკების გამომჟღავნებასა და აღმოჩენაზე თავისი საქმიანობის ფარგლებში.

ჯგუფის საქმიანობისთვის დამახასიათებელი ძირითადი რისკებია საკრედიტო, ლიკვიდურობის და საბაზრო რისკები. მისთვის ასევე დამახასიათებელია საოპერაციო რისკები. რისკების კონტროლის დამოუკიდებელი პროცესი არ მოიცავს ისეთ ბიზნეს რისკებს, როგორებიცაა გარემო პირობების, ტექნოლოგიების და ინდუსტრიის ცვლილებების რისკები. მათი კონტროლი ხდება ჯგუფისა და მშობელი საწარმოს სტრატეგიული დაგეგმვის პროცესით.

რისკის მართვის სტრუქტურა

დირექტორთა საბჭო

2022 და 2021 წლებში ჯგუფის დირექტორთა საბჭოს პასუხისმგებლობა იყო „გეფას“ შესაბამისი კომპონენტების მთლიანი რისკის პროცესის რეგულარული ზედამხედველობა და მართვა მოვალეობების გადანაწილებით, სხვადასხვა აღმასრულებელი კომიტეტების შექმნით, რისკის მართვის პოლიტიკისა და პროცედურების, ასევე შესაბამისი სახელმძღვანელო მითითებების შემუშავებითა და დანერგვით, შესაბამისი დეპარტამენტებისა და კომიტეტების მიერ მათი განხორციელებისა და საქმიანობის შედეგების შეფასებით.

შიდა აუდიტი

2022 და 2021 წლებში, მთელი ჯგუფის მასშტაბით რისკების მართვის პროცესებს ყოველწლიურად ამოწმებდა შიდა აუდიტის განყოფილება, რომელიც აფასებდა როგორც პროცედურების ადეკვატურობას, ისე ჯგუფის მიერ ამ პროცედურების დაცვას. შიდა აუდიტი ყველა შეფასების შედეგს განიხილავს ხელმძღვანელობასთან და შედეგებსა და რეკომენდაციებს სამეთვალყურეო საბჭოს აუდიტის კომიტეტის მეშვეობით მოახსენებს. ჯგუფის რისკები ფასდება ისეთი მეთოდით, რომელიც განიხილავს როგორც ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში მოსალოდნელ დანაკარგს, ისე გაუთვალისწინებელ დანაკარგებს, რომელიც წარმოადგენს პროგნოზირების სხვადასხვა მოდელის საფუძველზე ნავარაუდებ რეალურ ზარალს. მეთოდი ალბათობებს იყენებს წარსულში მიღებულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით, რომელიც დაკორექტირებულია ეკონომიკური გარემოს გასათვალისწინებლად. ჯგუფი სამ სხვადასხვა ძირითად სცენარს განიხილავს, საიდანაც ერთი არის საბაზო სცენარი (ანუ პროგნოზი ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში), ხოლო დანარჩენი ორი არის პრობლემური და კრიზისული სცენარები, რომლებიც შესაბამისად წარმოადგენენ უფრო ცუდ და ყველაზე ცუდ შემთხვევებს და უკიდურესი და ნაკლებად სავარაუდო მოვლენების დადგომისას არის მოსალოდნელი.

რისკების მონიტორინგი და კონტროლი უმთავრესად ხორციელდება ჯგუფის მიერ დადგენილ ლიმიტებზე დაყრდნობით. ეს ლიმიტები ასახავს ჯგუფის ბიზნეს სტრატეგიას, საბაზრო გარემოს და მისთვის მისაღებ რისკის დონეს, ამავდროულად განსაკუთრებული ყურადღება მახვილდება შერჩეულ დარგებზე. გარდა ამისა, ჯგუფი მონიტორინგს უწევს და აფასებს რისკის დასაშვებ დონეს რისკის ყველა ტიპისა და ღონისძიების გათვალისწინებით.

(ათას ქართულ ლარში („ლარი“), თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

29 რისკის მართვა (გაგრძელება)

შესავალი (გაგრძელება)

ყველა საქმიანობიდან მიღებული ინფორმაცია მოწმდება და მუშავდება, რათა უზრუნველყოფილ იქნას ადრეული რისკების განსაზღვრა, ანალიზი და კონტროლი. ამ ინფორმაციის წარდგენა და განმარტება ხდება დირექტორთა საბჭოსთვის და თითოეული ბიზნეს განყოფილების ხელმძღვანელისთვის. ანგარიშები ასახავს აგრეგირებულ დაუფარავ მოთხოვნებსა და კრედიტებს, მათ ლიმიტებს, ამ ლიმიტებიდან გამონაკლისებს, ლიკვიდურობის კოეფიციენტებსა და ლიკვიდურობის ლიმიტებს, საბაზრო რისკის კოეფიციენტებს და მათ ლიმიტებს და ცვლილებებს რისკის პროფილში.

რისკის შეფასებისა და ანგარიშგების სისტემა

წამყვანი ხელმძღვანელობა ყოველთვიურად აფასებს ლიკვიდურობის დონეების, საკრედიტო პოზიციების, მოთხოვნების პოზიციებისა და გაუფასურების რეზერვის მართებულობას. დირექტორთა საბჭო თვეში ერთხელ იღებს რისკის ამომწურავ ანგარიშს. ამ ანგარიშებში ჯგუფის რისკების შეფასებისა და მათზე დასკვნების გამოტანისთვის საჭირო სრული ინფორმაციაა წარმოდგენილი.

რისკის შემცირება

მთლიანი რისკის მართვის ფარგლებში ჯგუფი იყენებს სხვადასხვა ინსტრუმენტებს, რომ მართოს წმინდა სავალუტო პოზიციის, საპროცენტო განაკვეთებისა და საკრედიტო რისკები.

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ჯგუფმა შესაძლოა განიცადოს ზარალი, თუ მისმა მომხმარებლებმა, კლიენტებმა ან მონაწილე მხარეებმა ვერ შეძლეს სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესრულება. ჯგუფი საკრედიტო რისკს მართავს და აკონტროლებს რისკის მოცულობაზე მისთვის მისაღები ლიმიტის დაწესებით ცალკეული კონტრაქტების, ასევე პროდუქტებისა და ვალუტების კონცენტრაციებისთვის, და რისკების ამ ლიმიტებთან დაცვის მონიტორინგით. გარდა ამისა, ჯგუფი აწესებს და რეგულარულად აკონტროლებს კრედიტის ვადებს მოვალეების ტიპების მიხედვით, რაც საკრედიტო რისკის მართვის პროაქტიული ხერხია.

ჯგუფმა შეიმუშავა საკრედიტო რეიტინგის გადახედვის პროცესი, რომ უზრუნველყოს კონტრაქტების კრედიტუნარიანობაში სავარაუდო ცვლილებების ადრეული გამოვლენა. ეს მოიცავს სესხის დაფარვისა და მისაღები დავალიანების ვადების სისტემატურ ანალიზს. კონტრაქტის ლიმიტების დადგენა ხდება კრედიტის პირობებთან ერთად.

საკრედიტო რეიტინგის გადახედვის პროცესი ჯგუფს საშუალებას აძლევს შეაფასოს რისკებით გამოწვეული პოტენციური ზარალი და მიიღოს მაკორექტირებელი ზომები.

ფინანსური აქტივების საკრედიტო რეიტინგი ჯგუფის მიერ იმართება ვადაგადაცდილებული დღეების რაოდენობის მიხედვით. ქვემოთ ცხრილში წარმოდგენილია კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში სხვადასხვა კლასის აქტივების საკრედიტო ხარისხი.

(ათას ქართულ ლარში („ლარი“), თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

29 რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

31 დეკემბერი, 2022 წ.	შენიშვნები	ზარალის დონე	მთლიანი საბალანსო ღირებულება	არსებობის მანძილზე მოსალოდ- ნელი საკრედიტო ზარალი	წმინდა საბალანსო ღირებულება
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები					
ინდივიდუალური შეფასება		0.5%	6,481	30	6,451
კოლექტიურად შეფასებული მომხმარებლები:					
მიმდინარე		0.4%	16,082	69	16,013
30 დღემდე ვადაგადაცილებული		4.7%	4,876	229	4,647
31-60 დღით ვადაგადაცილებული		5.3%	2,457	131	2,326
61-90 დღით ვადაგადაცილებული		8.0%	1,633	130	1,503
91-დან 180 დღემდე ვადაგადაცილებული		7.9%	2,816	223	2,593
180-ზე მეტი დღით ვადაგადაცილებული		56.3%	4,796	2,699	2,097
სულ სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	8		39,141	3,511	35,630

31 დეკემბერი, 2022 წ.	შენიშვნები	ზარალის დონე	მთლიანი საბალანსო ღირებულება	არსებობის მანძილზე მოსალოდ- ნელი საკრედიტო ზარალი	წმინდა საბალანსო ღირებულება
ინდივიდუალური შეფასება:					
სხვა აქტივები: დაკავშირებულ მხარეებზე გაცემული სესხები	14	0%	9,195	–	9,195
სხვა აქტივები: მესამე მხარეზე გაცემული სესხი	14	0%	2,746	–	2,746
სულ			11,941	–	11,941

(ათას ქართულ ლარში („ლარი“), თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

29 რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

31 დეკემბერი, 2021 წ.	შენიშვნები	ზარალის დონე	მთლიანი საბალანსო ღირებულება	არსებობის მანძილზე მოსალოდ- ნელი საკრედიტო ზარალი	წმინდა საბალანსო ღირებულება
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები					
ინდივიდუალური შეფასება		1.0%	7,371	77	7,294
კოლექტიურად შეფასებული მომხმარებლები:					
მიმდინარე		0.5%	16,510	84	16,426
30 დღემდე ვადაგადაცილებული		2.3%	7,713	181	7,532
31-60 დღით ვადაგადაცილებული		1.9%	4,879	93	4,786
61-90 დღით ვადაგადაცილებული		2.8%	4,325	119	4,206
91-დან 180 დღემდე ვადაგადაცილებული		1.1%	13,627	154	13,473
180-ზე მეტი დღით ვადაგადაცილებული		36.1%	8,448	3,053	5,395
სულ სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	8		62,873	3,761	59,112

31 დეკემბერი, 2022 წ.	შენიშვნები	ზარალის დონე	მთლიანი საბალანსო ღირებულება	არსებობის მანძილზე მოსალოდ- ნელი საკრედიტო ზარალი	წმინდა საბალანსო ღირებულება
ინდივიდუალური შეფასება:					
სხვა აქტივები: დაკავშირებულ მხარეებზე გაცემული სესხები	14	0%	12,724	–	12,724
სხვა აქტივები: მშობელ საწარმოზე გაცემული სესხი	14	0%	2,822	–	2,822
სხვა აქტივები: მესამე მხარეზე გაცემული სესხი	14	0%	2,195	–	2,195
სულ			17,741	–	17,741

გაუფასურებული სესხების შესაფასებლად ჯგუფი არ იყენებს საკრედიტო რეიტინგის სისტემას. შესაბამისად, გაუფასურების ხარჯები და რეზერვი ეყრდნობა ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობას და წარსულ გამოცდილებას ვადაგადაცილებების თითოეული კატეგორიის მიხედვით.

(ათას ქართულ ლარში („ლარი“), თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

29 რისკის მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდურობის რისკისა და დაფინანსების მართვა

ლიკვიდურობის რისკი ნიშნავს იმას, რომ ჯგუფმა ვერ შეძლოს ნორმალურ ან სტრესულ ვითარებაში წარმოშობილი ყველა თავისი ფინანსური ვალდებულების დროულად დაფარვა. ამ რისკის შეზღუდვის მიზნით, ხელმძღვანელობა თავისი კაპიტალის გარდა იყენებს დაფინანსების დივერსიფიცირებულ წყაროებს, მართავს აქტივებს ლიკვიდურობის გათვალისწინებით და რეგულარულ ზედამხედველობას უწევს მომავალ ფულად ნაკადებს და ლიკვიდურობას. ეს მოიცავს მოსალოდნელი ფულადი ნაკადებისა და ლიკვიდურობის საჭიროების ყოველდღიურ მონიტორინგს.

ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ ჯგუფის ლიკვიდურობის არსებული დონე საკმარისია ყველა მისი მიმდინარე ვალდებულების შესასრულებლად და დავალიანების დროულად დასაფარად. ჯგუფი ასევე აბალანსებს ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების ვადებს და უარყოფით გეპებზე მაქსიმალურ ლიმიტს აწესებს.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია ჯგუფის ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი ხელშეკრულებით გათვალისწინებული არადისკონტირებული დაფარვის ვალდებულებების მიხედვით. დაფარვები, რომლებიც ექვემდებარება შეტყობინებას, აღრიცხულია იმგვარად, თითქოს შეტყობინება დაუყოვნებლივ მოხდა.

31 დეკემბერი, 2022 წ.	3 თვეზე ნაკლები	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	164,827	–	–	–	164,827
დასაქმებულთა კომპენსაციის დანარიცხები	8,077	–	–	–	8,077
ნასესხები სახსრები	7,200	258	1,229	8,654	17,341
საიჯარო ვალდებულებები	9,276	22,408	74,321	29,547	135,552
სულ არადისკონტირებული ფინანსური ვალდებულებები	189,380	22,666	75,550	38,201	325,797

31 დეკემბერი, 2021 წ.	3 თვეზე ნაკლები	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	166,562	–	–	–	166,562
დასაქმებულთა კომპენსაციის დანარიცხები	7,674	–	–	–	7,674
ნასესხები სახსრები	4,593	16,288	6,820	–	27,701
საიჯარო ვალდებულებები	8,078	24,613	57,919	43,511	134,121
სულ არადისკონტირებული ფინანსური ვალდებულებები	186,907	40,901	64,739	43,511	336,058

ჯგუფი მართავს თავისი აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობას მათი უკეთესად დაბალანსებისთვის, რაც მას ეხმარება ლიკვიდურობის რისკის კიდევ უფრო შემცირებაში. ჯგუფის წინაშე მდგარი ყველაზე დიდი ლიკვიდურობის რისკები არის მისი ხელმისაწვდომი ფულადი რესურსების ყოველდღიური საჭიროება მომწოდებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებისა და ნასესხები სახსრების დაფარვის ვადის მოსვლის გამო.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია ჯგუფის აქტივებისა და ვალდებულებების ანალიზი. აქტივები და ვალდებულებები დაჯგუფებულია ვადიანობის მიხედვით, ანგარიშგების დღისთვის ხელშეკრულების ამოწურვის ან დაფარვის მოსალოდნელ თარიღამდე დარჩენილი ვადის შესაბამისად.

(ათას ქართულ ლარში („ლარი“), თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

29 რისკის მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდურობის რისკისა და დაფინანსების მართვა (გაგრძელება)

31 დეკემბერი, 2022 წ.	ერთ წელზე ნაკლები	ერთ წელზე მეტი	სულ
აქტივები			
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	48,324	–	48,324
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	10,032	10,779	20,811
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	35,630	–	35,630
მარაგები	218,328	–	218,328
გადახდილი ავანსები	5,922	1,735	7,657
ძირითადი საშუალებები	–	52,306	52,306
აქტივის გამოყენების უფლება	–	106,259	106,259
გუდვილი და სხვა არამატერიალური აქტივები	–	52,041	52,041
საგადასახადო აქტივები	1,284	–	1,284
სხვა აქტივები	12,236	11,746	23,982
სულ აქტივები	331,756	234,866	566,622
ვალდებულებები			
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	164,827	–	164,827
დასაქმებულთა კომპენსაციის დანარიცხები	8,077	–	8,077
ნასესხები სახსრები	7,033	8,654	15,687
საიჯარო ვალდებულებები	26,201	80,794	106,995
გადავადებული შემოსავალი	11,548	–	11,548
სხვა ვალდებულებები	1,556	–	1,556
სულ ვალდებულებები	219,242	89,448	308,690
ნეტო პოზიცია	112,514	145,418	257,932
აკუმულირებული გეპი	112,514	257,932	

31 დეკემბერი, 2021 წ.	ერთ წელზე ნაკლები	ერთ წელზე მეტი	სულ
აქტივები			
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	40,240	–	40,240
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	14,376	–	14,376
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	59,112	–	59,112
მარაგები	191,266	–	191,266
გადახდილი ავანსები	4,283	903	5,186
ძირითადი საშუალებები	–	43,238	43,238
აქტივის გამოყენების უფლება	–	94,247	94,247
გუდვილი და სხვა არამატერიალური აქტივები	–	52,304	52,304
საგადასახადო აქტივები	316	–	316
სხვა აქტივები	8,571	13,398	21,969
სულ აქტივები	318,164	204,090	522,254
ვალდებულებები			
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	166,562	–	166,562
დასაქმებულთა კომპენსაციის დანარიცხები	7,674	–	7,674
ნასესხები სახსრები	20,094	6,750	26,844
საიჯარო ვალდებულებები	26,038	78,571	104,609
გადავადებული შემოსავალი	5,932	–	5,932
სხვა ვალდებულებები	1,036	–	1,036
სულ ვალდებულებები	227,336	85,321	312,657
ნეტო პოზიცია	90,828	118,769	209,597
აკუმულირებული გეპი	90,828	209,597	

(ათას ქართულ ლარში („ლარი“), თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

29. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის ფინანსური ინსტრუმენტების ღირებულების ცვლილების რისკი საბაზრო ფაქტორების, მაგალითად საპროცენტო განაკვეთებისა და უცხოური ვალუტის კურსების მერყეობის შედეგად. ჯგუფს აქვს საბაზრო რისკები. ჯგუფი მისთვის მისაღები საბაზრო რისკის დონეების სტრუქტურირებას ახდენს ჯგუფის საბაზრო რისკის პოლიტიკის მიხედვით, რომელიც განსაზღვრავს იმას, თუ რა წარმოადგენს ჯგუფისთვის საბაზრო რისკს.

სავალუტო რისკი

ჯგუფს ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებზე გავლენას ახდენს ძირითადი ვალუტების კურსების მერყეობა. ჯგუფის მთავარი ოპერაციები ქართულ ლარში ხორციელდება და სავალუტო რისკი ძირითადად აშშ დოლარსა და ევროსთან მიმართებით აქვს.

ჯგუფის სავალუტო რისკს ძირითადად განაპირობებს საკურსო რისკი. კერძოდ, ჯგუფის სავაჭრო ვალდებულებები აშშ დოლარსა და ევროში, ხოლო ფინანსური აქტივები ძირითადად ქართულ ლარშია გამოხატული. ჯგუფი რეგულარულად აფასებს თავის ღია სავალუტო რისკს და გაცვლითი კურსების მერყეობის შედეგად შესაძლო ზარალის ალბათობას. ამჟამად ჯგუფის ჰეჯირების ძირითად ინსტრუმენტს წარმოადგენს პროდუქტებზე სავალუტო კურსის ცვლილების შესაბამისად ფასების დაწესება.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილებში წარმოდგენილია ის ვალუტები, რომლებშიც გამოხატულ ფულად აქტივებსა და ვალდებულებებზე ჯგუფს 2022 წლის და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მნიშვნელოვანი რისკი ჰქონდა. ანალიზი გამოითვლის ლართან მიმართებაში სავალუტო კურსის გონივრულობის ფარგლებში მოსალოდნელი მერყეობის გავლენას, როდესაც ყველა სხვა ცვლადი მუდმივია მოგებაში ან ზარალში. ცხრილში უარყოფითი თანხა ასახავს პოტენციურ წმინდა შემცირებას მოგებაში ან ზარალში, ხოლო დადებითი თანხა ასახავს პოტენციურ წმინდა ზრდას.

(ათას ქართულ ლარში („ლარი“), თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

29. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საბაზრო რისკი (გაგრძელება)

31 დეკემბერი, 2022 წ.	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო	სომხური დრამი	სულ
აქტივები					
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები	46,382	228	588	1,126	48,324
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	15,322	5,489	–	–	20,811
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	33,644	413	579	994	35,630
სხვა აქტივები: დაკავშირებულ მხარეებზე გაცემული სესხები	9,195	–	–	–	9,195
სხვა აქტივები: სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები, მოგებაში ან ზარალში ასახვით	–	10,916	–	–	10,916
სხვა აქტივები: მესამე მხარეზე გაცემული სესხი	2,746	–	–	–	2,746
სხვა აქტივები	202	–	–	–	202
ფინანსური აქტივები, სულ	107,491	17,046	1,167	2,120	127,824
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები დასაქმებულთა კომპენსაციის დანარიცხები	90,429	33,938	39,367	1,093	164,827
ნასესხები სახსრები	8,020	–	–	57	8,077
საიჯარო ვალდებულებები	7,014	–	8,673	–	15,687
საიჯარო ვალდებულებები	12,360	83,377	3,915	7,343	106,995
სულ ფინანსური ვალდებულებები	117,823	117,315	51,955	8,493	295,586
ნეტო ფულადი პოზიცია	(10,332)	(100,269)	(50,788)	(6,373)	(167,762)
სავალუტო კურსის პროცენტული ზრდა		14%	18.2%		
ეფექტი მოგებაზე მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე		(14,038)	(9,243)		
სავალუტო კურსის პროცენტული შემცირება		(14)%	(18.2)%		
ეფექტი მოგებაზე მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე		14,038	9,243		

(ათას ქართულ ლარში („ლარი“), თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

29. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საბაზრო რისკი (გაგრძელება)

31 დეკემბერი, 2021 წ.	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო	სომხური დრამი	სულ
აქტივები					
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები	39,076	64	551	549	40,240
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	3,104	11,272	–	–	14,376
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	56,030	1,044	719	1,319	59,112
სხვა აქტივები: დაკავშირებულ მხარეებზე გაცემული სესხები	12,724	–	–	–	12,724
სხვა აქტივები: სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები, მოგებაში ან ზარალში ასახვით	–	3,182	–	–	3,182
სხვა აქტივები: მშობელ საწარმოზე გაცემული სესხი	–	2,822	–	–	2,822
სხვა აქტივები: მესამე მხარეზე გაცემული სესხი	2,195	–	–	–	2,195
სხვა აქტივები	123	–	–	–	123
ფინანსური აქტივები, სულ	113,252	18,384	1,270	1,868	134,774
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები დასაქმებულთა კომპენსაციის დანარიცხები	86,016	39,320	40,598	628	166,562
ნასესხები სახსრები	7,674	–	–	–	7,674
ნასესხები სახსრები	11,241	15,603	–	–	26,844
საიჯარო ვალდებულებები	12,564	84,918	3,463	3,664	104,609
სულ ფინანსური ვალდებულებები	117,495	139,841	44,061	4,292	305,689
ნეტო ფულადი პოზიცია	(4,243)	(121,457)	(42,791)	(2,424)	(170,915)
სავალუტო კურსის პროცენტული ზრდა		12.05%	20.64%		
ეფექტი მოგებაზე მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე		(14,636)	(8,832)		
სავალუტო კურსის პროცენტული შემცირება		–12.05%	–20.64%		
ეფექტი მოგებაზე მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე		14,636	8,832		

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი წარმოიქმნება იმ შემთხვევაში, თუ საპროცენტო განაკვეთების ცვლილებები გავლენას მოახდენს ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიან ღირებულებაზე ან ფინანსური ინსტრუმენტების მომავალ ფულადი სახსრების ნაკადზე. ჯგუფს აქვს ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე ნასესხები სახსრები და გაცემული სესხები, რომლებიც მიზნულია სეზ-ის მოკლევადიანი სესხის რეფინანსირების განაკვეთებზე და ამიტომ აქვს საპროცენტო განაკვეთის რისკი.

(ათას ქართულ ლარში („ლარი“), თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

29. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საბაზრო რისკი (გაგრძელება)

	31 დეკემბერი, 2022 წ.			31 დეკემბერი, 2021 წ.		
	აშშ			აშშ		
	ლარი	დოლარი	ევრო	ლარი	დოლარი	ევრო
სხვა აქტივები: დაკავშირებულ მხარეებზე გაცემული სესხები	14.1%	–	–	12.8%	–	–
ნასესხები სახსრები	13.7%	–	–	12.7%	–	–

კონსოლიდირებული მოგების ან ზარალის მგრძნობელობა არის საპროცენტო განაკვეთის დასაშვები ცვლილების ეფექტი წლის საპროცენტო ხარჯზე. 2022 და 2021 წლებში მგრძნობელობის ანალიზს არ გამოუვლენია რაიმე მნიშვნელოვანი პოტენციური გავლენა ჯგუფის მოგება-ზარალზე და კაპიტალზე.

საოპერაციო რისკი

საოპერაციო რისკი წარმოადგენს დანაკარგის რისკს, რომელიც წარმოიქმნება სისტემების მწყობრიდან გამოსვლის, ადამიანური შეცდომის, თაღლითობის ან გარე მიზეზების გამო. როდესაც კონტროლის მექანიზმები ეფექტურად არ ხორციელდება, საოპერაციო რისკებმა შესაძლოა გამოიწვიოს რეპუტაციის შელახვა, სამართლებრივი ან მარეგულირებელი ზომები ან ფინანსური ზარალი. ჯგუფი ვერ აღმოფხვრის ყველა საოპერაციო რისკს, თუმცა კონტროლის სისტემის მეშვეობით და პოტენციური რისკების მონიტორინგითა და მათზე რეაგირებით, ჯგუფი ახერხებს რისკების ეფექტურ მართვას. კონტროლი გულისხმობს მოვალეობების ეფექტურ გადანაწილებას, წვდომის, ავტორიზაციისა და შეჯერების პროცედურებს, თანამშრომლების განათლებისა და შეფასების პროცესებს და შიდა აუდიტის გამოყენებას.

ჯგუფი ძირითადად საქმიანობას საქართველოში ახორციელებს. ისეთი განვითარებადი ეკონომიკა, როგორც საქართველოა, ექვემდებარება სწრაფ ცვლილებას და მოწყვლადია გლობალური საბაზრო პირობებისა და ეკონომიკური უკუსვლის მიმართ. შედეგად, საქართველოში განხორციელებულ საქმიანობას შეიძლება ახლდეს რისკები, რომლებიც, როგორც წესი, უცხოა განვითარებული ბაზრებისთვის. მიუხედავად ამისა, გასული რამდენიმე წლის განმავლობაში საქართველოს მთავრობამ დაიწყო სამოქალაქო, სისხლის სამართლის, საგადასახადო, ადმინისტრაციული და კომერციული რეფორმები, რამაც დადებითი გავლენა მოახდინა ზოგადად ქვეყნის საინვესტიციო კლიმატზე.

30 სამართლიანი ღირებულების შეფასება

სამართლიანი ღირებულების იერარქია

სამართლიანი ღირებულების შესახებ ინფორმაციის წარმოდგენის მიზნით, ჯგუფმა განსაზღვრა აქტივებისა და ვალდებულებების კლასები მათი დანიშნულების, მახასიათებლების და რისკების მიხედვით. ჯგუფი შემდეგ იერარქიას იყენებს სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრისა და აღრიცხვისთვის:

- ▶ დონე 1: ანალოგიური აქტივებისა და ვალდებულებების კოტირებული (არაკორექტირებული) ფასები მოქმედ ბაზარზე;
- ▶ დონე 2: მეთოდი, რომლისთვისაც გამოყენებული ყველა ამოსავალი მონაცემი, რომელიც მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს აღრიცხულ სამართლიან ღირებულებაზე, არის პირდაპირ ან არაპირდაპირ განსაზღვრადი; და
- ▶ დონე 3: მეთოდი, რომლის დროსაც გამოიყენება ამოსავალი მონაცემები, რომლებსაც მნიშვნელოვანი გავლენა აქვთ აღრიცხულ სამართლიან ღირებულებაზე და არ ეყრდნობიან ემპირიულ საბაზრო მონაცემებს.

(ათას ქართულ ლარში („ლარი“), თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

30. სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების იერარქია (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში მე-2 დონის სამართლიანი ღირებულებები შეფასებულ იქნა დისკონტირებული ფულადი ნაკადების შეფასების მეთოდის გამოყენებით. ფიქსირებულ განაკვეთიანი ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება შეფასებულ იქნა სამომავლო ფულადი ნაკადების, რომელთა მიღება მოსალოდნელია, დისკონტირებით მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთებით ახალი ინსტრუმენტებისათვის, რომელთაც მსგავსი საკრედიტო რისკი და დარჩენილი დაფარვის ვადა აქვთ. სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში მე-3 დონის სამართლიანი ღირებულება შეფასდა საბაზრო შედარების მიდგომის გამოყენებით, უძრავი ქონების ფასების შესახებ საჯაროდ ხელმისაწვდომი ინფორმაციის საფუძველზე.

ქვედა ცხრილში მოცემულია იმ აქტივებისა და ვალდებულებების ანალიზი, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებითაა შეფასებული ან რომელთა სამართლიანი ღირებულებებიც მოცემულია სამართლიანი ღირებულებების იერარქიაში მათი დონის მიხედვით. მათში ასევე შესულია ჯგუფის იმ ფინანსური ინსტრუმენტების საბალანსო ღირებულებებისა და სამართლიანი ღირებულებების შედარება კატეგორიების მიხედვით, რომლებიც აღირიცხება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში. ცხრილებში არ არის წარმოდგენილი არაფინანსური აქტივებისა და არაფინანსური ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულებები:

31 დეკემბერი, 2022 წ.	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ სამარ- თლიანი ღირებუ- ლება	საბალანსო ღირებუ- ლება	აუღია- რებელი შემოსუ- ლობა (ზარალი)
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული აქტივები						
სხვა აქტივები: სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში						
ასახვით, ფინანსური აქტივები		10,916	–	10,916	10,916	–
აქტივები, რომელთა სამართლიანი ღირებულებები გაცხადებულია						
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	–	48,324	–	48,324	48,324	–
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	–	20,811	–	20,811	20,811	–
სხვა აქტივები: დაკავშირებულ მხარეებზე გაცემული სესხები	–	–	9,223	9,223	9,195	28
სხვა აქტივები: მესამე მხარეზე გაცემული სესხი	–	–	2,746	2,746	2,746	–
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	–	–	35,630	35,630	35,630	–
ვალდებულებები, რომელთა სამართლიანი ღირებულებები გაცხადებულია						
ნასესხები სახსრები	–	–	13,816	13,816	15,687	1,871
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	–	–	164,827	164,827	164,827	–
საიჯარო ვალდებულებები	–	–	109,324	109,324	106,995	(2,329)

(ათას ქართულ ლარში („ლარი“), თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

30. სამართლიანი ღირებულება (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების იერარქია (გაგრძელება)

31 დეკემბერი, 2021 წ.	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ სამარ- თლიანი ღირებუ- ლება	საბალანსო ღირებუ- ლება	აუღია- რებელი შემოსუ- ლობა (ზარალი)
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული აქტივები						
სხვა აქტივები: სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები, მოგებაში ან ზარალში ასახვით		3,182	–	3,182	3,182	–
აქტივები, რომელთა სამართლიანი ღირებულებები გაცხადებულია ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	–	40,240	–	40,240	40,240	–
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	–	14,376	–	14,376	14,376	–
სხვა აქტივები: დაკავშირებულ მხარეებზე გაცემული სესხები	–	–	12,601	12,601	12,724	(123)
სხვა აქტივები: მშობელ საწარმოზე გაცემული სესხი	–	–	2,795	2,795	2,822	(27)
სხვა აქტივები: მესამე მხარეზე გაცემული სესხი	–	–	2,090	2,090	2,195	(105)
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	–	–	59,112	59,112	59,112	–
ვალდებულებები, რომელთა სამართლიანი ღირებულებები გაცხადებულია						
ნასესხები სახსრები	–	–	26,684	26,684	26,844	160
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	–	–	166,562	166,562	166,562	–
საიჯარო ვალდებულებები	–	–	103,775	103,775	104,609	834

აქტივები, რომელთა სამართლიანი ღირებულება უახლოვდება მათ საბალანსო ღირებულებას

მიიჩნევა, რომ იმ ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება, რომლებიც არის
 ლიკვიდური ან ხასიათდება მოკლევადიანობით (სამ თვეზე ნაკლები), აგრეთვე სახელმწიფოს მიმართ
 ყველა მოკლევადიანი მისაღები ანგარიშის საბალანსო ღირებულება უახლოვდება მათ სამართლიან
 ღირებულებას. ეს დაშვება ეხება ცვლადი განაკვეთის მქონე ფინანსურ ინსტრუმენტებსაც.

ფინანსური აქტივები ამორტიზებული ღირებულებით

ფიქსირებულ განაკვეთიანი ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება შეფასებულ იქნა სამომავლო
 ფულადი ნაკადების, რომელთა მიღება მოსალოდნელია, დისკონტირებით მიმდინარე საპროცენტო
 განაკვეთებით ახალი ინსტრუმენტებისათვის, რომელთაც მსგავსი საკრედიტო რისკი, ვალუტა და
 დარჩენილი დაფარვის ვადა აქვთ.

(ათას ქართულ ლარში („ლარი“), თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

31. დაკავშირებულ მხარეთა ოპერაციები

ბასს (IAS) 24-ის „დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები“ მიხედვით, მხარეები ითვლება დაკავშირებულად, თუ ერთ მხარეს აქვს უნარი, გააკონტროლოს მეორე მხარე ან მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინოს მეორე მხარის ფინანსურ და საოპერაციო გადაწყვეტილებებზე. დაკავშირებული მხარეების ყოველი შესაძლო ურთიერთობის განხილვისას, ყურადღება ექცევა ურთიერთობის შინაარსს და არა მხოლოდ სამართლებრივ ფორმას.

დაკავშირებულმა მხარეებმა შეიძლება დადონ ისეთი გარიგებები, როგორსაც არ დადებდნენ დაუკავშირებელი მხარეები და დაკავშირებულ მხარეებს შორის დადებული გარიგებები შეიძლება არ დაიდოს იმავე პირობებითა და თანხებით, როგორითაც დაიდებოდა გარიგებები დაუკავშირებელ მხარეებს შორის. დაკავშირებულ მხარეებთან დადებული ყველა გარიგება, რომელიც ქვემოთაა განხილული, განხორციელდა გაშლილი ხელის პრინციპით. დაკავშირებულ მხარეთა ოპერაციების მოცულობა, წლის ბოლოსთვის დაუფარავი ნაშთები და შესაბამისი ხარჯი და შემოსავალი წლის განმავლობაში ასეთი იყო:

	31 დეკემბერი, 2022 წ.			31 დეკემბერი, 2021 წ.		
	საერთო კონტროლს დაქვემდებ- ებული			საერთო კონტროლს დაქვემდებ- ებული		
	მშობელი საწარმო*	საწარმოები**	სხვა***	მშობელი საწარმო*	საწარმოები**	სხვა***
აქტივები						
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	–	10,516	28	–	23,605	18
აქტივის გამოყენების უფლება სხვა აქტივები: სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები,	–	4,546	–	–	646	–
მოგებაში ან ზარალში ასახვით სხვა აქტივები: გაცემული სესხები	–	9,195	–	2,822	12,724	–
	–	24,584	28	2,822	37,533	18
ვალდებულებები						
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	1,109	6,356	–	987	9,041	–
დასაქმებულთა კომპენსაციის დანარიცხები	1,329	–	–	1,465	–	–
საიჯარო ვალდებულებები	–	327	–	–	637	–
ნასესხები სახსრები	8,673	–	–	15,594	–	–
	11,111	6,683	–	18,046	9,678	–

(ათას ქართულ ლარში („ლარი“), თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

31. დაკავშირებულ მხარეთა ოპერაციები (გაგრძელება)

	2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის			2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის		
	საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული მშობელი საწარმოები			საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული მშობელი საწარმოები		
	საწარმო*	**	სხვა***	საწარმო*	საწარმოები**	სხვა***
შემოსავალი და ხარჯები						
ამონაგები გაყიდვებიდან	–	14,224	35	–	40,115	35
ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	(607)	(2,644)	–	(646)	(1,738)	–
ხელფასები და დასაქმებულთა სხვა გასამრჯელოები	(1,176)	–	–	(1,144)	–	–
ცვეთა და ამორტიზაცია	–	(231)	–	–	(231)	–
ფინანსური შემოსავალი	218	1,641	–	34	1,446	–
საპროცენტო ხარჯი	(434)	(57)	–	(420)	(45)	–
სხვა საოპერაციო შემოსავალი	–	29	–	–	23	–
	(1,999)	12,962	35	(2,176)	39,570	35

* 2022 წლისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და ამავე თარიღით დასრულებული წლებისთვის, მშობელი საწარმოს კატეგორია მოიცავს სს „საქართველოს ჯანდაცვის ჯგუფს“.

** საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული პირები არიან საჯარო სააქციო საზოგადოება „საქართველოს კაპიტალის“ შვილობილი საწარმოები.

*** სხვა დაკავშირებული მხარეები მოიცავს მფლობელთა 23%-ს (2021 წ.: 33%). ენრიკო ბარამიძე და მიხეილ აბრამიძე, და დაკავშირებული საწარმოები.

უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის ანაზღაურება ასე გამოიყურება:

	2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის	2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის
ხელფასები და ნაღდი ფულით გაცემული პრემიები	1,534	1,565
წილობრივი ინსტრუმენტებით კომპენსაცია	2,087	1,158
სულ უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელების ანაზღაურება	3,621	2,723

(ათას ქართულ ლარში („ლარი“), თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

32. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

2023 წლის იანვარში ჯგუფმა 4,000 ლარის დივიდენდები გამოაცხადა თავისი მფლობელებისთვის. ერთ აქციაზე დივიდენდმა 0.001 ლარი შეადგინა. დივიდენდების გადახდა მოხდა 2023 წლის იანვრის განმავლობაში.

2023 წლის მაისში ჯგუფმა გამოაცხადა 72,893 ლარის დივიდენდი. ერთ აქციაზე დივიდენდმა 0.012 ლარი შეადგინა. დივიდენდები სრულად იქნა გადახდილი 2023 წლის ივნისში.

2023 წლის ივნისში ჯგუფმა გამოაცხადა 6,540 ლარის დივიდენდი. ერთ აქციაზე დივიდენდმა 0.001 ლარი შეადგინა. დივიდენდები სრულად იქნა გადახდილი 2023 წლის ივნისში.

2023 წლის თებერვალში ჯგუფმა გაასხვისა 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 9,822 ლარის საბალანსო ღირებულების მქონე საწყობი 9,235 ლარის სანაცვლოდ. ამის შემდეგ ჯგუფმა საიჯარო ხელშეკრულება გააფორმა ახალი სასაწყობო ფართზე.

სს „გეფა“

მმართველობითი ანგარიშგება

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

შინაარსი

1.	საქმიანობის მიმოხილვა	1
2.	კორპორაციული მართვის ანგარიშგება	8
3.	არაფინანსური ანგარიშგება	9

1. საქმიანობის მიმოხილვა

შესავალი

სს გეფა (შემდგომში „კომპანია“) არის საქართველოში დაფუძნებული და მოქმედი კომპანია. თავდაპირველად, კომპანია საქმიანობას ახორციელებდა სს ჯიპისის (შემდგომში „ჯიპისი“) სახელით. ჯიპისი 1995 წელს საქართველოში დაფუძნებული კომპანია იყო, რომელიც 2008 წელს საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად რეორგანიზებულ იქნა სააქციო საზოგადოებად.

2016 წლის 4 მაისს, სს საქართველოს ჯანდაცვის ჯგუფმა (შემდგომში „მშობელი კომპანია“) შეიძინა ჯიპისის აქციონერებისაგან სრული აქციების 100% წილი. 2017 წლის 4 იანვარს ჯიპისიმ გადაირქვა სახელი სს გეფად. 2017 წლის 6 იანვარს, გეფამ შეიძინა სს ეი-ბი-სი ფარმაციის (შემდგომში „ეიბისი“) მთლიანი აქციების 67%. 2017 წლის 5 მაისს, საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, განხორციელდა გეფასა და ეიბისის შერწყმა, რის შედეგადაც გეფა გახდა ჯიპისისა და ეიბისის სამართალმემკვიდრე.

კომპანიის იურიდიული მისამართია აკაკი ბელიაშვილის ქუჩა 142, თბილისი, საქართველო. კომპანიას შემდეგი საინდეტიფიკაციო კოდი აქვს: 201991229.

კომპანია, ამ შენიშვნაში ნახსენებ შვილობილ კომპანიებთან ერთად, ქვემოთ მოიხსენება, როგორც „ჯგუფი“ ან „გეფა“. ჯგუფის ძირითად საქმიანობას წარმოადგენს მედიკამენტების, სხვა ფარმაცევტული პროდუქტებისა და სხვადასხვა არასამედიცინო პროდუქტების საცალო და საბითუმო გაყიდვები. საცალო გაყიდვები ხორციელდება სააფთიაქო ქსელის მეშვეობით.

2022 წლისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის აქციონერთა სტრუქტურა ასეთი იყო:

	2022 წ.	2021 წ.
სს საქართველოს ჯანდაცვის ჯგუფი	77%	67%
ენრიკო ბერიძე	20%	28%
მიხეილ აბრამიძე	3%	5%
	100%	100%

2022 წლისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის საბოლოო მშობელი კომპანია იყო ინგლისში, ლონდონში, დაფუძნებული საჯარო სააქციო საზოგადოება „ჯორჯია კაპიტალი“. „ჯორჯია კაპიტალის“ ოფიციალური იურიდიული მისამართია: ინგლისი, W1K 5EH, ლონდონი, ბრუკ სთრითი #84. „ჯორჯია კაპიტალის“ რეგისტრაციის ნომერია 10852406. მშობელი კომპანია ფლობს ჯგუფის საკონტროლო პაკეტს.

ჯგუფი მოიცავს შემდეგ შვილობილ კომპანიებს:

შვილობილი კომპანიები	წილობრივი მონაწილეობა/ ხმის უფლება		საქმიანობის სფერო	დაფუძნების თარიღი	შექმნის თარიღი	იურიდიული მისამართი
	31-დეკ- 2022	31-დეკ- 2021				
შპს „ეი-ბი-სი ფარმალოჯისტიკის“	100%	100%	აფთიაქები და დისტრიბუცია	24-თებ-04	6-იან-17	ფეიქერების ქ. #14ა, თბილისი, საქართველო
შპს „ეი-ბი-სი ფარმაცია“ (სომხეთი)	100%	100%	აფთიაქები და დისტრიბუცია	28-დეკ-13	6-იან-17	კიევიანის ქ. #2/8, ერევანი, სომხეთი
შპს „AKG AVELIN QAN DEGHTUN“ (სომხეთი)	100%	100%	აფთიაქები და დისტრიბუცია	28-ივნ-19	–	ვაზგენ სარგიზიანის ქ. #26/1, ოფისი 412, ერევანი 0010, სომხეთი
შპს „Azpha“ (აზერბაიჯანი)	100%	100%	აფთიაქები და დისტრიბუცია	28-სექ-19	–	ბაკიხანოვის რაიონი, ა. აპაიევის ქ. #131, ბინა 43, აზერბაიჯანი, ბაქო, საბუნჩუს ოლქი,
სს ივერთა	100%	100%	აფთიაქები და დისტრიბუცია	17-თებ-21	–	ა. ბელიაშვილის ქ. #142, თბილისი, საქართველო
სს საქართველოს ლოჯისტიკა	100%	100%	სხვა	8-ოქტ-21	–	ა. ბელიაშვილის ქ. #142, თბილისი, საქართველო
შპს ვეროლანი	100%	100%	სხვა	14-დეკ-15	24-ნოვ-21	სტანისლავსკის ქ. #5, თბილისი, საქართველო

1. საქმიანობის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფუნქციონირებადი საწარმო

ჯგუფის ხელმძღვანელობამ შეაფასა ჯგუფის უნარი გააგრძელოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ, და გამოთქვა კმაყოფილება იმასთან დაკავშირებით, რომ ჯგუფს აქვს საკმარისი რესურსები, გააგრძელოს საქმიანობა ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცებიდან მინიმუმ 12 თვიანი პერიოდის განმავლობაში. ამასთან, ხელმძღვანელობა არ ფლობს ინფორმაციას, რომელმაც შეიძლება ეჭვქვეშ დააყენოს ჯგუფის უნარი გააგრძელოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ. აქედან გამომდინარე, ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპის საფუძველზე.

საცალო ქსელი

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფი საცალო გაყიდვებს ახორციელებს 362 აფთიაქის მეშვეობით (2021 წელი: 344 აფთიაქი). აქედან, 150 (2021 წელი: 139 აფთიაქი) რეგიონში მდებარე აფთიაქია, ხოლო 212 (2021 წელი: 205 აფთიაქი) კი თბილისში მდებარეობს.

ჯგუფს დამატებით გახსნილი აქვს The Body Shop-ის 5 მაღაზია თბილისში (2021 წელი: 5 მაღაზია).

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფი საცალო გაყიდვებს ახორციელებს სომხეთში 10 აფთიაქის (2021 წელი: 4 აფთიაქი) და The Body Shop-ის 2 მაღაზიის (2021 წელი: 1 მაღაზია) მეშვეობით.

ძირითადი ფინანსური მაჩვენებლები

შემოსავალი გაყიდვებიდან - **789,893,000 ლ**

წლის მოგება - **83,840,000 ლ**

EBITDA¹ - **109,570,000 ლ**

ფარმაცევტული ბაზრის მიმოხილვა

ქართული ფარმაცევტული ბაზარი მეტწილად დამოკიდებულია იმპორტზე. ადგილობრივად დამზადებული წამლების წილი ბაზარზე 14%-ია, მაშინ როცა ეს მაჩვენებელი 2000-იანი წლების დასაწყისში დაახლოებით 5%-ს შეადგენდა. საქართველოში ფარმაცევტული პროდუქციის დაახლოებით 100-მდე იმპორტიორია, თუმცა ჯამური იმპორტის 70% სრულდება შემდეგი სამი კომპანიის მიერ: გეფა (დაახლოებით 25%), პსკ (დაახლოებით 23%) და ავერსი (დაახლოებით 20%). ქვეყნის შიდა პროდუქცია წარმოდგენილია 50 მეტი კომპანიით, თუმცა მთლიანი წარმოების 84% სრულდება 2 კომპანიის მიერ.

ფარმაცევტული ბაზრის რეგულაციები, როგორებიცაა პარალელური იმპორტი და წამლების ავტომატური რეგისტრაცია საერთაშორისო მაკონტროლირებული ორგანოების მიერ (“ამერიკის საკვებისა და წამლის ადმინისტრაცია” (“FDA”) და ევროპის წამლების სააგენტო (“EMA”)), 0% დღგ წამლებზე, საბაჟო გადასახადების არარსებობა და ფასების თავისუფლება ქმნის კონკურენტული ბაზრის შექმნის შესაძლებლობას.

¹ შემოსავალი პროცენტის, მოგების გადასახადის, ცვეთის და ამორტიზაციის დარიცხვამდე (EBITDA)

კომპანიისთვის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი მაჩვენებელია შემოსავალი პროცენტის, მოგების გადასახადის, ცვეთის და ამორტიზაციის დარიცხვამდე. შემოსავალი პროცენტის, გადასახადების, ცვეთის და ამორტიზაციის დარიცხვამდე განისაზღვრება, როგორც კომპანიის მოგება მოგების გადასახადის ხარჯის გათვალისწინებამდე, მაგრამ არ შეიცავს შემდეგ მუხლებს: ცვეთა და ამორტიზაცია, საპროცენტო შემოსავალი, საპროცენტო ხარჯი, წმინდა ზარალი, სავალუტო ოპერაციებიდან და წმინდა არარეგულარული (ხარჯი)/შემოსავალი.

1. საქმიანობის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფარმაცევტული ბაზრის მიმოხილვა (გაგრძელება)

საქართველოს მთავრობის ახალი ინიციატივის თანახმად, 2022 წლის იანვრიდან თურქეთის რესპუბლიკა დაემატა იმ ქვეყნების ჩამონათვალს, რომლებთანაც საქართველოს მთავრობას „პარალელური იმპორტის რეჟიმი“ აქვს დაწესებული. შესაბამისად, მედიკამენტები, რომლებიც თურქეთში არიან რეგისტრირებული, საქართველოში დამატებითი ბიუროკრატიული ბარიერების გარეშე, ავტომატურად იქნება აღიარებული. ინიციატივა მიზნად ისახავს ქვეყანაში ფარმაცევტული პროდუქტების მრავალფეროვნებისა და ხელმისაწვდომობის გაზრდას.

ჯგუფის ხელმძღვანელობის შეფასებით, რომელიც დაფუძნებულია მესამე მხარის მონაცემებზე, გენერიკების გაყიდვები შეადგენს მთლიანი ბაზრის შემოსავლების 73%-ს, რაც გარკვეულწილად აღემატება ევროკავშირის საშუალო მაჩვენებელს (დაახლოებით 50%).

თუმცა, ჯერ კიდევ არსებობს საბაზრო შესაძლებლობა გენერიკებისთვის - წამყვან ეკონომიკებში, როგორიცაა გერმანია და დიდი ბრიტანეთი, ჯენერიკს დომინანტური წილი აქვს 80%-ზე მეტს (ანაზღაურებულ სეგმენტში). 2014 წლამდე, საქართველოში მედიკამენტების ურეცეპტო სეგმენტი (OTC) ჭარბობდა გაყიდვებში. თუმცა, 2014 წლის შემდეგ, როდესაც შემოღებულ იქნა რეცეპტის მოთხოვნა დაახლოებით 6,000-ზე მეტ მედიკამენტზე, რეალიზაციები OTC და რეცეპტით გაცემულ წამლებს შორის გათანაბრდა. გაზომილი დოზებით შეფუთული მედიკამენტებით ვაჭრობა შემოსავლის მნიშვნელოვან წყაროს წარმოადგენს. მედიკამენტების იმპორტი მეხუთე უმსხვილეს სასაქონლო ჯგუფი არის, რომელიც ბრუნვამაც 2022 წელს 404 მილიონი დოლარი შეადგინა (მთლიანი იმპორტის 3%), ხოლო მედიკამენტების რეექსპორტი მერვე უმსხვილესი საექსპორტო სასაქონლო ჯგუფს წარმოადგენს, 88 მილიონი აშშ დოლარის ოდენობით (მთლიანი რე-ექსპორტის 4.7%).

დამატებით, 2023 წლის 15 იანვრიდან, საქართველოს ჯანდაცვის, შრომისა და სოციალური დაცვის სამინისტრომ („სამინისტრო“) ფარმაცევტულ ბაზარზე დანერგა გარე რეფერენტული ფასების მოდელი, რომელიც შეეხო მხოლოდ სახელმწიფოს მიერ დაფინანსებულ სარეცეპტო მედიკამენტებს. რეფერენტული ფასების მოდელის მიხედვით, ფასები დგინდება შესაძარ ქვეყნებში იგივე ან მსგავსი მედიკამენტების საორიენტაციო ფასების მიხედვით. ახალი ინიციატივის შედეგად, სამინისტრომ მაქსიმალური საცალო ფასი მიზნობრივ ფარმაცევტულ პროდუქტებზე შემოიღო ორი მიმართულებით: ჯენერიკი და ორიგინალი. ფასების ზედა ზღვრები დაწესდა შემდეგი ოთხ ქვეყანაში არსებული საშუალო ფასების მიხედვით: ბულგარეთი, ლატვია, მაკედონია და მონტენეგრო.

ამჟამად, ახალი რეგულიაცია 50-მდე დასახელების ჯენერიკს შეეხო.

მაკროეკონომიკური მიმოხილვა

რეგიონში არსებული არასტაბილურობა

საქართველოს ეკონომიკასა და ჯგუფის საქმიანობაზე შესაძლოა უარყოფითად იმოქმედოს რეგიონში არსებულმა დაძაბულობებმა. საქართველოს ესაზღვრება რუსეთი, აზერბაიჯანი, სომხეთი და თურქეთი და მას აქვს ორი სეპარატისტული ტერიტორია - აფხაზეთი და ცხინვალის რეგიონი (ე.წ. სამხრეთ ოსეთი). ძლიერ პოლიტიკურ და გეოგრაფიულ გავლენასთან ერთად რეგიონის ქვეყნები ძალიან მჭიდროდ არიან დაკავშირებულნი ქართულ ეკონომიკასთან, და წარმოადგენენ მნიშვნელოვან, ისტორიულ სავაჭრო პარტნიორებს.

1. საქმიანობის მიმოხილვა (გაგრძელება)

მაკროეკონომიკური მიმოხილვა (გაგრძელება)

რუსეთ-უკრაინის საზღვართან რუსული სამხედრო ძალების მნიშვნელოვან ზრდასა და თვეების განმავლობაში დაძაბულობის ზრდას მოჰყვა 2022 წლის 24 თებერვალს რუსული ჯარების მიერ საზღვრის გადაკვეთა და ვითარება ომში გადაიზარდა. უკრაინაში შეჭრის პასუხად, რუსეთს უმკაცრესი ეკონომიკური სანქციები დაუწესდა, მათ შორის შერჩევით მნიშვნელოვან რუსულ ბანკებს, სხვა საწარმოებსა და ფიზიკურ პირებს. ომის დაწყების შემდეგ რუსული რუბლი უცხოურ ვალუტებთან მიმართებით მნიშვნელოვნად გაუფასურდა, თუმცა მისი ღირებულება უკვე გამყარდა. ასევე მნიშვნელოვნად გაუფასურდა რუსული კომპანიების და სხვა ბაზრებზე დარეგისტრირებული რუსული კომპანიების ფასიანი ქაღალდების ღირებულება.

გეოპოლიტიკური ტურბულენტობის ფონზე, მიწოდების ჯაჭვის შეფერხებები პრობლემური გახდა და საქონელზე ფასები მკვეთრად გაიზარდა. ბიზნესებმა დაიწყეს დაზარალებული რეგიონებიდან გასვლა და საერთაშორისო სავაჭრო ნაკადები გადამისამართდა. საქართველოს ეკონომიკამ გამძლეობა აჩვენა მისი უსაფრთხო და ბიზნესმეგობრული გარემოსა და მოსახერხებელი გეოგრაფიული მდებარეობის წყალობით.

შესაბამისად, მაღალი კვალიფიკაციის მქონე რეგიონიდან მიგრანტებისა და საერთაშორისო კომპანიების მნიშვნელოვანი რაოდენობა გადმოვიდა საქართველოში. საქართველომ ასევე მოიზიდა საერთაშორისო სატვირთო ექსპედიტორები, რაც უზრუნველყოფს მოსახერხებელ სატრანსპორტო და ლოგისტიკურ დერეფანს საერთაშორისო სავაჭრო ნაკადებისთვის.

ქვეყნის მიმართ მზარდი ინტერესის გათვალისწინებით, გაიზარდა საგარეო შემოდიანებები, გაფართოვდა საერთაშორისო ვაჭრობა და გაძლიერდა საინვესტიციო აქტივობა. მიუხედავად იმისა, რომ გლობალური ეკონომიკური ზრდა შენელებულია ფასების ზრდის, ენერგოკრიზისისა და ფინანსური პირობების გამკაცრების ფონზე, საქართველოს ეკონომიკა თითქმის სრული სიმძლავრით მუშაობს გაზრდილი მოთხოვნის დასაკმაყოფილებლად. მიუხედავად იმისა, რომ მოთხოვნა ძირითადად ციკლურია, გაზრდილი ინვესტიციები და კაპიტალის რელოკაცია ხელს შეუწყობს ზრდის პერსპექტივების გაუმჯობესებას საშუალოვადიან პერსპექტივაში. სამომხმარებლო და საინვესტიციო ხარჯების ზრდამ, ძლიერ საგარეო შემოდიანებებთან ერთად, ხელი შეუწყო საქართველოს რეალური მშპ-ს ორნიშნა ზრდას ბოლო ორი წლის განმავლობაში.

საექსპორტო შემოსავლების ზრდის, ფულადი გზავნილების მკვეთრი ზრდისა და ტურიზმიდან მიღებული შემოსავლების მკვეთრი აღდგენის ფონზე, საგარეო საგადასახადო ბალანსი კიდევ უფრო გაუმჯობესდა, რაც ხელს უწყობს ქართული ლარის გამყარებას.

ლარის გამყარებამ, რასაც თან ახლდა შემოსავლების სწრაფი ზრდა, განაპირობა კერძო სექტორის სავალო ტვირთის შემცირება - 2019 წლის მაჩვენებელზე დაბლა. 2022 წელს უმუშევრობა 3,4 პროცენტული პუნქტით შემცირდა და 17,3% შეადგინა, ხოლო ფისკალური პარამეტრები გაუმჯობესდა ძლიერი ეკონომიკური აქტივობის გამო.

საქართველოს ეკონომიკის მიღწევებმა და საერთაშორისო ინსტიტუტების სოლიდურმა მხარდაჭერამ გაზარდა საერთაშორისო ინვესტორების ინტერესი, პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების შემოდიანებამ 2022 წელს მიაღწია რეკორდულ მაჩვენებელს და შეადგინა 2.0 მილიარდი აშშ დოლარი.

2022 წელს ინფლაცია მაღალი იყო, ძირითადად საკვებისა და ენერგიის ფასების გამო, გარკვეული მოთხოვნის მხარის ზეწოლებით, რადგან შემომავალმა მიგრაციულმა ნაკადმა და პანდემიასთან დაკავშირებული შეზღუდვების მოხსნამ გაზარდა მოთხოვნა საცხოვრებელზე. ინფლაციური პროცესების შემსუბუქება წლის მეორე ნახევარში დაიწყო მსოფლიო მასშტაბით სასაქონლო ფასების კლებისა და ლარის გამყარების გამო, მთლიანი სამომხმარებლო ფასების ინდექსი 2022 წლის დეკემბერში 9.8%-მდე დაეცა და 2022 წლის განმავლობაში საშუალოდ 11.9% შეადგინა.

1. საქმიანობის მიმოხილვა (გაგრძელება)

მაკროეკონომიკური მიმოხილვა (გაგრძელება)

მუდმივი ფასების ზეწოლის საპასუხოდ, 2022 წლის მარტში საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა („სებ“) რეფინანსირების განაკვეთი 2021 წლის მარტიდან ეტაპობრივად 300 საბაზისო პუნქტით, 11.0%-მდე, გაზარდა. მკაცრი მონეტარული პოლიტიკისა და გაზრდილი საგარეო შემოდიანებების პირობებში, 2022 წელს ლარი აშშ დოლართან მიმართებაში 12.5%-ით გამყარდა.

ძლიერმა საგარეო სექტორმა ასევე საშუალება მისცა ეროვნულ ბანკს შეექმნა საერთაშორისო რეზერვები, რომელიც 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 4.9 მილიარდ დოლარს შეადგენდა.

მაკროეკონომიკური პროგნოზი

2021-2022 წლებში დაფიქსირებული ძლიერი ეკონომიკური აქტივობა სავარაუდოდ შენარჩუნდება 2023 წელს, თუმცა ზრდის ტემპი სავარაუდოდ შენელებს საბაზისო ეფექტის გამო. სავარაუდოდ, მოხმარება იქნება ზრდის მთავარი მამოძრავებელი ფაქტორი დაკრედიტების მოსალოდნელი შენელებისა და ბიუჯეტის დეფიციტის შემცირების მიუხედავად. საინვესტიციო ხარჯები ასევე უნდა დარჩეს მაღალი და დადებითი წვლილი შეიტანოს ეკონომიკურ ზრდაში ინვესტიციების განწყობის გაუმჯობესებასთან ერთად.

მოსალოდნელია წმინდა ექსპორტის წილის შემცირება საგარეო შემოდიანებების სტაბილიზაციის გამო. სასაქონლო ფასების კლებასა და კაპიტალის რელოკაციის პროცესის დასრულებასთან ერთად მოსალოდნელია საგარეო შემოდიანებების შემცირება.

თუმცა, 2022 წელს ტურისტული ნაკადის აღდგენა შედარებით მოკრძალებული იყო პანდემიამდე მდგომარეობასთან შედარებით. საგარეო შემოდიანებების მოსალოდნელი შემცირების შედეგად, მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტი შესაძლოა ოდნავ გაფართოვდეს 2023 წელს, მაგრამ სავარაუდოდ დაფინანსდება ძირითადად პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების მიერ.

G&T პროგნოზირებს რეალური მშპ-ის ზრდას 4.8%-ით 2023 წელს, რომელიც ოდნავ აღემატება საერთაშორისო სავალუტო ფონდის 4.0%-იან პროგნოზს. უკრაინაში მიმდინარე ომი, გლობალური რეცესია და მაღალი ინფლაცია დადმავალი რისკებია. მეორე მხრივ, მიგრაციის გრძელვადიანმა ეფექტმა, ტურისტების გაზრდილმა ნაკადმა და გაზრდილმა საინვესტიციო ხარჯებმა შეიძლება უზრუნველყოს მოსალოდნელზე მაღალი ეკონომიკური ზრდა.

სამომხმარებლო ფასების ინდექსის ინფლაცია სავარაუდოდ შემცირდება 2023 წლის დასაწყისიდან. რადგან ლარი გამყარებას აგრძელებს და საერთაშორისო ბაზრებზე სასაქონლო პროდუქტების ფასების გარკვეულ სტაბილიზაციას განიცდის, ფასებზე წნეხი შერბილდება და საშუალო წლიური ინფლაცია 2023 წლისთვის 5.2%-ის ფარგლებშია მოსალოდნელი. სებ კვლავ შემფოთებულია ინფლაციური რისკებით და გეგმავს შეინარჩუნოს მკაცრი მონეტარული პოლიტიკა 2023 წლის განმავლობაში.

რისკ-ფაქტორები

სავალუტო რისკი და მაკროეკონომიკური გარემო

მაკროეკონომიკური ცვლადების არასახარბიელო დინამიკას, მათ შორის აშშ დოლართან მიმართებით ლარის გაუფასურებას შესაძლოა ჰქონდეს არსებითი გავლენა ჯგუფის საქმიანობაზე. ჯგუფი მუდმივად აკონტროლებს ბაზარზე არსებულ მდგომარეობას, განიხილავს საბაზრო ცვლილებებს და ატარებს სტრატეგიულ სიტუაციების და სცენარების გამოცდას, ჯგუფის მდგომარეობის გამოსაცდელად არასახარბიელო ეკონომიკურ პირობებში, მათ შორის ვალუტის კურსის ნეგატიურ ცვლილებებშიც.

სავალუტო რისკის მართვის პროცესი ჯგუფის საქმიანობის განუყოფელი შემადგენელი ნაწილია; სავალუტო რისკის მართვა ჯგუფის სავალუტო პოზიციების რეგულარული და ხშირი მონიტორინგით და საპასუხო მოქმედებების და ღონისძიებების დროული და ეფექტური შემუშავების გზით ხდება.

1. საქმიანობის მიმოხილვა (გაგრძელება)

რისკ-ფაქტორები (გაგრძელება)

ხელმძღვანელობა განიხილავს ჯგუფის მთლიან სავალუტო პოზიციას რამდენჯერმე წლის განმავლობაში და შესაბამის სავალუტო სტრატეგიებს შეიმუშავებს. ფინანსური დეპარტამენტი აკონტროლებს გეფას ყოველდღიურ სავალუტო პოზიციებს, ყოველკვირეულ სავალუტო პოზიციებს ჯგუფის თითოეული კომპანიის დონეზე და მართავს ჯგუფის მოკლევადიან ლიკვიდურობას სხვადასხვა ვალუტებთან მიმართებაში. კონტროლის პროცედურები მოიცავს სავალუტო კურსის ცვლილების და სავალუტო პოზიციების რეგულარულ მონიტორინგს და კონტროლს, სავალუტო სენსიტიურობის ტესტირების ჩატარებას და ტესტირების შედეგების საფუძველზე შესაბამისი ქმედებების/ნაბიჯების შემუშავებას.

ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი წარმოადგენს რისკს იმისა, რომ ვალდებულება არ დაკმაყოფილდება ან ახალი ინვესტიცია ვერ განხორციელდება ლიკვიდურობის არარსებობის გამო. ამგვარი რისკი შესაძლოა წარმოიშვას ფულადი სახსრების არქონის ან სესხის აღების შეუძლებლობის გამო, ასევე იმ მიზეზით, რომ ორგანიზაცია ვერ შესძლებს პროდუქციის გაყიდვას ბაზრიდან მოთხოვნის არარსებობის გამო.

ლიკვიდურობის მართვა რეგულარული პროცესია, რომლის სტრუქტურას ამტკიცებს საბჭო და აკონტროლებს უმაღლესი ხელმძღვანელობა და ფინანსური დირექტორი. სტრუქტურაში მოდელირდება ჯგუფის უნარი დაფინანსება განახორციელოს როგორც ნორმალურ (საბაზისო შემთხვევა), ისე - სტრესულ სიტუაციებშიც. ამ მიდგომის მიზანია იმის უზრუნველყოფა, რომ დაფინანსების სტრუქტურა სათანადოდ მოქნილი იყოს ლიკვიდურობის უზრუნველსაყოფად სხვადასხვა საბაზრო პირობებში. ფინანსური დეპარტამენტი ყოველდღიურად აკონტროლებს ლიკვიდურობის კონკრეტულ საზომებს და ხოლო აქტიურად აფასებს და მართავს ლიკვიდურობას ყოველკვირეულად. უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა პროცესში ერთვება სულ მცირე თვეში ერთხელ, ხოლო საბჭო - კვარტალში ერთხელ. ამგვარი მონიტორინგი მოიცავს სარეზერვო კაპიტალს, პოტენციურ ფულად გადინებებს და ხელმძღვანელობის მზაობას დააკმაყოფილოს ნაკისრი ვალდებულებები.

საქმიანობის შედეგები და განვითარების გეგმები

2022 წელს ჯგუფმა 1% -იანი ორგანულ შემოსავლის ზრდას მიაღწია (2021 წელი: 15.2%), როგორც საცალო, ასევე საბითუმო გაყიდვებში. სააფთიაქო ქსელისა და ფრენჩაიზის მალაზიების გაფართოებამ და ეკონომიკური აქტივობების გაუმჯობესებამ ნაწილობრივ ანაზღაურა პროდუქციის ფასების შემცირება 2022 წელს, რაც გამოწვეული იყო ლარის გამყარებით უცხოური ვალუტების კალათასთან (FX ეფექტი პირდაპირ გადადის ფასში, ვინაიდან მარაგების შესყიდვების 70%-მდე დენომინირებულია უცხოურ ვალუტაში).

2022 წელს, საბითუმო ბიზნესის ხაზის კლება განპირობებული იყო საავადმყოფოების ბიზნესის შესყიდვების განყოფილების ეტაპობრივი გადაცემით სს ევექს ჰოსპიტლებზე (დაკავშირებული მხარე).

2019 წელს, ჯგუფმა ხელი მოაწერა ათწლიან ფრენჩაიზს The Body Shop-თან, წამყვან ბრიტანულ კოსმეტიკურ კომპანიასთან, რომლის ძირითადი საქმიანობა კოსმეტიკის, კანის მოვლისა და სხვა პარფიუმერული პროდუქციის წარმოებაა. 2019 წლის დეკემბერში, ჯგუფმა გახსნა პირველი დამოუკიდებელი, ფლაგმანი Thy Body Shop მაღაზია და დაიწყო ე.წ. „მაღაზია-მაღაზიაში“ მოდელის განვითარება ჯიპისის აფთიაქებში The Body Shop-ის პროდუქციის წარდგენის მეშვეობით.

სილამაზის საცალო ბაზარზე შესვლა მნიშვნელოვანი მაგალითია ჯგუფის განვითარების ახალი შესაძლებლობების შემუშავებისა და ახალი ბაზრების ათვისების სტრატეგიის ფორმირებაში.

The Body Shop-ის ბრენდის დამატება ხელს შეუწყობს არსებულ აფთიაქებში გაყიდვებისა და მოგების მარჟის ზრდას.

1. საქმიანობის მიმოხილვა (გაგრძელება)

საქმიანობის შედეგები და განვითარების გეგმები (გაგრძელება)

2022 წელს, The Body Shop-ის გაყიდვებმა საქართველოში 10 მილიონი ლარი შეადგინა (2021 წელი: 7.8 მილიონი ლარი).

2021 წლის ივლისში, The Body Shop-ის ფრანჩაიზის ფარგლებში, ჯგუფმა გახსნა ბოდი შოპის მაღაზია სომხეთში. 2022 წელს, ბოდი შოპის გაყიდვებმა სომხეთში 1.64 მილიონი ლარი შეადგინა (2021 წელი: 243 ათასი ლარი). 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს The Body Shop-ის 2 მაღაზია აქვს სომხეთში (2021 წელი: 1 მაღაზია).

2022 წლის ივნისში, The Body Shop-ის ფრანჩაიზის ფარგლებში, ჯგუფმა გახსნა ბოდი შოპის მაღაზია აზერბაიჯანში. 2022 წელს, ბოდი შოპის გაყიდვებმა აზერბაიჯანში 204 ათასი ლარი შეადგინა. 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს The Body Shop-ის 2 მაღაზია აქვს აზერბაიჯანში (2021 წელი: 1 მაღაზია). ჯგუფი 2023 გეგმავს აზერბაიჯანში გააფართოვოს ფრანჩაიზების ქსელი.

2021 წლის თებერვალში, ჯგუფმა ხელი მოაწერა ათწლიან ფრენჩაიზს Alain Afflelou International SA-თან (Afflelou), ერთ-ერთ წამყვანი ოპტიკურ საცალო მოვაჭრესთან საფრანგეთში, რომელსაც 500-ზე მეტი ფრანჩაიზირებული მაღაზიის ქსელით არის წარმოდგენილი მსოფლიოში და რომელსაც ფლობს 220-ზე მეტი ფრანჩაიზერი. ჯგუფმა თავისი პირველი Afflelou Paris ოპტიკოსის მაღაზია გახსნა 2021 წლის აგვისტოში, თბილისში და გეგმავს shop in shop მოდელის განვითარებას და ფუნქციონირებას ჯიპისი ქსელის ავთიაქებში. 2022 წელს, Afflelou-ის გაყიდვებმა 1.62 მილიონი ლარი შეადგინა (2021 წელი: 296 ათასი ლარი).

ჯგუფის shop in shop მოდელის განვითარებითვის, 2022 წელს ხელი მოეწერა ოთხწლიან ექსკლუზიურ შეთანხმებას Carters Inc-თან (ამერიკული ბავშვთა ტანსაცმლის ერთ-ერთი ყველაზე დიდი მწარმოებელი და გამყიდველი). 2022 წელს, Carter-ის გაყიდვებმა 108 ათასი ლარი შეადგინა.

ჩვენი ბიზნესის ერთ-ერთი მთავარი პრიორიტეტია მომგებიანობის გაზრდა ე.წ. კერძო ეტიკეტის პროდუქტების გაყიდვების წილის გაზრდით. 2019 წელს, ჯგუფმა პირველად წარმოადგინა ექსკლუზიურ პერსონალური მოვლის საშუალების ბრენდი „ატირანსი“, რომელიც მოიცავს ფართო ასორტიმენტს. 2021 წელს, ატირანსის გაყიდვებმა დაახლოებით 3.56 მილიონი ლარი შეადგინა (2021 წელი: დაახლოებით 2.43 მილიონი ლარი).

2022 წელს, ჯგუფის სააფთიაქო ქსელში გამოწერილმა ჩეკებმა 31 მილიონი (2021 წელი: 29 მილიონი) შეადგინა, რაც გვხდის ქვეყნის ერთ-ერთ უმსხვილეს საცალო კომპანიად, როგორც შემოსავლის, ისე გამოწერილი ჩეკების ოდენობის მიხედვით.

ჯგუფის მიერ შესყიდვების სინერგიების გაზრდამ, გამოიწვია მოგების მარჟის შენარჩუნება წლიდან წლამდე. ზრდა ძირითადად განაპირობა გაზრდილმა მარჟამ არასამედიცინო კატეგორიაზე (თავის მოვლა, კოსმეტიკა და სხვა პარაფარმაციის პროდუქტები), რომლის მთლიანმა შემოსავალმა 2022 წელს 301.1 მილიონი ლარი შეადგინა (2021 წელი: 266.3 მილიონი ლარი), 30.4%-იანი მოგების მარჟით (2021 წელი: 28.8%-იანი მარჟა); 1.6%-იანი ზრდა 2021 წელთან შედარებით გამოწვეულია ე.წ. „პანდემიურ“ პროდუქტებზე (ნიღაბი, ხელთათმანი, სადეზინფექციო ხსნარი, ვიტამინები და ა.შ.) გაყიდვების წილის შემცირებით.

ჯგუფი ახორციელებს მომხმარებელთა ლოიალურობის პროგრამას სახელწოდებით- "ზღარბის ბარათების კამპანია", რომლის ფარგლებშიც ის მომხმარებელს სთავაზობს ბონუს ქულების ("ვამლების") დაგროვებას. ქულების დაგროვება შესაძლოა, როგორც საცალო ვაჭრობის ობიექტებში (ავთიაქებში), ასევე ამ პროგრამაში მონაწილე სხვა ადგილებში (ფარმაცევტული ობიექტები). თითოეული ბონუს ქულა მომხმარებლისთვის უდრის 0.25 ლარიან ფასდაკლებას, რომელიც დაგროვებითი ხასიათისაა და მისი გამოყენება სურვილისამებრ ნებისმიერ დროსაა შესაძლებელი. 2022 წლის მდგომარეობით, აქტიური მომხმარებლების რაოდენობა შეადგენდა 800 ათასს (2021 წელი: 787 ათასი). ჯგუფის მიზანია მომავალ წლებში გაზარდოს აღნიშნული მონაცემი.

2. კორპორაციული მართვის ანგარიშგება

კოდექსის პრაქტიკის მიმოხილვა

კომპანიის სამეთვალყურეო საბჭოსთვის პრიორიტეტულია კორპორაციული მართვის სტანდარტების მაღალ დონეზე შენარჩუნება.

აქციონერთა საერთო კრება, რაც არის კომპანიის უმაღლესი მმართველი ორგანო და საქართველოს

კოდექსის პრაქტიკის მიმოხილვა

კანონმდებლობისა და კომპანიის დებულების თანახმად, უფლებამოსილია, მიიღოს გადაწყვეტილებები, მათ შორის, თუმცა არამართო, შემდეგ საკითხებთან დაკავშირებით:

- ▶ კომპანიის დებულებაში ცვლილება;
- ▶ კომპანიის რეორგანიზაცია, შერწყმა, გამოყოფა ან გადაცემა სხვა იურიდიული პირისთვის;
- ▶ ლიკვიდაცია;
- ▶ სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების დანიშვნა;
- ▶ ეთიკის კოდექსის შემუშავება სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებისთვის;
- ▶ დირექტორის ანგარიშის და სამეთვალყურეო საბჭოს ანგარიშის დამტკიცება;
- ▶ სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების ანაზღაურების სქემის შემუშავება;
- ▶ გარე აუდიტორის შერჩევა;
- ▶ წლიური ანგარიშების დამტკიცება;

ჯგუფის მენეჯმენტი პასუხისმგებელია კომპანიის გრძელვადიანი მიზნების განსაზღვრასა და სწორი პრიორიტეტების დასახვაში. მენეჯმენტი ასევე პასუხისმგებელია რისკების მართვასა და მიტიგაციაზე.

აქციონერთა კრება

ჯგუფის მართვით უმაღლესი ორგანოა აქციონერთა საერთო კრება. აქციონერთა საერთო კრებას ხელმძღვანელობს სამეთვალყურეო საბჭოს ხელმძღვანელი.

კომპანიის დირექტორი პასუხისმგებელია კომპანიის ყოველდღიურ მართვაზე, გარდა იმ ფუნქციებისა, რომელიც აქციონერთა საერთო კრების და სამეთვალყურეო საბჭოს კომპეტენციებში შედის.

სამეთვალყურეო საბჭო

სამეთვალყურეო საბჭო და შესაბამისი კომიტეტები პასუხისმგებელია კომპანიის გრძელვადიანი მიზნების განსაზღვრასა და სწორი პრიორიტეტების დასახვაში. საბჭო ასევე პასუხისმგებელია რისკების მართვასა და მიტიგაციაზე.

სამეთვალყურეო საბჭო შედგება ხუთი წევრისაგან, აქედან ერთი არის დამოუკიდებელი არააღმასრულებელი დირექტორი. ჩვენ გვჯერა, რომ საბჭოს ზომა და შემადგენლობა საუკეთესოა დადგენილი მიზნების მისაღწევად. საბჭოს აქვს ფორმალური და გამჭვირვალე პროცესები წევრების შერჩევისა და დანიშვნის პროცესში. მიზანი არის, რომ საბჭო კარგად იყოს დაბალანსებული და იდეალურად მოერგოს ბიზნესის ინტერესებს. კომპანია მუდმივად ცდილობს, რომ აღმოაჩინოს უკანონო და უსამართლო დისკრიმინაცია.

2. კორპორაციული მართვის ანგარიშგება (გაგრძელება)

სამეთვალყურეო საბჭო (გაგრძელება)

დირექტორტა საბჭო მიესალმება დივერსიფიკაციას ყველა ფორმით, რომელიც ასახულია მის დივერსიფიკაციის პოლიტიკაში. დივერსიფიცირებული უნარები, ცოდნა, ეროვნება, რელიგია და სხვა ფაქტორები მხედველობაში იქნება მიღებული ახალი დირექტორის დანიშვნის პროცესში. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, სამეთვალყურეო საბჭოს ნებისმიერი წევრის დანიშვნის დროს, გადაწყვეტილება ყოველთვის კანდიდატის დამსახურების მიხედვით იქნება მიღებული.

ფინანსური ანგარიშგების შედგენის პროცესთან დაკავშირებული შიდა კონტროლები და სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ გამოყენებული სხვადასხვა პოლიტიკები (მათ შორის, დივერსიფიკაციის პოლიტიკა) მიმოხილულია ამ დოკუმენტის არაფინანსური ანგარიშგების ნაწილში.

3. არაფინანსური ანგარიშგება

არაფინანსური საკითხები

გარემოს დაცვა

ჩვენ ვაცნობიერებთ, რომ კომპანიის საქმიანობას ზეგავლენა აქვს გარემოზე და ამ საკითხს ძალიან სერიოზულად ვეკიდებით. ზუსტად ამ მიზნით კომპანიაში არის შექმნილი გარემოს დაცვის მიმართულება რომელიც კონკრეტულად გარემოს დაცვის საკითხებზე არის ორიენტირებული. ერთ-ერთი ყველაზე მნიშვნელოვანი ამ მიმართულებით პლასტიკური ჩანთებია, რომელიც ყველაზე მსხვილი ნარჩენი პროდუქტია ჩვენს საქმიანობაში.

პლასტიკური ჩანთების უტალიზაცია ძალიან მნიშვნელოვანია საკითხია. ნარჩენების გარემოზე მავნედ ზემოქმედების რისკის მნიშვნელოვნად შემცირება შესაძლებელი პროცესების სწორად მართვით.

ჩვენ ფარმადეპოსა და ჯიპისი ქსელში დავნერგეთ მრავალჯერადი გამოყენების ტილოს ჩანთები, რომლებიც არ წარმოადგენენ საფრთხეს გარემოსათვის. ამ ინიციატივით, ჩვენი ჯგუფი ერთ-ერთი პირველი იყო ფარმაცევტულ ბაზარზე, ვინც შეეცადა სავაჭრო კულტურის შეცვლას.

ჩვენ მუდმივად ვცდილობთ მინიმუმამდე შევამციროთ გარემოზე მავნე ზემოქმედება, რომელიც ჩვენი საქმიანობის შედეგად შესაძლოა გამოვლინდეს.

სოციალური და დასაქმების საკითხები

ჯგუფის თითოეული წევრი საკუთარ როლს თამაშობს კომპანიის წარმატებასა და მომხმარებლისთვის ხარისხიანი მომსახურების მიწოდებაში. ჩვენ გავზარდეთ მომსახურების მრავალფეროვნება და სერვისების რაოდენობა. 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის თანამშრომელთა რაოდენობა 4,300-ზე მეტს შეადგენდა (2021 წელი: 4,100 თანამშრომელი), რაც ჯგუფს ერთ-ერთი მსხვილ დამსაქმებლად აქცევს ბაზარზე ამ სფეროში.

კომპანია სტანდარტულ რეჟიმში განიხილავს ყველა დასაქმების აპლიკაციას, რომელიც შშმ პირების მიერ არის გამოგზავნილი და უზრუნველყოფს რომ მათ ჰქონდეთ კარიერული განვითარების საჭირო ყველა ბერკეტი და თანასწორ, სამართლიან გარემოში უწევდეთ მუშაობა.

3. არაფინანსური ანგარიშგება (გაგრძელება)

საკადრო საკითხები

დასაქმება, ნიჭის განვითარება და შენარჩუნება ჯგუფის შიგნით ერთერთ უმნიშვნელოვანეს უპირატესობას წარმოადგენს. ამ მიზნის მიღწევისთვის მნიშვნელოვანი ფაქტორია ღია კომუნიკაცია თანამშრომლებთან, ტრენინგების ჩატარება და კარიერული წინსვლის ხელშეწყობა, თანამშრომელთა სამართლიანი დაჯილდოება და მათი წახალისება ზემდგომი ხელმძღვანელობისთვის უკუკავშირის წარდგენაზე. ჯგუფისთვის მნიშვნელოვანია მხარდამჭერი სამუშაო გარემოს, ასევე ჯანსაღი სამსახურეობრივი/პირადი ბალანსის შექმნა ყველა თანამშრომლისთვის.

ჯგუფი შეიმუშავებს საკადრო პოლიტიკას და პროცედურებს, რომლებიც წინ წამოწევენ იმ მნიშვნელოვან პრინციპებს, სფეროებს, მიდგომებს და მეთოდებს, რომლებიც კრიტიკული მნიშვნელობის არის ადამიანური კაპიტალის მართვის სისტემების ასაგებად, როგორც პორტფელური კომპანიების დონეზე, ასევე „საქართველოს კაპიტალის“ დონეზე. „საქართველოს კაპიტალს“ აქვს ქცევის და ეთიკის კოდექსი მისი თანამშრომლებისთვის, ასევე სხვა მოქმედი საკადრო პოლიტიკა და პროცედურები, რომლებიც მოიცავს ისეთ საკითხებს, როგორიც არის:

- ▶ პერსონალის ადმინისტრირება, ხელფასები და კომპენსაციები;
- ▶ დასაქმება, თანამშრომელთა განვითარება და გადამზადება;
- ▶ მრავალფეროვნება და ნეპოტიზმთან ბრძოლა;
- ▶ საკადრო რეზერვის გეგმა, სამსახურიდან წასვლა და განთავისუფლება;
- ▶ საჩივრები.

ჯგუფის მიზანია წახალისოს თანამშრომელთა ჩართულობა ინფორმაციის მუდმივი გაზიარების უზრუნველყოფის გზით, რაც მოიცავს კორპორატიული კულტურის, ჯგუფის სტრატეგიის და მაჩვენებლების, ამ უკანასკნელთან დაკავშირებული რისკების, ფინანსური და ეკონომიკური ფაქტორების და ჯგუფის პოლიტიკების და პროცედურების შესახებ ინფორმაციას. ჯგუფი მის თანამშრომლებს ინფორმაციას სხვადასხვა ფორმით აწვდის, მათ შორის მენეჯერების, პრეზენტაციების, ელექტრონული ფოსტის, ინტრანეტის და სხვებზე შეხვედრების გზით. არსებობს უკუკავშირის სისტემები, როგორიც არის თანამშრომელთა კმაყოფილების განსაზღვრის ხშირი კვლევა, რომელიც უზრუნველყოფს იმას, რომ მათ ინტერესებზე მოქმედი გადაწყვეტილებების მიღებისას მხედველობაში მიიღება ჯგუფის თანამშრომელთა მოსაზრებებიც.

რისკების იდენტიფიკაცია

რისკების იდენტიფიკაცია რეგულარულად ხორციელდება ბიზნესისა და რისკების მართვის ფუნქციების ერთობლივი ძალისხმევით. მთავარი მიზანია პოტენციური რისკების დროულად იდენტიფიცირება და ამ რისკებით გამოწვეული პოტენციური ზიანის თავიდან აცილება. მნიშვნელოვანი შიდა ან გარე ცვლილებების შემთხვევაში, შეიძლება განხორციელდეს დამატებითი ad hoc რისკის იდენტიფიკაცია. სამეთვალყურეო საბჭო ასევე რეგულარულად განიხილავს ძირითად რისკებს და მენეჯმენტის მიდგომას ამ რისკების მართვის მიმართ.

რისკების გამოზნება

თითოეული იდენტიფიცირებული რისკი ფასდება მისი მოხდენის ალბათობისა და პოტენციური ფინანსური და არაფინანსური შედეგების საფუძველზე, სანამ შევადარებთ ჩვენს საერთო რისკის აპეტიტს და კონკრეტულ ლიმიტებს ან გამოწვევებს ფაქტორებს. შემდეგ ვახდენთ რისკების პრიორიტეტიზაციას და ვწყვეტთ, რომელი მათგანი საჭიროებს რისკზე დაუყოვნებლივი რეაგირების სტრატეგიას, გამოვლენილი რისკების ჯგუფის რისკისადმი ტოლერანტობასთან შესაბამისობის მიზნით.

3. არაფინანსური ანგარიშგება (გაგრძელება)

ადამიანის უფლებების დაცვა

ჩვენ ვაცნობიერებთ ადამიანის უფლებათა ფუნდამენტურ მნიშვნელობას. კომპანია უზრუნველყოფს უსაფრთო სამუშაო გარემოს თავისი თანამშრომლებისთვის, სადაც მათ ეპყრობიან სამართლიანად და პატივს სცემენ მათ შეხედულებებს. ეს პრაქტიკა ასევე ვრცელდება მომხმარებლებზე, მომწოდებლებზე, კონკურენტებსა და სხვა დაინტერესებულ მხარეებზე.

ჩვენი კორპორატიული სახელმძღვანელო აწესებს პრიორიტეტებს ამ საკითხთან მიმართებაში და აგრეთვე ითვალისწინებს გარკვეულ კონტროლებს, რომელიც დანერგილია კომპანიაში, რათა სამართლიანობისა და თანასწორობის პრინციპები ყველა რგოლში დაცული იყოს.

კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლა

ჯგუფი ცდილობს ეთიკურობის ფარგლებში იმოქმედოს. ჩვენ ვაცნობიერებთ, რომ კორუფციას დამანგრეველი ეფექტი აქვს როგორც, ზოგადად, ეკონომიკაზე, ისე ბისზნესსა და მის რეპუტაციაზე.

ჩვენი პოლიტიკის ნაწილია, რომ არასდროს მოვითხოვთ, შევთავაზოთ ან გადავიხადოთ ქრთამი, ან რაიმე სახით წავახალისოთ ნებისმიერი ზემოთხსენებული ქმედება.

ჩვენი ეთიკის კოდექსი და მამხილებელი პოლიტიკა

ეთიკის კოდექსი არის კულტურისა და ეთიკის მარეგულირებელი მთავარი დოკუმენტი. ჩვენი ეთიკის კოდექსი ადგენს პროფესიული ქცევის ზოგად მოთხოვნებს, რომლის მიხედვითაც, ყველა თანამშრომელმა უნდა იმოქმედოს კანონიერად, ეთიკურად და გამჭვირვალედ. ჩვენი მამხილებელი ინსტრუმენტი თანამშრომლებს საშუალებას აძლევს განაცხადონ ნებისმიერი პრობლემის შესახებ კონფიდენციალურად. მამხილებელ პოლიტიკაზე პასუხისმგებლობა ეკისრება სამეთვალყურეო საბჭოს, რომელიც, აუდიტის კომიტეტთან ერთად, ღებულობს კვარტალურ ანგარიშებს პოლიტიკის განხორციელების შესახებ. ჩვენი საჩივრებზე რეაგირების მექანიზმის მეშვეობით, რომელიც ჩვენი ადამიანის უფლებებისა და საჩივრების მართვის პოლიტიკის ნაწილია, თანამშრომლებს შეუძლიათ შეატყობინონ და განაცხადონ უკანონო, არაეთიკური ან საეჭვო ქმედებების შესახებ კონფიდენციალურად, საჭიროების შემთხვევაში.

ფინანსური ანგარიშგების პროცედურები და რისკის მართვა

კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების პროცედურის მართვას და მონიტორინგს ახორციელებს კომპანიის ფინანსური დეპარტამენტი. პროცესის საერთო მონიტორინგს ხელმძღვანელობს მშობელი კომპანიის ფინანსური დირექტორი (CFO). კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების წლიური პაკეტი და კვარტალურიკონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებების მომზადება ხდება ფასს-ის შესაბამისად.

კომპანიის ფინანსური დეპარტამენტი ამზადებს ფინანსური ანგარიშგების სრულ პაკეტს, რომელსაც შემდგომ გადახედავს და ამტკიცებს მშობელი კომპანიის უმაღლესი მენეჯმენტი. შემდგომ საინფორმაციოპაკეტები წარედგინება მშობელი კომპანიის ფინანსური დეპარტამენტის ჯგუფს, რომელიც განიხილავს ანგარიშებს და ახდენს მათ კონსოლიდაციას ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

მშობელი კომპანიის ფინანსური დირექტორის და გენერალური დირექტორი მიერ ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების შემდეგ ფინანსურ ანგარიშგებებს განიხილავს დირექტორთა საბჭო, აუდიტის კომიტეტი, სამეთვალყურეო საბჭო და გარეშე აუდიტორები. ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებები ნებადართულია გამოსაცემად დირექტორთა საბჭოს, აუდიტის კომიტეტის და სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ.

3. არაფინანსური ანგარიშგება (გაგრძელება)

ფინანსური ანგარიშგების პროცედურები და რისკის მართვა (გაგრძელება)

მშობელი კომპანიის აუდიტის დეპარტამენტი რეგულარულად გადახედავს კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებებს და წარუდგენს ფინანსურ დეპარტამენტს და ჯგუფის ანგარიშგების და ბიუჯეტირების ჯგუფს განსახილველი საკითხებით და გაუმჯობესების რეკომენდაციებით.

საქმიანობის რისკების ანალიზი

კომპანია ოპერირებს ისეთ ბიზნესგარემოში, სადაც სხვადასხვა რისკები და გაურკვევლობები არსებობს, რომელთა უგულობელიყოფამ შესაძლოა მატერიალური ეფექტი იქონიოს ბიზნესზე. ჩვენ ვაცნობიერებთ, რომ რისკების ეფექტური მართვა და ძლიერი შიდა კონტროლების სისტემა საკვანძო რგოლია სტრატეგიული მიზნების შესრულებისათვის და ჩვენი მომხმარებლებისა და უბრალოდ სთეიქჰოლდერების ინტერესების დასაცავად.

ჩვენ გვაქვს რისკის მართვის ფორმალიზებული პოლიტიკა, რომელიც დეტალურად გაწერს პროცედურებს, ადგენს ავტორიზაციების სხვადასხვა დონეებს და თავის თავში მოიაზრებს რეპორტირებას. სამეთვალყურეო საბჭო და კომპანიის მენეჯმენტი სრულად არის პასუხისმგებელი კომპანიის რისკების მართვასა და მიტიგაციაზე.

ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები

ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები, რომლებიც გამოვლენილი იყო დირექტორთა საბჭოს მიერ, გამოიყურება შემდეგნაირად:

- ▶ კომპანია ოპერირებს ბიზნესგარემოში, რომელიც საკმაოდ მკაცრად რეგულირდება სხვადასხვა სახის რეგულაციებითა და კანონებით. ამ რეგულაციების დარღვევა ან კანონებთან შეუსაბამობაში ყოფნა გამოიწვევს მნიშვნელოვან ფინანსურ ზარალს ჯარიმების სახით და უარყოფითი ეფექტი ექნება კომპანიის რეპუტაციაზე. ამ რისკის შემცირების მიზნით ჩვენ ვცდილობთ კონსტრუქციულ დიალოგში შევიდეთ სახელმწიფო ორგანოებთან და სადაც შესაძლებელია ვცდილობთ გარე რჩევებისა და რეკომენდაციების მიღებას მოსალოდნელ ცვლილებაზე საკანონმდებლო სისტემაში. კომპანიაში გაწერილია სხვადასხვა პროცედურები და კონტროლები, რათა კომპანიამ კეთილსინდისიერად შეასრულოს დაკისრებული მოვალეობები და რეგულაციებთან შესაბამისობაში იყოს. კომპანიის იურიდიული დეპარტამენტი მონაწილეობს ყველა მატერიალური ხელშეკრულებისა თუ კონტრაქტის გაფორმების პროცესში, ფინანსურ დეპარტამენტთან არსებული საგადასახადო აღრიცხვის განყოფილება კი მუდმივად თვალს ადევნებს ცვლილებებს საგადასახადო კანონმდებლობაში. კომპანიაში რეგულარულად ტარდება შიდა აუდიტი, რომელიც გამოცდილი და პროფესიონალებით დაკომპლექტებული გუნდის მიერ კეთდება. შედეგები განიხილება ჯგუფის მენეჯმენტის მიერ ყოველკვარტალურად.
- ▶ ჯგუფის წარმატება დამოკიდებულია მის უნარზე მიიზიდოს და შეინარჩუნოს პროფესიონალი ფარმაცევტები. თუ ჩვენ ვერ შევძლებთ წარმატებით შევასრულოთ ეს ფუნქცია, ჯგუფის განვითარება, შეთავაზებული სერვისების ხარისხი და რეპუტაცია საფრთხის წინაშე იქნება. სწორედ ამიტომ, ჩვენთვის პრიორიტეტულია ეს საკითხი და ჯგუფი ბევრ რესურსსა და ენერგიას ხარჯავს ამ მიმართულებით, რაც გამოიხატება კონკურენტუნარიან ბონუსებსა და სხვა სარგებელში, რომელსაც ჩვენს თანამშრომლებს ვთავაზობთ. ამ მხრივ, დამატებით რისკს წარმოადგენს ფარმაცევტების დეფიციტი შრომით ბაზარზე, რის გამოც კადრების გადინების მატების შემთხვევაში ჯგუფმა შესაძლოა გასწიოს დიდი ხარჯები კადრების მოსაძიებლად. ყოველივე ამის შედეგად, კვალიფიკაციური კადრების ნაკლებობამ შესაძლოა უარყოფითად იმოქმედებს საოპერაციო საქმიანობასა და ფინანსურ შედეგებზე. ჯგუფის მიზანია წახალისოს თანამშრომელთა ჩართულობა ინფორმაციის მუდმივი გაზიარების უზრუნველყოფის გზით, რაც მოიცავს კორპორატიული კულტურის, ჯგუფის სტრატეგიის და მაჩვენებლების, ამ უკანასკნელთან დაკავშირებული რისკების, ფინანსური და ეკონომიკური ფაქტორების და ჯგუფის პოლიტიკების და პროცედურების შესახებ ინფორმაციას.

3. არაფინანსური ანგარიშგება (გაგრძელება)

ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები (გაგრძელება)

- ჯგუფს აქვს ინფორმაციული ტექნოლოგიებისა და საოპერაციო რისკი. კიბერ-თავდასხმებმა და თავდაცვის სისტემების დარღვევამ შესაძლოა მნიშვნელოვანი და კონფიდენციალური მონაცემების დაკარგვა გამოიწვიოს და/ან ეს ინფორმაცია მესამე პირის ხელში მოხვდეს. ამ რისკების მინიმიზაციის მიზნით, 2018 წელს, კომპანიამ დააარსა კორპორატიული უსაფრთხოების დეპარტამენტი და ის მაღალკვალიფიციური კადრებით დააკომპლექტა. 2021 წლის ბოლომდე გაწერილია სტრატეგია და სამოქმედო გეგმაც. ჯგუფი ასევე თანამშრომლობს კონტრაქტორ კომპანიასთან კიბერ-უსაფრთხოების საკითხებში.
- ჯგუფის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულადი ნაკადების მოძრაობაზე მოქმედებს სავალუტო კურსების მერყეობა. ჯგუფის ძირითადი გარიგებები ლარში ხორციელდება და სავალუტო რისკი ძირითადად აშშ დოლარსა და ევროსთან მიმართებაში აქვს. ჯგუფის სავალუტო რისკს ძირითადად განაპირობებს სავალუტო რისკი. კერძოდ, ჯგუფის კრედიტორული დავალიანებები აშშ დოლარში და ევროში არის გამოხატული. ამავე დროს, ჯგუფის ფინანსური აქტივები ძირითადად გამოხატულია ლარში. ჯგუფი რეგულარულად ახორციელებს ღია სავალუტო რისკის შეფასებასა და გაცვლითი კურსების ცვლილებების შედეგად შესაძლო ზარალის ანალიზს. ამჟამად, ჯგუფის ჰეჯირების ძირითად ინსტრუმენტს წარმოადგენს პროდუქციაზე კურსის ცვლილების შესაბამისად ფასების დაწესება.

გამოყენებული პოლიტიკის აღწერა

კომპანიაში დანერგილია და გამოიყენება სხვადასხვა პოლიტიკა რომელზეც ამ ანგარიშშიც იყო საუბარი.

აქტიურად გამოიყენება აგრეთვე გარემოს დაცვისა და სოციალური საკითხების პოლიტიკა, რომლის მიზანია გარემოზე მავნედ ზემოქმედების რისკის მნიშვნელოვნად შემცირება.

ჯგუფში დანერგილია ე.წ. მამხილებელი (whistleblowing) და ანტიკორუფციული პოლიტიკა, რომლის მიზანია კორუფციის რისკების მინიმუმამდე შემცირება. მამხილებელი პოლიტიკის ფარგლებში თანამშრომელს აქვს საშუალება ანონიმურად დასვას საკითხი ნებისმიერ ბიზნესპროცესის გამართულობასა და სამართლიანობაზე. თითოეული შემთხვევა დეტალურად განიხილება და დირექტორთა საბჭოს მიხედვით, ეს პოლიტიკა ეფექტურადაა დანერგილი კომპანიაში.

ჩვენ ვაცნობიერებთ ადამიანის უფლებათა ფუნდამენტურ მნიშვნელობას. ჩვენი კორპორატიული პოლიტიკის მიხედვით ყველა თანამშრომელს უწევს სამართლიან და თანასწორ გარემოში მუშაობა და ეს პრინციპი ყველა რგოლში დაცულია.

მშობელი კომპანიის რისკის მართვის დეპარტამენტი მნიშვნელოვან როლს თამაშობდა რისკის მართვის პოლიტიკის შემუშავებაში მთელს კომპანიაში.

ჩვენ ასევე შევიმუშავეთ კონფლიქტების ავტორიზაციის პოლიტიკა, რომლის მიხედვითაც ჩვენ ვაფასებთ ნებისმიერ პოტენციურ ინტერესთა კონფლიქტს კომპანიის მასშტაბით და ვეხმარებით დირექტორთა საბჭოს მსგავსი საკითხების მონიტორინგსა და კონფლიქტის დაშვებადობის განსაზღვრაში.

ანდრო თევზაძე

გენერალური დირექტორი

6 ივლისი, 2023 წ.

3. არაფინანსური ანგარიშგება (გაგრძელება)

ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები (გაგრძელება)

- ჯგუფს აქვს ინფორმაციული ტექნოლოგიებისა და საოპერაციო რისკი. კიბერ-თავდასხმებმა და თავდაცვის სისტემების დარღვევამ შესაძლოა მნიშვნელოვანი და კონფიდენციალური მონაცემების დაკარგვა გამოიწვიოს და/ან ეს ინფორმაცია მესამე პირის ხელში მოხვდეს. ამ რისკების მინიმიზაციის მიზნით, 2018 წელს, კომპანიამ დააარსა კორპორატიული უსაფრთხოების დეპარტამენტი და ის მაღალკვალიფიციური კადრებით დააკომპლექტა. 2021 წლის ბოლომდე გაწერილია სტრატეგია და სამოქმედო გეგმაც. ჯგუფი ასევე თანამშრომლობს კონტრაქტორ კომპანიასთან კიბერ-უსაფრთხოების საკითხებში.
- ჯგუფის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულადი ნაკადების მოძრაობაზე მოქმედებს სავალუტო კურსების მერყეობა. ჯგუფის ძირითადი გარიგებები ლარში ხორციელდება და სავალუტო რისკი ძირითადად აშშ დოლარსა და ევროსთან მიმართებაში აქვს. ჯგუფის სავალუტო რისკს ძირითადად განაპირობებს სავალუტო რისკი. კერძოდ, ჯგუფის კრედიტორული დავალიანებები აშშ დოლარში და ევროში არის გამოხატული. ამავე დროს, ჯგუფის ფინანსური აქტივები ძირითადად გამოხატულია ლარში. ჯგუფი რეგულარულად ახორციელებს ღია სავალუტო რისკის შეფასებასა და გაცვლითი კურსების ცვლილებების შედეგად შესაძლო ზარალის ანალიზს. ამჟამად, ჯგუფის ჰეჯირების ძირითად ინსტრუმენტს წარმოადგენს პროდუქციაზე კურსის ცვლილების შესაბამისად ფასების დაწესება.

გამოყენებული პოლიტიკის აღწერა

კომპანიაში დანერგილია და გამოიყენება სხვადასხვა პოლიტიკა რომელზეც ამ ანგარიშშიც იყო საუბარი.

აქტიურად გამოიყენება აგრეთვე გარემოს დაცვისა და სოციალური საკითხების პოლიტიკა, რომლის მიზანია გარემოზე მავნედ ზემოქმედების რისკის მნიშვნელოვნად შემცირება.

ჯგუფში დანერგილია ე.წ. მამხილებელი (whistleblowing) და ანტიკორუფციული პოლიტიკა, რომლის მიზანია კორუფციის რისკების მინიმუმამდე შემცირება. მამხილებელი პოლიტიკის ფარგლებში თანამშრომელს აქვს საშუალება ანონიმურად დასვას საკითხი ნებისმიერ ბიზნესპროცესის გამართულობასა და სამართლიანობაზე. თითოეული შემთხვევა დეტალურად განიხილება და დირექტორთა საბჭოს მიხედვით, ეს პოლიტიკა ეფექტურადაა დანერგილი კომპანიაში.

ჩვენ ვაცნობიერებთ ადამიანის უფლებათა ფუნდამენტურ მნიშვნელობას. ჩვენი კორპორატიული პოლიტიკის მიხედვით ყველა თანამშრომელს უწევს სამართლიან და თანასწორ გარემოში მუშაობა და ეს პრინციპი ყველა რგოლში დაცულია.

მშობელი კომპანიის რისკის მართვის დეპარტამენტი მნიშვნელოვან როლს თამაშობდა რისკის მართვის პოლიტიკის შემუშავებაში მთელს კომპანიაში.

ჩვენ ასევე შევიმუშავეთ კონფლიქტების ავტორიზაციის პოლიტიკა, რომლის მიხედვითაც ჩვენ ვაფასებთ ნებისმიერ პოტენციურ ინტერესთა კონფლიქტს კომპანიის მასშტაბით და ვეხმარებით დირექტორთა საბჭოს მსგავსი საკითხების მონიტორინგსა და კონფლიქტის დაშვებადობის განსაზღვრაში.

ანდრო თევზაძე

6 ივლისი, 2023 წ.

